G.F. Aleksandrov, M.R. Galaktionov V.S. Kruzhkov
M.B. Mitin , V.D. Mokhalov, P.N. Pospelov

J.V.STALİN
(KISA BİYOGRAFİ)

EVRENSEL BASIM YAYIN

2

J.V.STALİN (KISA BİYOGRAFİ)

Bu kitap Moskova Marks-Engels-Lenin Enstİtüsü tarafından hazırlanmış ve 1947'de Siyasal Yapıtlar Yayınevi tarafından yayınlanmıştır. Türkçeye İngilizce baskısından (J. Stalin - A Short Biography, Red Star Press, Londra, 1975) çevrilmiştir. Kitabın ilk baskısı 1979 yılında Yıldız Yayınevi tarafından yapılmıştır.

Baskı : METİNLER MATBAASI
Baskı Tarihi : 1990
Yönetim Yeri : Ankara Cad. Fahrettin Kerim Gökay İşhanı.
No: 31/16 Cağaloğlu - İSTANBUL

G. F. Eleksandrov, V. S. Kruzhkov,, P. N. Pospelov
V. D. Mokhalov, M. R. Galaktionov, M. B. Mitin
Tarafından Derlenmiştir.

J. V. STALİN
(KISA BİYOGRAFİ)

Çeviren: M. MURAT

İKİNCİ BASKI

EVRENSEL BASIM YAYIN 2

I

GÜRCİSTAN'DA BİR DEVRİMCİ

Josef Vissarionovlç Stalin (Cugaşvill) 21 Aralık 1879'da Tiflis eyaletinin Gori kasabasında doğdu. Aynı eyaletin Didi-Lilo köyünden köylü kökenli bir Gürcü olan babası Vissarion İvanoviç Cugaşvill öncelerl ayakkabı tamircisiydi; daha sonra Tiflis'dekl Adelkhanov Ayakkabı Fabrikasında işçl olarak çalıştı. Annesl Ekaterina Georglevna, Gambareuli kasabasında, Geladze isimli bir toprak köleslnin kızı olarak dünyaya geldl.

Stalin, 1888 güzünde Gori'dekl papaz okuluna girdi; 1894'de de Tiflis'deki Ortodoks İlahiyat Okulu'na geçtl.

Bu yıllar, sanayl kapitalizminin gelişmesi ve işçl sınıfı hareketinin büyümesiyle birlikte Marksizmin bütün Rusya'da yayılmaya başladığı bir dönemdl. Lenin'in kurduğu ve önderlik ettiği St. Petersburg İşçl Sınıfının Kurtuluşu İçin Mücadele Birliği, ülkenin her yanında Sosyal-Demokrat hareketin gelişmesine büyük bir hız kazandırmıştı. İşçi hareketi dalgası, kapitalizmin yeni girdiği, ulusal ve sömürgeci baskının alabildiğine arttığı Transkafkasya'ya* dek yayıldı. Feodalizmin kalıntılarının güçlü olduğu, birçok milliyetin içiçe yaşadığı ekonomik olarak geri kalmış bir tarım bölgesi olan Transkafkasya, tipik bir çarlık sömürgesiydi.

---

* Transkafkasya: Azerbaycan'ın güneyinde Kafkasya, Gürcistan, Ermenistan'ı içine alan bölge-çn.

19. yüzyılın son çeyreğinde Transkafkasya'da kapitalizm, işçi ve köylüleri vahşice sömürerek, ulusal ve sömürgeci boyunduruğu ağırlaştırarak hızla gelişmeye başlamıştı. Özellikle madencilik, petrol çıkarma ve rafineri sanayii gibi yabancı sermayenin ele geçirdiği kilit noktalar hızla gelişiyordu. Lenin şöyle diyordu :

> «Rus kapitalizmi, Kafkasya'yı dünya meta dolaşımı alanına çekti; yerel özellikleri -eski ataerkil içe kapalılık kalıntılarını- yok etti ve malları için **kendine bir pazar yarattı.** Reform sonrası dönemin başlarında, çok az nüfusun yaşadığı ya da dünya ekonomi sürecinin, hatta tarihin akışının dışında kalmış dağlıların yaşadığı bir ülke; petrol işçilerinin, şarap tüccarlarının, büyük buğday ve tütün üreticilerinin ülkesine dönüşüyordu.....»*

Kafkasya'daki tren yolları ve ilk sanayi kuruluşlarının ortaya çıkmasına, işçi sınıfının doğuşu eşlik ediyordu. Özellikle Kafkasya'nın büyük sanayi ve işçi sınıfı merkezi olan petrol şehri Bakü, hızla gelişiyordu.

Sanayi kapitalizminin gelişmesiyle birlikte, işçi sınıfı hareketi de büyüdü. 1890'larda Transkafkasya'daki devrimci eylemler, o bölgeye sürgün edilmiş Rus Marksistlerince sürdürülüyordu. Transkafkasya'da Marksizmin propagandası başladı. Tiflis Ortodoks Okulu, o dönemde ulusalcı Narodizm'den enternasyonalist Marksizme dek her türden özgürlükçü düşüncenin gençlik arasında yayıldığı bir merkezdi. İçinde çeşitli gizli gruplar bulunuyordu. Okulda hüküm süren cizvit düzeni, Stalin'de yakıcı bir isyan duygusu uyandırdı; devrimci duygularını besledi ve güçlendirdi. Stalin, 15 yaşında devrimci oldu.

Stalin o döneme ilişkin şunları yazıyor:

> «Devrimci harekete 15 yaşında, o sırada Kafkasya'da yaşayan Rus Marksistlerinin bazı yeraltı gruplarıyla ilişki kurduğumda katıldım. Bu gruplar beni derinden etki-

* V.İ. Lenin, Bütün Yapıtları, 3. Rusça Bas. C. 3 s. 464

lediler ve bana yasa dışı Marksist yapıtları okuma beğenisini aşıladılar.» *

1896 ve 1897'de, Stalin ilahiyat okulunda Marksist eğitim gruplarına önderlik etti ve Ağustos 1898'de Rus Sosyal-Demokrat İşçi Partisi Tiflis örgütüne resmen üye oldu. Messameh Dassy olarak bilinen ilk Gürcü Sosyal-Demokrat örgütüne katıldı. Bu grup 1893-98 yıllarında Marksist düşüncelerin yayılmasında olumlu bir rol oynadı. Ama siyasal olarak bütünleşmiş bir örgüt değildi. Üyelerinin çoğu «Yasal Marksistler»in görüşlerini benimsiyordu ve burjuva ulusalcılığına eğilimliydiler. Stalin, Ketskhoveli ve Tsulukidze ile birlikte Gürcistan'daki Sosyal-Demokrat hareketi doğuran Messameh Dassy içindeki devrimci Marksist azınlığın önder çekirdeğini kurdu.

Stalin, bilgisini genişletmek için çok çalıştı. **Kapital'i, Komünist Manifesto'yu** ve Marks ve Engels'in diğer yapıtlarını inceledi. Lenin'in Narodizm'e, «Yasal Marksizm»e ve «Ekonomizm»e karşı yazdıklarını öğrendi. Daha o sıralarda, Lenin'in yazıları onu derinden etkiledi. Stalin'in yakın arkadaşlarından biri, Tulin'in (Lenin) yazdığı makalelerden birini okuduktan sonra, onun «Ne pahasına olursa olsun onunla tanışmalıyım» dediğini yazar.** Stalin'in teorik ilgi alanı olağanüstü genişti; felsefe, ekonomi politik, tarih ve doğa bilimlerini inceledi. Edebi klasiklerden çok okudu. Stalin eğitilmiş bir Marksist oldu.

Stalin bu dönemde, işçilerin eğitim gruplarında yoğun bir propaganda çalışması yürüttü; işçilerin yasa dışı toplantılarına katıldı, bildiriler yazdı ve grevler örgütledi. Stalin pratik devrimci eylemlerinde ilk eğitimini, Tiflis'in ileri

---

* J.V. Stalin, Alman Yazarı Emil Ludwig İçin Yapılan Konuşma, Rusça Bas., 1938, s. 9

** Yoldaş P. Kapanadze'nin Anıları, Büyük Stalin Hakkında Eski Kafkas İşçilerinin Açıklamaları'nda, Rusça Bas., Genç Öncü Basımevi, 1937, s. 26.

proleterleri arasında aldı.

Stalin sonraları o günleri şöyle anlatıyor:

«İlk kez demiryolu atölye işçilerinin eğitim gruplarının sorumlusu olduğum 1898 yılını anımsıyorum... İlk devrimci yaftizim burada, bu yoldaşlar arasında yapıldı... İlk öğretmenlerim Tiflis işçileriydi.»*

Tiflis'deki Marksist işçilerin eğitim gruplarının programı, Stalin tarafından hazırlanmıştı.

«Kuşkulu kişileri» sıkı bir gözetim altında bulunduran okul yöneticileri, Stalin'in gizli devrimci çalışmalarını sezmeye başladılar ve 29 Mayıs 1899'da, Stalin Marksist propaganda yaptığı gerekçesiyle ilahiyat okulundan atıldı. Bir süre ders vererek geçindi; daha sonra (Aralık 1899'da) Tiflis Fizik Gözlemevinde gözlemci ve hesapçı olarak iş buldu. Ama devrimci çalışmasına bir an bile ara vermedi.

Stalin artık, Tiflis Sosyal-Demokrat örgütünün en etkin ve önde gelen üyelerinden biri olmuştu. «1898-1900'de Tiflis örgütünde önder, merkezi bir Sosyal-Demokrat grup doğup, biçimlendi... Tiflis merkezi Sosyal-Demokrat grubu, yasa dışı bir Sosyal-Demokrat Parti örgütünün kurulması için büyük bir devrimci propaganda ve örgütsel çalışma yürüttü.»** Bu grubun başında Stalin vardı. Tiflis'in devrimci Sosyal-Demokratları, çalışmalarını, Lenin'in İşçi Sınıfının Kurtuluşu İçin Mücadele Birliği örneğine bağlı kalarak fedakârca biçimlendirdiler. Bu dönemde Messameh Dassy'nın devrimci azınlığının (Stalin, Ketskhoveli ve Tsulukidze) önderlik ettiği Tiflis işçi hareketi kendisini, işçiler arasında «öne çıkan unsurlar»a yönelik eski, soyut propagandayla sınırlamayı bıraktı. Gelişmelerin dayattığı en önemli görev; günün yakıcı sorunlarına ilişkin bildiriler-

---

* Pravda, No. 136, 16 Haziran 1926.

** L. Beria, Transkafkasya'da Bolşevik Örgütlerin Tarihi Üzerine, Moskova 1949, s. 28, 29.

le, çarlığa karşı korsan toplantılar ve siyasal gösteriler aracılığıyla kitlesel bir ajitasyondu.

Bu yeni taktikler, «Ekonomizm»e güçlü eğilimleri olan, devrimci yöntemlerden kaçınan ve otokrasiye karşı siyasal mücadelenin «sokaklarda» yükseltilmesine karşı olan Messameh Dassy'nın oportünist çoğunluğu tarafından şiddetle saldırıya uğradı. Stalin'in önderliğindeki Messameh Dassy'nın devrimci azınlığı; yeni taktikleri, kitlesel siyasal ajitasyon taktiklerini savunarak, oportünistlere karşı şiddetli ve amansız bir mücadele başlattı. Bu mücadelede Tiflis'in ileri işçilerinin gönülden desteğine sahiptiler.

Usta bir Marksist ve Lenin'in düşüncelerinin Transkafkasya'da yayılması için çok çalışmış olan Lenin'in sadık destekleyicisi ve yakın çalışma arkadaşı Viktor Kurnatovski, Tiflis Sosyal-Demokratlarının yeni yöntemleri benimsemesinde önemli bir rol oynamıştı. Kurnatovski, Tiflis'e 1900 yazında geldi; orada Stalin'le ve Messameh Dassy'nın devrimci azınlığı ile sıkı bağlar kurdu ve Stalin'in yakın arkadaşı ve yoldaşı oldu.

Aralık 1900'de Lenin'in **Iskra**'sı çıkmaya başladığında, Stalin kendisini onun siyasetiyle tümüyle bütünleştirdi. Lenin'in gerçek bir Marksist Parti'nin yaratıcısı, bir önder ve bir öğretmen olduğu artık onun için açıktı. Stalin bunu şöyle anlatıyor:

> «1890'ların sonundan beri, özellikle 1901'de **Iskra**'nın çıkışından sonra Lenin'in devrimci eylemlerine ilişkin bilgim, beni, Lenin'in olağanüstü yetenekte bir insan olduğuna inandırdı. Onu yalnız Parti'nin önderi olarak değil, gerçek kurucusu olarak da görüyordum; çünkü bir tek o, Parti'nin özünü ve acil gereksinmelerini anlıyordu. Onu, Parti'nin diğer önderleriyle karşılaştırdığımda, bana her zaman çalışma arkadaşlarının -Plehanov, Martov, Akselrod ve diğerleri- fersah fersah ötesinde göründü; onlarla karşılaştırıldığında, Lenin, sıradan önderler-

den biri değil; mücadelede korku tanımayan ve Rus devrimci hareketinin bilinmeyen yollarında Parti'ye yürekli-likle önderlik eden yüce bir önder, bir dağ kartalıydı.» •

Stalin, Lenin'in devrimci dehasında sınırsız bir inanç duydu; Lenin'in yolunu benimsedi; bu yoldan hiç ayrılmadı ve Lenin öldüğünde güvenle, cesaretle onun yapıtını sürdürdü.

1900 ve 1901'de ekonomik bunalım başladığında, Rusya'daki işçi sınıfı hareketinin etkisiyle ve Sosyal-Demokratların çalışmaları sonucu, Tiflis'te fabrikadan fabrikaya sıçrayan bir dizi ekonomik grev patlak verdi. 1900 Ağustos' unda, demiryolu atölyeleri ve istasyonlarda ve Petersburg' dan Kafkasya'ya sürgün edilmiş olan Mikhail Kalinin'in etkin bir rol oynadığı büyük bir grev başladı. 22 Nisan 1901' de Tiflis'in merkezinde, Stalin'in örgütlediği ve önderlik ettiği 1 Mayıs gösterisi yapıldı. Bu gösteri, Lenin'in **Iskra**'sı tarafından bütün Kafkasya için tarihsel öneme sahip bir olay olarak selamlandı. Bu olay, Kafkasya'daki işçi sınıfı hareketinin bundan sonraki bütün gelişimini etkileyecekti.

Böylece, bu yıllarda Stalin'in başında bulunduğu Messameh Dassy devrimci azınlığın önderliğindeki Gürcistan işçi sınıfı hareketi, dar gruplarla sınırlanan propaganda eylemlerinden kitle içinde siyasal ajitasyona geçti; Kafkasya'da da yıllar önce Lenin'in önderliğindeki St. Petersburg Mücadele Birliği'nden derinden etkilenmiş olan işçi sınıfı hareketinin sosyalizmle birleştirilmesine başlandı.

Çarlık hükümeti, Transkafkasya proletaryasının büyüyen devrimci mücadelesi karşısında dehşete kapıldı ve hareketi durduracağını umarak her zamankinden daha katı baskı önlemlerine başvurdu. 21 Mart 1901'de, polis, Stalin'in çalıştığı ve yaşadığı fizik gözlemevinde arama yaptı. Bu arama ve gizli polisin yakalanması için çıkardığı

• Stalin, Lenin Üzerine, Moskova 1946, s. 40.

tutuklama emri, Stalin'i gizlenmek zorunda bıraktı. O andan başlayarak Şubat 1917 Devrimi'ne dek, Lenin okulundan bir profesyonel devrimcinin kahramanlık ve duraksamasız çabalarıyla dolu bir yeraltı yaşamı sürdürdü:

Çarlık valileri, devrimci hareketin büyümesini durdurmakta güçsüz kalıyorlardı. Eylül 1901'de, Gürcistan'ın ilk yasa dışı Sosyal Demokrat gazetesi **Brdzola (Mücadele)** yayınlanmaya başlandı. Stalin ve Ketskhoveli'nin inisiyatifiyle kurulan gazete, Lenin'in Iskra'sının ilkelerini ısrarla savundu. **Brdzola**, Rusya'da Marksist gazeteler içinde **Iskra**'dan hemen sonra gelir.

İlk sayısındaki (Eylül 1901) başyazı Stalin tarafından yazılmıştı. «Yayıncılardan» başlıklı yazı, gazetenin amaçlarını ve hedeflerini anlatıyordu. Stalin o yazıda şöyle diyordu:

> «Gürcistan Sosyal-Demokrat gazetesi işçi hareketiyle ilgili bütün sorunlara somut yanıtlar vermeli, ilke sorunlarına açıklık getirmeli, işçi sınıfının mücadelede oynadığı rolü teorik olarak açıklamalı ve işçilerin karşılaştığı her olaya bilimsel sosyalizmin ışığını saçmalıdır.»*

Stalin başyazıda, gazetenin, işçi sınıfı hareketine önderlik etmesi; emekçi kitlelerle olabilecek en yakın ilişki içinde, onları sürekli olarak etkileyebilecek bir konumda bulunması ve onların aydın ve önder merkezi olması gerektiğini söylüyordu.

Brdzola'nın ikinci sayısında, (Kasım-Aralık), Stalin tarafından kaleme alınmış «Rus Sosyal-Demokrat Partisi ve Acil Görevleri» başlıklı önemli bir makale vardı. Stalin bu makalede, bilimsel sosyalizmin kendiliğinden işçi sınıfı hareketiyle birleşmesinin gerekliliğini ve demokratik kurtuluş hareketinin önderi olarak işçi sınıfının rolünü vurguladı; proletaryanın bağımsız siyasal partisinin kurulması çağrısını yaptı.

---

* J.V. Stalin, Bütün Yapıtları, Rusça Bas. C. 1, s. 9

Çokuluslu Transkafkasya'nın çeşitli dillerinde, çok sayıda bildiri de basılıyordu. Lenin'in **Iskra**'sı Tiflis Sosyal-Demokratlarının bu eylemlerine ilişkin olarak şöyle yazıyordu: «Tiflis'in bütün bölgelerini kusursuz bir biçimde yazılmış Rusça, Gürcüce, Ermenice bildiriler sardı.»* Stalin'in yakın çalışma arkadaşı Lado Ketskhoveli, Bakü'de Leninist Iskra eğilimli bir komite örgütledi ve orada gizli bir basımevi kurdu. 11 Kasım 1901'de Tiflis Sosyal-Demokrat örgütünün konferansında, Stalin'in de üye olduğu RSDİP Tiflis Komitesi seçildi. Ancak Stalin Tiflis'te uzun süre kalın adı. Kasım'ın sonunda, Tiflis Komitesi'nin direktifiyle Sosyal-Demokrat bir örgüt kurmak için Kafkasya'nın üçüncü büyük proletarya merkezi olan Batum'a gitti. (Bakü birinci, Tiflis ikinci merkezdi.)

Stalin Batum'da, büyük bir azimle devrimci çalışmanın içine atıldı; siyasal olarak ileri işçilerle ilişki kurdu, bazılarına kendisinin önderlik ettiği, Sosyal-Demokrat eğitim grupları oluşturdu, gizli bir basımevi kurdu, ajitasyon broşürleri yazdı, bastı ve dağıttı; Rothschild ve Mantaşev fabrikalarındaki işçilerin mücadelesini yönetti ve kırsal kesimde devrimci propagandayı örgütledi. Batum'da bir Sosyal-Demokrat Pari Örgütü ve RSDİP Batum Komitesi'ni oluşturdu, sanayi grevlerine önderlik etti. 9 Mart 1902'de, bizzat kendisi en ön saflarda yürüyerek, Batum işçilerinin ünlü siyasal gösterisini örgütledi ve yönetti. Bu, grevlerin siyasal gösterilerle birleşmesinin somut bir örneğiydi.

Böylece, bu dönemde Transkafkasya'da, oportünizme karşı kararlı ve amansız bir mücadelenin içinden Leninist **Iskracı** bir örgüt gelişti. Onun en önde gelen örgütleyicisi ve önderi, daha o dönemde Batum işçileri arasında «işçilerin öğretmeni» olarak tanınan Stalin'di.

---

* Iskra, No. 25, 15 Eylül 1902.

Bu örgüt, değişik milliyetlerden Gürcüler, Ermeniler, Azerbaycanlılar ve Ruslardan siyasal olarak ileri işçileri birleştiren proleter enternasyonalizminin sağlam ilkeleri üzerinde kurulmuştu. Daha sonraki günlerde Lenin tekrar tekrar, Transkafkasya örgütünden, proleter enternasyonalizminin bir örneği olarak söz etti.

Batum işçilerinin yükselen militan niteliği, hükümet için ciddi bir huzursuzluk kaynağıydı. Polis köpekleri, «elebaşların» izinde şehri taradılar. 5 Nisan 1902'de Stalin tutuklandı. Ancak Stalin, tutukevindeyken bile (önce Batum'da, sonra Kutais'te —19 Nisan 1903'te gönderildiği, yönetiminin zorbalığıyla nam salmış bir tutukevi— ve daha sonra yine Batum'da) hiçbir zaman devrimci çalışmayla bağını koparmadı.

1903 Mart'ının ilk yarısında, Kafkasya Sosyal-Demokrat örgütleri, RSDİP'nin Kafkasya Birliği'nin kurulduğu birinci kongrelerini yaptılar. Stalin tutuklu bulunmasına karşın, Kafkasya Birliği Komitesi'ne seçildi. Stalin tutukevindeyken, İkinci Partİ Kongresi'nden dönen delegelerden, Bolşeviklerle Menşevikler arasındaki keskin çatışmayı öğrendi. Stalin, kararlılıkla Lenin'in, Bolşeviklerin yanında yerini aldı.

1903 güzünde Stalin, üç yıl için Doğu Sibirya'nın İrkutsk Eyaletine bağlı Balagansk bölgesinin Novaya Uda köyüne sürgün edildi. Oraya 27 Kasım 1903'de geldi. Sürgündeyken Lenin'den bir mektup aldı.

Stalin daha sonra bu olayı şöyle anlatır:

> «Lenin'le ilk kez 1903'te tanıştım. Bu karşı karşıya bir tanışma değildi; haberleşmeyle sağlanmıştı. Ancak benim üzerimde, Partİ içindeki bütün çalışmam süresince eksilmeyen, sonsuz bir etki bıraktı. O sırada Sibirya'da sürgündeydim... Lenin'in notu oldukça kısaydı, ancak Partimizin pratik çalışmasının kısa ve korkusuz bir eleştirisini ve yakın gelecekte Partİ çalışmasının bütün planının oldukça açık ve kısa bir açıklamasını kapsıyordu.»*

* Stalin, Lenin Üzerine, 1946 Moskova, s. 40-41.

Stalin sürgünde fazla kalmadı. Lenin'in Bolşevik Partisi'ni kurma planını yürütmek üzere çalışmaya başlamak için, yeniden özgür olmak için sabırsızlanıyordu. 5 Ocak 1904'te sürgünden kaçtı ve Şubat 1904'te yeniden Kafkasya'ya döndü; önce Batum'a, sonra Tiflis'e geldi.

II

KAFKASLAR'DA BOLŞEVİZMİN ÖNDERİ

Stalin tutukevinde ve sürgünde hemen hemen 2 yıl geçirmişti. Bu dönemde, ülkede devrim dalgası sürekli yükseliyordu. Marksizmin «Ekonomizm» karşısında zaferinin pekiştirildiği RSDİP'nin İkinci Kongresi yapılmıştı. Ancak Parti tarafından ezilen o eski oportünistlerin, «Ekonomistler»in yerini, yeni tipte oportünistler, Menşevikler doldurdu. Kongreden sonra Lenin ve Bolşevikler, Menşeviklere karşı, onların oportünist düşüncelerine ve Partiyi bölme ve dağıtma çabalarına karşı büyük bir mücadele başlattılar. Rus-Japon Savaşı'nın patlak vermesi ve ortaya çıkan devrimci fırtına havası ile birlikte bu mücadele daha da keskin bir biçim aldı. Lenin, Parti içindeki bunalıma yalnızca yeni bir kongrenin (üçüncü) çıkar yol bulabileceğini düşündü. Şimdi bütün Bolşeviklerin en önemli görevi, bu kongrenin toplanmasını sağlamaktı.

Lenin'in bu mücadele sırasında Kafkasya'daki sadık dayanağı, Transkafkasya Bolşeviklerinin önderi Stalin'di. O, bu dönemde bütün enerjisini Menşeviklere karşı yürütülen şiddetli mücadelede yoğunlaştırdı. RSDİP Kafkas Birliği Komitesi'nin bir üyesi, o ve Tskhakaya, eylemleri yönettiler. Yorulmak bilmiyordu. Eski Parti örgütlerini güçlendiriyor, yenilerini kuruyor, Menşeviklere ve Marksizmin her türden diğer düşmanlarına karşı büyük mücadelede yer alıyor, Bolşevik görüşleri cesaretle savuna-

rak Menşeviklerin ve onlara eğilimi olan diğerlerinin siyasal sahtekârlıklarını ve oportünizmlerini açığa çıkararak, belli aralarla Batum, Chiaturi, Kutais, Tiflis, Bakü ve Batı Gürcistan'ın kırsal bölgelerini gezerek Kafkasları dolaşıyordu.

Aralık 1904'te Bakü işçileri Stalin ve Djaparidze'nin önderliğinde büyük bir grev başlattılar. Grev 13 Aralık'tan 31 Aralık'a dek sürdü ve petrol patronlarıyla yapılan toplusözleşmeyle sonuçlandı. Bu, Rusya işçi sınıfı hareketi tarihinin ilk toplusözleşmesiydi.

> «Bakü grevi, Kafkaslar'da devrimci kabarışın başlangıç işaretli oldu.
>
> «Bakü grevi 'Ocak ve Şubat'ta bütün Rusya'daki görkemli eylemler için bir işaret' oldu (Stalin)»*.

SBKP (B) Tarihi, «Bu grev Rusya'daki devrimci fırtınayı haber veren bir gökgürültüsü gibiydi.» der.

Stalin, Lenin'in direktiflerine uygun olarak çalışma konusunda ısrarlı oldu. Kitleler önünde Bolşevik düşünceleri savundu, geliştirdi ve Üçüncü Parti Kongresi'nin toplanması için mücadeleyi örgütledi. Bütün bu dönem boyunca, Lenin'le Kafkasya Birliği Komitesi arasında sıkı bir bağlantı sağlandı. Birinci Rus Devrimi süresince Kafkas Bolşeviklerinin Menşeviklere, Sosyalist-Devrimcilere, milliyetçilere ve anarşistlere karşı ideolojik ve siyasal mücadelesine önderlik eden Stalin'di. Bu mücadelede Bolşeviklerin en etkin silahı parti basınıydı, hemen hemen Kafkasya'da çıkan her Bolşevik yayın, kaynağını Stalin'in insiyatif ve çabasına borçluydu ve Çarlık Rusya'sında daha önce görülmemiş boyutlara ulaşan yasa dışı kitapların, gazetelerin, broşürlerin ve bildirilerin basımı da onun sayesinde gerçekleşti.

RSDİP Kafkasya Birliği'nin dikkate değer yürekli bir

---

* L. Beria, Transkafkasya'daki Bolşevik Örgütlerin Tarihi Üzerine, Moskova 1949, s. 79.

girişimi ve Bolşevik yeraltı çalışma tekniğinin önemli bir örneği de Tiflis'te Kasım 1903'ten Nisan 1906'ya dek işleyen Avlabar gizli basımeviydi. Bu basımevinde Lenin'in **«Proletarya ve Köylülüğün Devrimci Demokratik Diktatörlüğü»**, **«Kır Yoksullarına»**; Stalin'in **«Kısaca Parti'deki Anlaşmazlıklar Üzerine»**, **«İki Çizgi»** ve başka broşürleri, Parti Programı ve Tüzüğü çoğu Stalin tarafından yazılan birçok bildiri basılmıştı. **Proletariatis Brdzola (Proletaryanın Mücadelesi)** ve **Proletariatis Brdzolis Purtseli (Proletarya Mücadelesi Haberleri)** gazeteleri de burada basılmıştı. Kitaplar, broşürler, gazeteler ve bildiriler üç dilde yayınlanmış ve binlerce kopyası basılmıştı.

Stalin tarafından çıkarılan RSDİP Kafkas Birliği'nin Yayın organı ve **Brdzola**'nın değerli halefi **Proletariatis Brdzola** gazetesi, Bolşevizmin ilkelerinin savunulmasında ve Lenin'in düşüncelerinin yayılmasında ve geliştirilmesinde önemli bir rol oynadı. Bolşevik gazetesi olarak boyutları ve niteliği açısından **Proletariatis Brdzola**, Lenin'in hazırladığı Parti Merkez Organı Proletari'den sonra ikinciydi. Hemen hemen her sayısında Lenin'in Proletari'de basılmış bir makalesine yer veriyordu. Stalin tarafından birçok önemli makale yazılmıştı. Stalin bu yazılarda yetenekli bir mücadeleci, seçkin bir parti yazarı ve teorisyeni, proletaryanın siyasal önderi ve Lenin'in sadık takipçisi olarak ortaya çıkar. Makale ve broşürlerinde Stalin, birçok teorik ve siyasal sorunu çözümledi. Anti-Bolşevik eğilim ve hiziplerin ideolojik yanlışlarını, oportünizmlerini ve sahtekarlıklarını teşhir etti. Düşmana indirdiği her darbe etkili oluyordu. Lenin, **Proletariatis Brdzola**'yı, onun Marksist kararlılığını ve yüksek edebi değerini hararetli bir beğeniyle karşıladı.

Lenin'in en sadık öğrencisi ve arkadaşı, düşüncelerinin en kararlı savunucusu olan Stalin, Kafkasya'da Menşevizmin ideolojik yenilgisinde ve Marksist Partinin temel

ideolojik, örgütsel ve taktik ilkelerinin savunulmasında önemli bir rol oynadı. O dönemdeki yazıları, Lenin'in görüşlerinin savunulmasındaki kararlılığın bir örneğiydi ve teorik etkisi, oportünizme karşı uzlaşmaz düşmanlığıyla göze çarpıyordu.

«Kısaca Parti İçindeki Anlaşmazlıklar Üzerine» adlı önemli broşürü, «Kutais'den Mektuplar»ı ve «Sosyal-Demokrat'a Yanıt» adlı makalesi, Marksist Partinin ideolojik temellerinin ateşli bir savunmasıdır.

«Kutais'den Mektuplar» (Eylül-Ekim 1904), Plehanov'un yeni **Iskra**'da yayınlanan Lenin'in «Ne Yapmalı»sına karşıt makalelerinin şiddetli bir eleştirisini içerir. Stalin Yoldaş, işçi hareketinin kendiliğindenliği ve bilinçliliği sorununda Lenin'in görüşlerini kararlılıkla savunur. Şöyle yazar

> «Buradan çıkarılacak sonuç (somut sonuç) şudur: Biz proletaryayı gerçek sınıf çıkarlarının bilincine, sosyalist düşüncenin bilincine yükseltmeliyiz; bu düşünceyi küçük bir değişiklikle sınırlamamalı ya da onu kendiliğinden harekete uydurmamalıyız. Lenin, bu somut sonuç üzerine yükselen teorik temelleri ortaya koydu. Bu teorik önermeyi kabul etmek yeterlidir; oportünizm yanınıza bile yaklaşamaz. Lenin'in düşüncesinin önemi buradadır. Bu düşünceye Lenin'in diyorum; çünkü Rus basınında hiç kimse bunu Lenin kadar açık bir biçimde ifade etmedi.»*

1905'in başında yazılmış ve aynı yılın Mayıs ayında yasa dışı olarak basılmış olan **«Kısaca Parti İçindeki Anlaşmazlıklar Üzerine»**, Bolşevik düşünceye önemli bir katkıydı. Lenin'in tarihi yapıtı **«Ne Yapmalı?»** ile doğrudan bir benzerliği vardı ve oradaki dahice düşünceleri azimle savunup geliştiriyordu.

Stalin Yoldaş bu broşürde, Lenin'in düşüncelerini geliştirerek, işçi hareketinde sosyalist bilincin büyük önemini kanıtlar. Aynı zamanda düşüncenin öneminin tek taraf-

---

* J.V. Stalin, Bütün Yapıtları, Rusça Bas., C. 1, s. 58.

lı olarak abartılmasına ve ekonomik gelişmenin koşullarıyla işçi hareketinin işlevinin unutulmasına karşı uyarıda bulunur Stalin, «Sosyalizmin her şey olduğu ve işçi hareketinin hiçbir şey olmadığı söylenebilir mi?» diye sorar :

> «Tabii ki hayır! Bunu yalnızca idealistler söyler. Bir gün, çok uzun bir zaman sonra, ekonomik gelişme kaçınılmaz olarak işçi sınıfını toplumsal devrime götürecek ve sonuç olarak burjuva ideolojisiyle bütün ilişkisini koparmaya zorlayacaktır. Burada önemli olan tek nokta, bunun çok uzun ve acılı bir yol olmasıdır.» *

Stalin yoldaş, **«Kısaca Parti İçindeki Anlaşmazlıklar Üzerine»** broşüründe, kendiliğinden işçi hareketi ile sosyalist bilinç arasındaki ilişki sorununu her açıdan ve bütün yönleriyle tartıştıktan sonra, bu konuda Sosyal-Demokrasinin Lenin kanadının görüşlerini şöyle toparlar:

> **«İşçi hareketi olmadan bilimsel sosyalizm neye benzer?-Kullanılmazsa paslanacak ve fırlatıp atılacak bir pusulaya.**
>
> **«Sosyalizm olmadan işçi hareketi nedir? -Nasıl olsa karşı kıyıya varacak olan, ancak pusulayla çok daha önce ve tehlikesiz varacakken pusulasız kalmış bir gemi.**
>
> «İkisini birleştirin; karşı kıyıya doğru hızla yol alacak ve limana hasar görmeden varacak mükemmel bir gemi elde edersiniz.
>
> «İşçi hareketiyle sosyalizmi birleştirin ve 'vaat edilmiş topraklara' doğru hızla ilerleyen bir Sosyal-Demokrat hareket elde edin.»**

Rusya'da işçi sınıfı mücadelesinin bütün tarihi, Stalin yoldaşın bu önemli teorik yargısını parlak bir biçimde doğruladı. Sözkonusu broşürde, Stalin, oportünist kendiliğindenlik teorisini çürüten bir eleştiriyle mahkum etti ve işçi sınıfı için devrimci bir parti ve devrimci bir teorinin işlevi ve önemi üzerine kanıtlara dayanan bir açıklama yaptı. Stalin şöyle yazıyordu

---

* J.V. Stalin, Age, s. 105.

** J.V. Stalin, Age, s. 105 106.

«İşçi hareketi Sosyalizmle birleştirilmelidir; pratik eylemle teorik düşünce mutlaka içiçe girmeli ve böylelikle kendiliğinden işçi sınıfı hareketine Sosyal-Demokrat bir nitelik kazandırmalıdır... Görevimiz, Sosyal-Demokrasinin görevi, kendiliğinden işçi hareketini dar sendikacılık yolundan, Sosyal-Demokrat yola çevirmektir. Görevimiz, bu harekete sosyalist bilinç (1) katmak ve işçi sınıfının ileri güçlerini merkezileşmiş bir partide birleştirmektir. Görevimiz her zaman bu hareketin başında olmak ve yorulmaksızın bu görevin başarılmasını engellemek isteyen 'dost' düşman herkesle mücadele etmektir.» **

Stalin'in yazıları Lenin'in içten onayıyla karşılandı. Stalin'in, Ağustos 1905'de **Proletariatis Brdzola**'da çıkan «Sosyal-Demokrat'a Cevap»ını, Parti'nin Merkez Organı Proletari'de (22. Sayı) dikkatle inceleyen Lenin, «Dıştan bilinç verilmesi gibi önemli bir sorunun çok güzel bir açıklaması» dedi.

Stalin, RSDİP İkinci Kongresi sırasında ve daha sonra, Lenin'in çizgisini destekleyen birçok makale yazdı. Parti Tüzüğünün birinci bölümünü incelediği «Proleter Sınıfı ve Proleter Partisi» **(Proletariatis Brdzola,** No. 8, 1 Ocak 1905) adlı makalede, Lenin'in Partiye ilişkin görevlerini savunarak bu görüşleri geliştirip kanıtlayarak Partinin örgütsel ilkelerini savundu. Bu yazı Lenin'in **«Bir Adım İleri, İki Adım Geri»** adlı ünlü kitabında olduğu gibi Bolşevik örgütlenme ilkelerinin bir savunmasıydı. Stalin şöyle yazıyordu:

«Şimdiye dek, Partimiz, ona yakınlık duyan herkesi içine alan konuksever, ataerkil bir alleye benzerdi. Ancak şimdi Partimiz merkezileşmiş bir örgüt olduktan sonra ataerkil anlayışını bıraktı ve kapıları yalnızca değerli olanlara açık bir kale oldu. Ve bu bizim için çok önemlidir. Otokrasinin, proletaryanın sınıf bilincini 'sendikalizm', ulusalcılık, dinci düşünceler ve benzerleriyle yozlaştırmaya çalıştığı, öte yandan liberal aydınların proletaryanın

(1) Marks ve Engels tarafından çözümlenmiş olan-J. Stalin.
** Age, s. 105 - 106

siyasal bağımsızlığını yok etmek ve onun üstünde kendi egemenliğini kurmak için ısrarla çabaladığı bir dönemde, böyle bir dönemde çok uyanık olmalı ve Partimizin, yalnızca denenmiş olanlara açık bir kale olduğunu unutmamalıyız.»*

«Sosyal-Demokrasinin Ulusal Soruna Yaklaşımı» (**Proletariatis Brdzola**, No. 7, 1 Eylül 1904) makalesi RSDİP'nin ulusal programının parlak bir açıklamasıdır. Stalin, bu makalede Parti'nin ulusal soruna ilişkin teorisini ve programını savunur ve açıklar; proletaryayı ulusal parçalara bölen oportünist ilkeyi yerle bir edecek bir biçimde eleştirir ve ısrarla proletaryanın sınıf örgütünün enternasyonalist biçimini savunur. Stalin burada, Marksist diyalektik yöntemin tam bir ustası, ulusal sorunun önde bir teorisyeni olarak ortaya çıkar. Sonradan «**Marksizm ve Ulusal Sorun**»da geliştirdiği düşünceleri burada önceden gösterir.

Birinci Rus Devriminde, Stalin daha en baştan azimle Lenin'in devrimin strateji ve taktiklerine ve devrimde **proletaryanın egemenliğine** ilişkin düşüncesini savundu ve hayata geçirdi.

Devrim için değil, Çarla anlaşmak için dışarda bulunan liberallere ilişkin olarak Stalin, 3 Ocak 1905 gecesinde şöyle yazdı:

> «Evet beyler, çabalarınız boşuna! Rus Devrimi kaçınılmazdır. Güneşin doğuşu kadar kaçınılmaz. Güneşin doğmasını engelleyebilir misiniz? **Bu devrimde esas güç, kır ve şehir proletaryası, bayrakları da Sosyal-Demokrat İşçi Partisi'dir**; siz değil Mösyö Liberaller!»**

Stalin, Lenin'in otokrasinin yıkılması ve Cumhuriyetin kurulması için silahlı ayaklanma düşüncesini de aynı canlılıkla destekledi. 1905-1907'deki yazılarında silahlı ayaklanmanın gerekliliğini ayrıntılı olarak gösteriyordu. «Halkın kurtuluşu, halkın kendisinin başarılı ayaklanmasında yatar» diyordu. Tıpkı Lenin gibi, ayaklanma için uy-

---

* J.V. Stalin, Bütün Yapıtları, Rusça Bas., C. 1, s. 67.

** Age, s. 78

gun teknik hazırlığa, savaşçı müfrezelerin kurulmasına, silah sağlanmasına vb. büyük önem verdi. «Yaşamın proletaryanın önüne koyduğu yeni görev, **bütün Rusya çapında bir ayaklanma için teknik önderlik ve örgütsel hazırlıktır.**» diye yazdı.* Stalin kendisi, silahlı ayaklanma hazırlığında Transkafkasya Bolşevik örgütüne günbegün önderlik etti.

Stalin, Lenin'in geçici devrim hükümetine ilişkin düşüncesini açıkladı ve geliştirdi. Böyle bir hükümetin kurulmasının halkın başarılı silahlı ayaklanmasının doğal sonucu olacağını gösterdi. Ayaklanmada zafere ulaşacak olan proletarya ve köylülük olacağına göre, geçici devrim hükümeti de onların istek ve çıkarlarının sözcüsü olmalıydı. Böyle bir iktidar proletarya ve köylülüğün devrimci diktatörlüğü olmalıydı. Yalnızca bu sınıfların diktatörlüğü uğursuz gerici güçleri yenebilecek ve bastırabilecek, halkı silahlandırabilecek, RSDİP'nin asgari programını uygulayabilecek ve devrimin başarısını pekiştirip tamamlayabilecekti. Stalin şöyle yazıyordu:

> «Eğer ileri proletarya devrimin önderiyse ve eğer ayaklanmayı örgütlemede etkin bir rol almalıysa, o zaman açıktır ki, biz geçici devrimci hükümetten elimizi eteğimizi çekip uzakta kalamayız, köylülükle birleşip siyasal güç kazanmalı ve geçici hükümete katılmalıyız (1) Sokağın devrimci önderi, devrimin hükümetinin de önderi olmalıdır.»**

Stalin, Bolşevik Partisi'nin ve işçi sınıfının sayısız düşmanına karşı mücadelede, ısrarla Lenin'in devrim teorisini ve taktik planını savundu ve işledi. Bu planın Rusya'daki durumun gereklerine büyük ölçüde uygun olması, geniş halk kesimlerini mücadeleye seferber etmesi ve on-

---

* J.V Stalin, Bütün Yapıtları, Rusça Bas. C. 1, s. 133.

(1) Burada sorunun altında yatan ilkelerle ilgilenmiyoruz. - J V. Stalin.

** Age, s. 258-259.

lara zafer inancı aşılayabilmesi, devrimi ilerletmesi onun ustun niteliğini gösteriyordu.

Kafkasya Birliği Komitesi, bıkmadan, usanmadan Üçüncü Parti Kongresi'nin kararlarını yaygınlaştırdı; işçileri ve köylüleri silahlı ayaklanmaya çağırdı. Stalin'in 1905 yılındaki bildirileri Bolşevik düşüncenin kitleler arasındaki propagandasının bir örneğiydi. «Silahlı Ayaklanma ve Taktiklerimiz», «Geçici Devrimci Hükümet ve Sosyal-Demokrasi», «Hareket Büyüyor» ve diğer makalelerinde, Menşevik önderleri mahkûm etti; kararlılıkla silahlı ayaklanmanın gerekliliğini savundu.

Ocak 1905'teki genel grev, proletarya hareketinin gücünü, kudretini gösterdi ve ölesiye korkmuş olan Çar'ı 17 Kasım Manifestosu'nu çıkarmak zorunda bıraktı. Halka koşulsuz bütün özgürlükleri vaat eden bu Manifesto, Çarın ahmakları kandırmak, zaman kazanıp devrime vuracak gücü toparlamak için bir soluk alma manevrasından, bir sahtekârlıktan başka bir şey değildi. Bolşevikler, kitleleri, Manifestonun bir tuzak olduğu konusunda uyardılar. Kasım Manifestosu yayınlandığında Stalin Tiflis'te, Lenin'in taktik planının ve devrimin Bolşevik sloganlarının hayata geçirilmesi için mücadelenin ateşi içindeydi. Aynı gün Stalin bir işçi toplantısında şunları söyledi :

> «Gerçekten zaferi kazanmak için neye ihtiyacımız var? Üç şeye: birincisi silah, ikincisi silah, üçüncüsü silah ve yine silah!»*

Stalin, devrimin zaferinin, ülke çapında bir silahlı ayaklanmayı gerektirdiğini vurgulayarak, RSDİP Kafkasya Birliği Komitesi tarafından basılan, 1905 Kasım'ında yazdığı «Yurttaşlar!» başlıklı bildirisinde şunları dedi:

> «Şimdi yükselen genel siyasal grev, yalnızca Rusya tarihinde değil, bütün dünya tarihinde hiç yaşanmamış ve örneği görülmemiş boyutlardaki bu grev, belki bugün ülke

* SBKP (B) Tarihi, Kısa Ders, Moskova 1943, s. 99.

çapında bir ayaklanmaya dönüşmeden bitebilir, ancak yarın ülkeyi daha büyük bir güçle sarsacak ve Rusya halkıyla Çarlık otokrasisi arasında yüz yıldır süren çatışmayı çözümleyecek büyük silahlı mücadeleye dönüşecek ve bu alçak canavarın kafasını ezecektir. Ülke çapında silahlı ayaklanma, Rusya proletaryasını bugün bekleyen en önemli görev budur ve ivedi olarak gerçekleştirilmeyi beklemektedir!» *

Stalin'in bu dönemde, Kafkaslar'daki devrimci eylemi çok büyük. RSDİP Kafkasya Birliği'nin Dördüncü Bolşevik Konferansı (Kasım 1905), Onun önderliği altında, silahlı ayaklanmayı hazırlamak ve yürütmek, Çarcı Duma'yı boykot etmek; işçilerin ve köylülerin devrimci örgütlerini -İşçi Temsilcileri Sovyetleri, grev komiteleri ve devrimci köylü komiteleri- yaygınlaştırmak ve sağlamlaştırmak için mücadeleyi yoğunlaştırma kararı aldı. Stalin, Menşevikleri, devrimin ve silahlı ayaklanmanın karşıtları olarak adlandırdı ve teşhir etti. İşçileri, otokrasiye karşı kesin savaşa hazırlamak için yorulmaksızın çalıştı. Devrimin alevleri bütün Kafkaslar'ı sardı. Kafkaslar'daki Bolşevik örgütlerin çalışmaları, Parti'nin Üçüncü Kongresi'nde, Lenin'in bu örgütleri «Parti'nin en militan örgütleri» diye nitelediği ve bütün Partiyi onlara en büyük desteği vermeye çağırdığı «Kafkasya'daki Olaylar» üzerine kararında özel olarak değerlendirildi.

Stalin Aralık 1905'de, Kafkas Bolşeviklerinin delegesi olarak, Tammerfors'taki (Finlandiya) Bütün Rusya Bolşevik Konferansı'na katıldı. Lenin ve Stalin ilk kez burada karşılaştılar. Stalin, Parti'nin en önemli önderlerinden birisi olarak seçildiği Konferans Siyasal (Tasarı) Komitesi'nde Lenin'le birlikte çalıştı.

Aralık ayaklanmasının yenilgisiyle birlikte devrim dalgası yavaş yavaş alçalmaya başladı. RSDİP'nin Dördün-

* J.V Stalin, Bütün Yapıtları, Rusça Bas., C. 1, s. 186.

cü Kongresi hazırlığıyla birlikte Bolşeviklerle Menşevikler arasındaki çelişki de alevlendi. Ortaya anarko-sendikalist unsurlar çıkmaya başladı ve özellikle Tiflis'te oldukça yaygara yaptılar. Stalin, Kafkaslar'daki bütün anti-proleter eğilimlere karşı mücadeleye önderlik etmeyi sürdürdü.

Stalin, Lenin'le birlikte etkin bir rol aldığı RSDİP'nin Dördüncü Kongresi'nde (Stockholm, Nisan 1906) Menşeviklere karşı, devrimde Bolşevik çizgiyi savundu. Stalin Menşevikleri yanıtlayarak sorunu açık bir biçimde ortaya koydu:

> «Proletaryanın egemenliği mi, demokrat burjuvazinin egemenliği mi-Partideki sorun, ayrıldığımız nokta budur.»*

Kongreden kısa bir süre sonra Stalin, içinde Aralık silahlı ayaklanmasının derslerinin incelendiği, devrimde Bolşevik çizginin savunulduğu ve RSDİP'nin Dördüncü Kongre kararlarının özetlendiği, **«Mevcut Durum ve İşçi Partisi'nin Birlik Kongresi»** başlıklı bir broşür yazdı.

Kongreden sonra Stalin, Menşevizme ve diğer anti-proleter eğilimlere karşı uzlaşmaz mücadelesini sürdürdüğü Kafkaslar'a döndü. Tiflis'te Gürcü dilinde yasal olarak basılan Bolşevik **Akhali Tskhovreba (Yeni Yaşam), Akhali Droyeba (Yeni Zaman), Chveni Tskhovreba (Yaşamımız)** ve **Dro (Zaman)** gazetelerini yönetti.

Transkafkaslar'daki Kropotkin akımına bağlı anarşistlerin artan eylemlerine ilişkin olarak, Stalin, bu dönemde «Anarşizm mi, Sosyalizm mi» başlığı altında önemli bir dizi makale yazdı.

Devrim dalgasının alçalması ve bunu gericilik dalgasının izlemesiyle birlikte Parti, doğrudan bir Parti görevi olarak, Bolşevizmin teorik temellerini savunmaya çağrıldı. 1909'da Lenin, Marksist teoriden yüz çevirenleri tümüyle teşhir ettiği ve Bolşevik Parti'nin teorik temellerini savun-

---

* J.V. Stalin, Bütün Yapıtları, Rusça Bas., C. 1, s. 240.

duğu dahiyane eserini, «**Materyalizm ve Ampiriokritisizm**»i yayınladı.

Stalin de, Marksizmin teorik temellerinin savunulmasında yer aldı. Marksist Parti'nin teorik temelini, diyalektik ve tarihsel materyalizmi savunarak ve geliştirerek bir dizi makale yazdı. Bunlar 1906, 1907'de Gürcistan'ın Bolşevik gazetelerinde basıldı. Bu makaleler, Marksist-Leninist teorinin temel sorunlarını, sosyalist devrimin ve proletarya diktatörlüğünün kaçınılmazlığını, İkinci Enternasyonal'in eski, reformist partilerinden farklı olan **yeni** tipte bir partinin, militan bir proletarya partisinin gerekliliği sorunlarını üstün bir kavrayışla tanımlayarak ve yanıtlayarak materyalizmin ve diyalektiğin anlamını, tarihsel materyalizmin ilkelerini yalın ve anlaşılır bir dilde açıklıyordu. Bunlar aynı zamanda Parti'nin strateji ve taktiklerinin temel ilkelerini de anlatıyordu. Bu makaleler Marksizm-Leninizmin teorisine önemli bir katkıdır ve Partimizin ideolojik hazinesinin bir parçasını oluşturur. Bunlar, Marksizm-Leninizmin teorisini, proletaryanın devrimci sınıf mücadelesinin acil görevleriyle birleştirerek ele alınması açısından örnek yazılardır.

Stalin, 1907'nin Nisan-Mayıs aylarında Londra'da yapılan ve Bolşeviklerin Menşeviklere karşı zaferinin perçinlendiği RSDİP'nin Beşinci Kongresi'nde etkin bir rol oynadı. Döndüğünde, Kongre kararlarının ve sonuçlarının incelendiği, Bolşeviklerin ideolojik ve taktik tutumlarının savunulduğu, Menşeviklerin devrimdeki liberal-burjuva çizgisinin ve Parti'yi tasfiye siyasetlerinin teşhir edildiği; küçük-burjuva siyasal eğilimlerinin gösterilerek Menşevizmin sınıfsal niteliğinin açıklandığı, «Rus Sosyal-Demokrat İşçi Partisi Londra Kongresi (Bir Delegenin Notları)» başlıklı bir makale yazdı.

III

GERİCİLİK YILLARINDA BOLŞEVİK PARTİNİN SAĞLAMLAŞMASI İÇİN MÜCADELE

Birinci Rus Devrimi yenilgiyle sonuçlandı. Birinci ile İkinci Devrim arasına, Bolşeviklerin kitleleri örgütlemek, içlerindeki devrimci ruhu alevlendirmek, mücadelelerine önderlik etmek ve devrimin gelecekteki zaferine zemin hazırlamak için kahramanlıkla, fedakârlıkla, kararlılıkla ve yorulmaksızın çalıştıkları on yıllık bir dönem girdi.

Lenin ve Stalin'e göre bu yıllar, devrimci yeraltı Partisinin korunması ve sağlamlaştırılması, Bolşevik çizginin yeni koşullara uygulanması için amansız bir mücadelenin verildiği yıllardı; işçi sınıfı kitlelerinin örgütlendiği, eğitildiği ve Çarlık polisine karşı olağanüstü inatçı bir mücadelenin yürütüldüğü yıllardı. Çarlık yetkilileri Stalin'in üstün yetenekli bir devrimci olduğunu seziyor ve onu devrimci çalışmasından alıkoyabilmek için çırpınıyorlardı. Tutuklanma, hapis ve sürgün peşpeşe birbirini izledi. Stalin 1902 ile 1913 arasında yedi kez tutuklandı, altı kez sürgün edildi. Beş kez sürgünden kaçtı. Çarın uşakları onu yeni bir sürgün yerine getirir getirmez, o yine kitlelerin devrimci birikimlerini toparlamak üzere «serbest» kalıyordu. Turuhansk'taki son sürgünü, bu şekilde kısaltılmamış olan tek sürgünüydü; onu buradan Şubat 1917 Devrimi kurtardı.

Temmuz 1907'de, Stalin'in devrimci eyleminin Bakü dönemi başladı. RSDİP Beşinci (Londra) Kongresi'nden

dönüşünde, Tiflis'i terketti ve Parti'nin direktifiyle Transkafkasya'nın en büyük sanayi bölgesi ve Rusya'daki işçi sınıfı hareketinin en önemli merkezlerinden biri olan Bakü'ye yerleşti. Burada, Lenin'in şiarları temelinde Bakü örgütünü toparlayıp canlandırmak ve işçi sınıfını Bolşevizmin bayrağı altında toplamak için çalışmaya atıldı. Menşevikleri, Bakü'deki işçi semtlerinden (Balakhani, Bibi-Eibat, Chorny Gorod ve Byely Gorod) atmak için mücadeleyi örgütledi. Yasa dışı ve yasal Bolşevik yayınları **(Bakinski Proletari, Gudok** ve **Bakinski Raboçi)** yönetti. Üçüncü Duma seçimleri için kampanyayı yönetti. Stalin tarafından yazılan «Üçüncü Devlet Duması'nın Sosyal-Demokrat Milletvekillerine Dilek», 22 Eylül'de Bakü'de, işçi meclisi temsilcilerinin bir toplantısında onaylandı. Stalin, Bakü işçilerinin mücadelesine önderlik etti. Petrol işçileriyle işverenler arasında toplusözleşme görüşmelerine ilişkin onun önderlik ettiği mücadele, Lenin'in illegal çalışmayla legal çalışmayı gericilik döneminde esneklikle birleştirme siyasetinin parlak bir uygulamasıydı. İşçileri Çarlık monarşisine karşı siyasal mücadeleye seferber etme konusunda Lenin'in taktiklerini başarıyla uygulayarak Bolşeviklerin bu kampanyadaki zaferini sağladı. Proleter Bakü, Stolipin gericiliğinin kasvetli karanlığının ortasında proletaryanın kaynayan mücadelesiyle, Stalin'in çalışmalarının sesiyle, legal Bolşevik gazeteleriyle, bütün Rusya'da yankılanan bir görüntü sunuyordu. Bakü işçilerinin mücadelesi üzerine Lenin'in yorumu şuydu: «Kitlesel siyasal grevlerin Mohikanlarının * sonu» **

Stalin, çevresinde, denenmiş Bolşevik-Leninistlerden Fioletov, Sarotovets (Efimov), Vatsek, Bokov, Malygin,

---

* Mohikanlar kitle katliamlarıyla soyu kurutulmuş Kızılderili kabile -çn.

** V.İ. Lenin, Bütün Yapıtları, 3. Rusça Bas., C. 15, s. 33.

Ordjonikidze, Djaparidze, Şaumyan, Spandaryan, Khanler, Memedov, Azizbekov, Kiazi-Mamed ve diğerlerinden oluşan sağlam bir grup topladı ve sonunda Bakü Parti örgütünde Bolşevizmin kesin zaferini sağladı. Bakü, Bolşevizmin kalesi haline geldi. Bakü proletaryası, Stalin'in önderliğinde Rus devrimci hareketinin ön saflarında kahramanca bir mücadele verdi.

Bakü'de bulunduğu dönem Stalin'in yaşamında ve çalışmasında çok büyük bir öneme sahiptir. Kendisi bu döneme ilişkin şunları söyler:

> «Petrol sanayiindeki işçiler arasında iki yıllık devrimci eylem, benr tecrübeli bir savaşçı ve tecrübeli bir önder olarak çelikleştirdi. Bir yanda Bakü'nün ileri işçileriyle, Vat.'k ve Sarotovets gibi kişilerle, öte yanda işçilerle petrol sahipleri arasındaki keskin çelişkilerin fırtınasıyla yüz yüze gelmek, bana geniş işçi kitlelerine önderlik etmenin ne demek olduğunu öğretti. Böylece ikinci ateşten devrimci vaftizimi Bakü'de oldum.»*

25 Mart 1908'de Stalin tutuklandı ve hemen hemen sekiz aylık bir tutukluluk süresinden sonra, iki yıllık bir dönem için Vologda eyaletinde Solvyçegodsk'a sürgün edildi. Ancak 24 Haziran 1909'da yasa dışı çalışmasını sürdürmek için kaçtı ve Bakü'ye döndü. Canla başla ve sakınmadan Lenin'in, Tasfiyecilere ve Otzovistlere karşı tutumunu destekledi. Tarihsel önemdeki «Kafkasya'dan Mektuplar» merkezi Parti basınında yer aldı; Bakinski Proletari gazetesi için, Parti örgütlerinin durumunu yürekliliklе eleştirdiği ve Parti içindeki bunalıma son vermek için bir taslak çizdiği «Parti Bunalımı ve Görevlerimiz», «Parti'den» ve başka makaleler yazdı. Stalin bu yazılarında, Tasfiyecilerin program ve taktik sorunlardaki dönekliklerini Tillis Menşeviklerini örnek göstererek amansızca eleştirdi. Troçkizmin suç ortaklarının ihanet uygulamalarını şid-

* Pravda, No. 136, 16 Haziran 1926.

detle mahkûm etti ve genel bir Parti konferansının toplanması, yasal bir Parti gazetesinin yayınlanması ve Rusya'da pratik çalışmayı yönetecek yasa dışı bir Parti merkezinin kurulması gibi acil Parti görevlerini kesin ve açık olarak belirledi. Bütün bunlar Prag Parti Konferansı'ndan sonra uygulanmaya konuldu.

23 Mart 1910'da Stalin yeniden tutuklandı ve altı ay hapis yattıktan sonra yine Solvyçegodsk'a sürgün edildi. Sürgünde Lenin'le ilişkiye geçti ve ona 1910'un sonuna doğru yazdığı bir mektupta, onun yasa dışı proletarya partisinin korunmasını ve sağlamlaştırılmasını onaylayan herkesle bir Parti bloğu oluşurma taktiğini tümüyle desteklediğini bildirdi. Bu mektupta Troçki'nin «ilkesiz birliğini» mahkûm etti ve Rusya'da Parti çalışmasının örgütlenmesi için bir plan taslağı hazırladı.

1911'in son yarısında, Stalin yoldaşın devrimci eylemlerinin, St. Petersburg dönemi başladı. 6 Eylül'de St. Petersburg'a gitmek üzere gizlice Vologda'yı terk etti. Orada Parti örgütüyle ilişki kurdu. Tasfiyecilere, Menşeviklere ve Troçkistlere karşı mücadeleyi örgütledi ve yönetti ve St. Petersburg Bolşevik örgütünü toparlayıp sağlamlaştırdı. 9 Eylül 1911'de St. Petersburg'da tutuklandı ve 1912 Şubat'ında yeniden kaçmayı başardığı Vologda Eyaletine geri gönderildi.

Ocak 1912'de Parti yaşamında önemli bir olay oldu. RSDİP Prag Konferansı, Menşevikleri tasfiye ederek yeni tipte bir parti, Leninizmin Partisini, Bolşevik Parti'yi yarattı.

Bolşevikler, bu yeni tipte parti için eski **Iskra** günlerinden beri hiçbir engele aldırmadan ısrarla ve azimle çalışıyorlardı. «Ekonomistlere», Menşeviklere, Troçkistlere, Otzovistlere, her türden ideallst, hatta ampirio-kritisistlere karşı mücadelenin bütün tarihi, böyle bir partiye giden yolu açıyordu. Lenin'in **«Ne Yapmalı?», «Bir Adım İle-**

ri, İki Adım Geri», «Demokratik Devrimde Sosyal-Demokrasinin İki Taktiği», ve **«Materyalizm ve Ampiriokritisizm»i,** bu hazırlık çalışmasında temel ve belirleyici bir öneme sahipti. **Stalin, sayısız düşmana karşı yürütülen bu savaşta Lenin'in yakın arkadaşı, devrimci bir Marksist Parti, Bolşevik partisi için sürdürülen mücadelede onun sadık bir yardımcısı oldu.**

IV

ZİNDANLARDA VE SÜRGÜNLERDE GEÇEN YILLAR

Prag Konferansı, yakın bir gelecekte devrimci bir kabarışın gündemde olduğunu saptadı ve Parti'nin bunu tam anlamıyla hazırlıklı karşılaması için bütün gerekli önlemleri aldı. Bolşevik Merkez Komitesi'ni seçti, Rusya'da pratik devrimci çalışmayı yönetecek bir merkez kurdu (Merkez Komitesi Rusya Bürosu) ve **Pravda** gazetesini yayınlamaya karar verdi. 1910'dan beri Merkez Komitesi üyesi olan Stalin, Konferans'da olmamasına karşın yeniden Merkez Komitesi'ne seçildi. Lenin'in önerisiyle Merkez Komitesi Rusya Bürosu sorumluluğuna atandı. Ancak Stalin sürgündeydi ve kaçması için hazırlık yapılması gerekiyordu. Lenin'in direktifiyle Sergo Orjonikidze, Prag Konferansı'nda alınan kararlar konusunda Stalin'e bilgi vermek için Vologda'ya gitti. Daha sonra, 29 Şubat 1912'de Stalin yine sürgünden kaçtı. İyi bir biçimde yararlandığı kısa bir özgürlük dönemi yaşadı: Merkez Komitesi'nin direktifi üzerine Rusya'nın en önemli bölgelerini gezdi, yaklaşan 1 Mayıs gösterisi için hazırlıklar yaptı, Merkez Komitesi'nin ünlü 1 Mayıs bildirisini yazdı ve Lena altın madenlerinde işçilerin katledilmesini izleyen grevler sırasında, St. Petersburg'da haftalık Bolşevik gazete «**Zvezda**»yı yayınladı.

Bolşevik Partisi tarafından örgütleri sağlamlaştırmak ve kitleler arasında Partinin etkisini yaygınlaştırmak için kullanılan güçlü bir araç, St. Petersburg'da yayınlanan

günlük Bolşevik gazete «**Pravda**»ydı. Lenin'in direktifleri üzerine Stalin'in insiyatifiyle kurulmuştu. Stalin'in önderliğinde birinci sayısı hazırlandı ve gazetenin siyaseti belirlendi.

Pravda'nın kuruluşu, devrimci hareketin yeni kabarışına denk düşmüştü. İlk sayısı 22 Nisan 1912'de (5 Mayıs-Yeni Takvimle) çıktı. Bu, işçiler için gerçek bir bayramdı. Daha sonra, **Pravda**'nın çıkışı onuruna, 5 Mayıs'ın İşçilerin Basın Günü olarak kutlanması kararı alındı.

Gazetenin onuncu yıldönümü dolayısıyla Stalin Yoldaş şöyle yazdı:

> «1912'nin **Pravda**'sı, 1917'de Bolşevizmin zaferinin köşe taşının yerine konuşuydu.» •

22 Nisan 1912'de Stalin St. Petersburg sokaklarında yakalandı. Birkaç ay tutukevinde kaldıktan sonra, üç yıllık bir dönem için, bu kez daha uzak bir bölgeye, Narym'e, yeniden sürgün edildi. Ancak 1 Eylül 1912'de bir kez daha kaçtı ve St. Petersburg'a döndü. Burada Bolşevik **Pravda**'yı yayınladı ve Dördüncü Duma seçimlerinde Bolşevik kampanyayı yönetti. Polis sürekli olarak izinde olduğu için, büyük bir tehlikeyi göze alarak fabrikalardaki birkaç toplantıda konuşma yaptı. Ancak bizzat işçiler ve işçi örgütleri Stalin'i yakından gözettiler ve onu polisten korudular.

Parti için zaferle sonuçlanan bu kampanyada, Stalin tarafından yazılan «St. Petersburg İşçilerinin İşçi Vekillerine Buyruğu» çok önemli bir rol oynamıştı. Lenin «Buyruğu» çok beğendi; bir kopyasını baskıya gönderirken kenarına şöyle yazdı: «Aksatmadan **geri gönderin!** Temiz tutun. Bu belgeyi korumak **çok önemli!**» **Pravda** yazarlarına yolladığı bir mektupta şunları yazdı: «St. Petersburg Vekillerine Buyruğu, göze çarpan bir yere büyük puntolarla

---

• Pravda, Sayı: 98, 5 Mayıs 1922.

basın» * Stalin'in Buyruğu işçilere, 1905 Devrimi'nin tamamlanmamış görevlerini anımsattı ve onları iki cephede devrimci mücadeleye; Çarlık hükümetine karşı ve Çarlıkla uzlaşmaya çalışan liberal burjuvaziye karşı mücadeleye çağırdı. Stalin, seçimlerden sonra Duma içindeki Sosyal-Demokrat grubun Bolşevik kesimine önderlik etti. **Pravda'nın** yayınlanması, seçim kampanyası ve Duma içindeki Bolşevik gruba önderlik etme konularında etkin roller oynayan Y. Sverdlov ve V. Molotov da St. Petersburg'da Stalin'le birlikte çalıştılar. Bu dönemde Lenin ile Stalin arasındaki ilişki daha da arttı. Lenin mektuplarında, Stalin'in çalışmalarını, konuşmalarını ve makalelerini tümüyle onayladığını belirtiyordu. Stalin, o sırada Lenin'in yaşadığı Cracow'a iki kez gitti: Merkez Komitesinin Parti işçileriyle yaptığı konferanslarına katılmak için Kasım 1912'de ve yeniden 1912 Aralık'ının sonunda.

Stalin yurt dışındayken, Lenin'in çok büyük değer verdiği **«Marksizm ve Ulusal Sorun»**u yazdı. «Sosyal-Demokrat ulusal programının ilkeleri» diye yazıyordu Lenin, «Marksist literatürde ele alınmış bulunuyor. (Stalin'in makalesi bu alanda en önde gelir.)» **

Bu yapıt, uluslararası alanda ulusal sorun üzerine savaş öncesi dönemin en önemli Bolşevik bildirgesiydi. **Bolşevik teori ve programın ulusal sorun konusunda açıklanmasıydı.** Bu çalışmada, ulusal soruna yaklaşımında iki yöntem, iki program, iki bakış açısı -İkinci Enternasyonal'inkiyle ve Lenin'inki- karşılaştırılıyordu. Stalin bu sorunda İkinci Enternasyonal'in oportünist görüşlerini ve dogmalarını yıkmak için, Lenin'le birlikte çalıştı. Ulusal sorun üzerine Marksist programı oluşturanlar Lenin ve Stalin'di. Stalin, bu yapıtta Marksist ulus teorisini ortaya koyar; (ge-

* V.İ. Lenin, Bütün Yapıtları, 3. Rusça Bas., C. 29, s. 78.
** V.İ. Lenin, Bütün Yapıtları, 3. Rusça Bas., C. 17, s. 116.

nel devrim sorununun bir parçası olarak ve emperyalizm çağında uluslararası durumdan tümüyle soyutlanmaksızın ele alınması gereken ulusal sorunun) çözümünün Bolşevik ilkelerini açıklar ve uluslararası işçi sınıfı dayanışması Bolşevik ilkesine teorik bir temel kazandırır.

Stalin 23 Şubat 1913'de, St. Petersburg Bolşevik Komitesinin Kalaşnikov salonunda düzenlediği bir gecede tutuklandı. Bu kez Çarlık hükümeti, Stalin'i dört yıllık bir dönem için Turuhansk'ın uzak bir bölgesine sürgün etti. Önce Kostino bölgesinde yaşadı; ancak 1914'ün başında yeniden kaçacağı korkusuyla Çarlık jandarmaları onu daha da uzağa, 1914, 1915, 1916 yılları boyunca üç yıl yaşadığı Kuzey Kutbu dönencesinin en uzak köşesine, Kureika'ya yolladılar. Siyasal sürgünün bu daha da ağır koşulları, Sibirya bozkırlarının en uzak köşelerinde bile az rastlanan cinstendi.

1914 yazında, emperyalist savaş başladı. İkinci Enternasyonal partileri alçakça proletaryaya ihanet ettiler ve emperyalist burjuvazinin saflarına katıldılar. Yalnızca Lenin'in önderliğindeki Bolşevikler, enternasyonalizmin savaş bayrağına sadık kaldılar. Bolşevikler, anında ve duraksamadan, bütün partiler içinde yalnız onlar emperyalist savaşa karşı kesin mücadele için çağrı yaptılar. Stalin, dış dünyadan, Lenin'den ve Parti merkezlerinden ayrı kaldığı halde savaş, barış ve devrim sorunlarında Lenin'le aynı enternasyonalist tutumu aldı. Lenin'e mektuplar yazdı. Monastyrskoye kasabasında, sürgünde bulunan Bolşeviklerin toplantılarında Kamanev'in Dördüncü Duma'nın beş Bolşevik üyesinin duruşmasında takındığı korkak ve hain tutumu mahkûm eden konuşmalar yaptı (1915). 1916'da, o ve diğer Bolşevik sürgünler, yasal Bolşevik gazetesi Voprosy Strakhovania'ya (Sigorta Sorunları) gönderdikleri kutlama mesajında, bu derginin «bütün çabasını ve enerjisini, doğrudan doğruya enternasyonalizmin ilkelerine kar-

şı vaazlar veren Potresov, Levitsky, Plehanov gibi çürümüş anti-proleter aydın vaizlere karşı ülkemiz işçi sınıfının ideolojik güvenliğine adamak» zorunda olduğunu belirttiler.

Stalin, Aralık 1916'da, orduya çağrılı olarak, gözetim altında önce Krasnoyarsk'a, sonra Aşinsk'e gönderildi. Şubat 1917 devriminin ilk haberlerini orada duydu. 8 Mart 1917'de, Aşinsk'e veda ederken yolda, İsviçre'de bulunan Lenin'e bir kutlama mesajı gönderdi.

Stalin, 12 Mart 1917'de, Turuhansk'ta dahi sürgün koşullarının zorluklarına öylesine yüreklice dayandıktan sonra yeniden, Rusya'nın devrimci başkenti olan Petrograd'a ayak bastı. Parti Merkez Komitesi ona, **Pravda**'nın sorumluluğunu üzerine alması direktifini verdi.

Bolşevik Partisi daha yeni yeraltından çıkmıştı. Önde gelen ve etkin üyelerinden birçoğu, hâlâ, uzak yerlerde bulunan tutukevlerinden ya da sürgünden dönmekteydiler. Lenin yurt dışındaydı ve burjuva Geçici Hükümet onun geri dönmesi konusunda her türlü engele başvuruyordu. Bu önemli dönemde Stalin, Partiyi, burjuva-demokratik devrimden sosyalist devrime geçme mücadelesi için toparlamaya çalıştı. Molotov'la birlikte, Merkez Komitesi'nin ve Bolşevik Partisi Petrograd Komitesi'nin çalışmalarını yönetti. Bolşevikler, onun yazılarında çalışmaları için gerekliliğini duydukları yol gösterici ilkeleri buldular. Sürgünden döndükten sonra yazdığı «İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyetleri» başlıklı ilk makalede Partinin temel görevinin, «bu Sovyetleri sağlamlaştırmak, onları bütün yerlerde kurmak ve bunları halkın devrimci iktidarının organı olarak İşçi ve Asker Temsilcileri Merkez Sovyeti altında birleştirmek» • olduğunu belirtiyordu.

Stalin, «Savaş» başlıklı makalesinde, Geçici Hükü-

• J.V. Stalin Bütün Yapıtları, Rusça Bas., C. 3, s. 2.

met'in iktidara gelmesiyle savaşın emperyalist niteliğinin değişmediğini ve burjuva Geçici Hükümet'in önderliği altında da 1914-17 savaşının, yağmacı ve haksız bir savaş olarak kaldığını gösterdi.

Parti üyelerinin çoğunluğu tarafından desteklenen Stalin, Molotov ve diğerleri, emperyalist Geçicl Hükümete «güvenmeme» siyasetini savundular ve Menşeviklerin ve Sosyalist-Devrimcilerin savunmacılığını ve Kamanev ile diğer oportünistlerin Geçicl Hükümeti koşullu destekleme yarı-Menşevik tutumlarını mahküm ettiler.

V

ŞUBAT DEVRİMİ'NDEN EKİM'E

Lenin, 3 Nisan 1917'de uzun bir sürgün döneminden sonra Rusya'ya döndü. Devrimin bu çok sevilen önderinin dönüş haberi, Petrograd'ın ileri işçileri tarafından coşkuyla karşılandı. Stalin, bir işçi heyetiyle birlikte onu Bye-lo-Ostrov'da karşılamaya gitti. Petrograd'daki Finlandiya tren istasyonunda Lenin'in dönüşü için hazırlanan karşılama töreni büyük bir devrimci gösteriye dönüştü. Lenin, dönüşünün hemen ertesi günü, ünlü «Nisan Tezleri»ni açıkladı. Lenin'in dehasının bu ürünü, Partiye, burjuva-demokratik devrimden sosyalist devrime geçiş için bir eylem planı sağladı. Çarlığın yıkılmasını izleyen mücadelenin bu yeni koşullarında, Parti'ye yeni bir yön verdi. 24 Nisan 1917'de Bolşevik Partisi Yedinci (Nisan) Konferansı toplandı. Lenin'in tezleri, Konferans'ta tartışılan konuların temelini oluşturdu. Konferans, Partinin çabalarını, burjuva-demokratik devrimden sosyalist devrime geçiş için mücadeleye yöneltti.

Bu Konferans'ta Stalin, Lenin'in sosyalist devrime yönelen doğrultusunu canla başla destekledi ve Kamanev, Rikov ve bir avuç yandaşının oportünist, anti-Leninist çizgisini teşhir etti. Stalin aynı zamanda, ulusal sorun üzerine de bir rapor hazırladı. Tutarlı Marksist-Leninist çizgiyi geliştirerek, ayrılma ve bağımsız devlet kurma hakkı da dahil olmak üzere ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı-

nı savunarak, Bolşevik ulusal siyaseti açıkladı. Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nde, ezilen milliyetlerin Parti'ye desteğini sağlayan, Lenin ve Stalin'in ulusal siyasetiydi.

Konferans'tan sonra Mayıs 1917'de Stalin'in de içinde yer aldığı ve o yıldan sonra her zaman yeniden seçildiği Merkez Komitesi Siyasal Bürosu kuruldu.

Nisan Konferansı kararları temelinde Parti, kitleleri kazanmak, onları militan eylem için eğitmek ve örgütlemek üzere bütün gücüyle çalışmaya koyuldu.

Ustaca ve esnek Parti taktikleri gerektiren, olayların olağanüstü bir hızla ilerlediği devrimin bu karmaşık döneminde, kitlelerin mücadelesine önderlik eden Lenin ve Stalin'di.

Stalin şöyle diyor :

> «1917 yılını anımsıyorum. Bir tutukevinden diğerine, bir sürgün yerinden ötekine dolaştıktan sonra, Parti'nin isteğiyle Leningrad'a gittim. Orada Rus işçi toplumunda ve bütün ülkelerden proleterlerin büyük öğretmeni Lenin yoldaşla doğrudan ilişki içinde; proletarya ve burjuvazi arasındaki güçlü çelişkiler fırtınasının, emperyalist savaşın ortasında, ilk olarak işçi sınıfının yüce Parti'sinin önderlerinden biri olmanın ne anlama geldiğini öğrendim. Orada, ezilen halkların kurtarıcısı ve bütün ülkelerdeki proletarya mücadelesinin öncüsü olan Rus işçileri arasında, üçüncü devrimci ateşten vaftizimi oldum. Orada, Rusya'da, Lenin'in önderliğinde devrim sanatının bir ustası haline geldim.»*

Stalin, Parti'nin tüm pratik eylemlerinin merkezindeydi. Merkez Komitesi'nin bir üyesi olarak, Petrograd Parti Komitesi'nin çalışmasında doğrudan ve önder bir yer aldı; Pravda'yı yayınladı, Pravda ve Soldatskaya Pravda için makaleler yazdı ve Petrograd belediye seçimlerinde Bolşeviklerin kampanyasını yönetti. Lenin'le birlikte, «Ulusal Hareket ve Ulusal Topluluklar» üzerine bir rapor sunduğu Ordu İçindeki Parti Örgütlerinin Bütün Rusya Konferansı'

* Pravda, No. 136, 16 Haziran 1926.

na katıldı. Lenin'le birlikte, Bolşevik Parti'nin sloganlarıyla yürüyen, tarihi 18 Haziran gösterisini örgütledi ve Merkez Komitesi'nin işçilere ve devrimci askerlere çağrı yapan Manifesto'sunu hazırladı. 20 Haziran'da, Sovyetlerin Birinci Bütün Rusya Kongresi, Stalin'i Merkez Yürütme Komitesi'ne seçti.

Lenin'in, karşı-devrimci Geçici Hükümet tarafından izlendiği ve arandığı için saklanmak zorunda kaldığı Temmuz 1917 olaylarından sonra, Merkez Komitesi'ne ve o sırada değişik isimlerle çıkan **(Raboçi i Soldat, Proletari, Raboçi, Raboçi Put)** Parti Merkez Organına doğrudan Stalin önderlik etti. Kamanev, Rikov ve Troçki hainlerinin, Lenin'in yargılanmak üzere karşı-devrimci Geçici Hükümet mahkemelerine çıkarılması gerektiği önerisine inatla karşı koyan, Parti için, Sovyet halkı ve bütün insanlık için Lenin'in değerli yaşamını koruyan Stalin'di.

Temmuz gösterisinin vahşice bastırılması, devrimin gelişmesinde bir dönüm noktası oldu. Lenin, mücadelenin yeni koşullarında, Parti için yeni taktikler belirledi. Stalin Sverdlov'la birlikte, gizlice toplanması gereken Altıncı Parti Kongresi (Temmuz-Ağustos 1917) çalışmalarını yönetti. Bu Kongrede Stalin, Merkez Komitesi'nin çalışması üzerine bir rapor ve sosyalist devrim için mücadelede Parti'nin görevlerinin ve taktiklerinin açıkça belirtildiği siyasal durum üzerine bir rapor hazırladı. Sosyalizmin Rusya'da zafere ulaşamayacağını savunan Troçkistleri kanıtlarla mahkûm etti.

Troçkistlerin, batıda başlayacak bir proleter devrime bağlı olarak Parti'nin sosyalizme yöneltilmesi gerektiği konusundaki düşüncelerine karşı koyan Stalin yoldaş şöyle dedi:

> «Sosyalizmin yolunu açacak ülkenin Rusya olabileceği unutulmamalıdır. Yalnızca Avrupa'nın bize yol gösterebileceği yolundaki eskimiş düşünceyi kafamızdan atma-

hiyiz. Bir dogmatik Marksizm vardır, bir de yaratıcı Marksizm. Ben ikincisinden yanayım.»*

Stalin'in sözleri birer kehanetti. Sosyalizme giden yolu ilk gösteren Rusya oldu.

Stalin, Lenin'in, sosyalizmin Rusya'da zafere ulaşabileceği öğretisinde ısrar ederek, Kongre'nin tam desteğini sağladı. Stalin ve Lenin'in direktiflerinin önderliği altındaki Altıncı Kongre, ayaklanma için hazırlıklara başladı. Kongre, silahlı ayaklanma ve proletarya diktatörlüğünün kurulması için Parti'ye önderlik etti.

Ağustos 1917'de, General Kornilov, Rusya'da Çarlığı yeniden kurmak amacıyla başkaldırdı. Bolşevikler, amaçlanan darbeye karşı koymak üzere kitleleri harekete geçirdiler ve Kornilov isyanı ezildi. Bu, devrim tarihinde yeni bir aşamayı başlattı: Büyük saldırının örgütlenme aşaması.

Lenin saklanırken, Stalin, öğretmeni ve arkadaşıyla haberleşmeyi sağladı ve onunla yakın ilişkisini sürdürdü. Onu, Razliv civarındaki saklanma yerinde iki kez ziyaret etti.

Lenin ve Stalin, cesaretle, güvenle ve kararlılıkla, ama ihtiyatla Parti'yi ve işçi sınıfını sosyalist devrime, silahlı ayaklanmaya doğru yönelttiler. Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'ni hazırlayan ve örgütleyen onlardı. Stalin, Lenin'in en yakın çalışma arkadaşıydı. Ayaklanmanın hazırlıklarından doğrudan sorumluydu. Merkezi basında önderlik siyasetini açıkladığı makaleleri, Bolşevik taşra gazetelerinde yeniden basılıyordu. Bölgesel örgütlerden temsilcileri Petrograd'a çağırdı, onlara direktifler verdi ve çeşitli bölgeler için mücadele planları çıkardı. 16 Ekim'de Merkez Komitesi, ayaklanmayı yönetmek için Stalin'in başında bulunduğu Parti Merkezini seçti. Bu Merkez, Petrograd Sovyeti'

* J.V Stalin, Bütün Yapıtları, Rusça Bas., C. 3, s. 186 - 187.

nin Devrimci Askeri Komitesi'nin yönetici çekirdeğini oluşturuyordu ve tüm ayaklanmanın pratik yönetimini üstlenmişti.

Stalin, 16 Ekim'de Parti Merkez Komitesi'nin toplantısında silahlı ayaklanmaya karşı çıkan Zinovyev ve Kamanev hainlerinin teslimiyetçi önerilerini reddetti. Şöyle diyordu:

> «Kamanev ve Zinovyev'in önerisi nesnel olarak, karşı-devrime hazırlanma ve örgütlenme olanağı verecekti. Sonuç alınadan geri çekilecek ve devrimi yitirecektik. Karşı-devrimin örgütlenme olanağını yok etmek üzere, ayaklanma gününü ve koşullarını seçme olanağımızı neden güvence altına almayalım.» *

24 Ekim sabahında Kerensky, Parti Merkez Organı **Raboçi Put**'un basılmasını emretti ve gazetenin yazılışleri bürosuna ve matbaaya birkaç zırhlı araç gönderdi. Ancak sabah saat 10'da Stalin Yoldaş'ın direktifleriyle hareket eden Kızıl Muhafızlar ve devrimci askerler, zırhlı araçları geri püskürttüler ve yazılışleri bürosunu ve matbaayı sıkı bir biçimde korumaya başladılar. Saat 11'de Stalin'in, kitleleri burjuva Geçici Hükümeti yıkmaya çağıran «Bize Ne Gerekiyor?» başlıklı başmakalesiyle **Raboçi Put** çıktı. Aynı anda devrimci askerler ve Kızıl Muhafız müfrezeleri, Parti Merkezi'nin emriyle Smolni Enstitüsü'ne saldırdılar. Ayaklanma 24 Ekim'de başladı. 25 Ekim gecesinde, Sovyetlerin İkinci Kongresi toplandı ve iktidarı Sovyetlere verdi.

Stalin, Ekim Devrimi'nin zaferinden sonra Sovyetlerin İkinci Bütün Rusya Kongresi tarafından kurulan, Lenin'in başında bulunduğu Birinci Halk Komiserleri Konseyi'nin üyesi oldu.

Büyük Ekim Sosyalist Devrimi, çok önemli değişiklikler getirdi; dünyayı, kapitalist ve sosyalist olmak üzere iki

---

* J.V. Stalin, Bütün Yapıtları, Rusça Bas., C. 3, s. 381.

sisteme böldü. Bolşevik Partisi, şimdi yeni koşullarla, yeni ve çok büyük görevlerle karşı karşıyaydı. Ve işçi sınıfının mücadele biçimleri bu duruma bağlı olarak temelden değişiklik gösteriyordu.

Stalin, Sovyet Hükümeti'nin kurulmasından 1923'e dek Milliyetler Halk Komiseri olarak görev yaptı. SSCB'de ulusal sorunu çözmek için Parti ve Sovyet Hükümeti tarafından alınan bütün önlemleri bizzat kendisi yönetti. Lenin ve Stalin'in önderliğindeki işçiler ve köylüler, Çarlık sömürgelerini Sovyet Cumhuriyetleri haline getirmeye başladılar. Stalin'in, örgütlenmesinde etkin olarak yer almadığı ve önderlik etmediği bir tek Sovyet Cumhuriyeti bile yoktur. Ukrayna Sovyet Cumhuriyeti için mücadeleyi, Byelorusya Cumhuriyeti ile Transkafkasya ve Merkez Asya Sovyet Cumhuriyetleri'nin kurulması mücadelesini yönetti; Sovyet ülkesinin birçok milliyetine, kendi özerk cumhuriyetlerini ve bölgelerini oluşturmaları için yardım etti. Lenin ve Stalin, büyük Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin esin kaynağı ve örgütleyicisiydiler.

Sovyet devletinin örgütlenmesinde Lenin'in en yakın yardımcıları Stalin ve Sverdlov'du. Stalin; Kamanev, Zinovyev, Rikov ve diğer devrim kaçakları ve hainlerine karşı, Lenin'le omuz omuza mücadele etti. Kerenski ve Krasnov'un yenilgisinin hazırlanması, eski hükümet görevlilerinin sabotajlarını durdurma, karşı-devrimci Genel Yönetim Merkezi'nin tasfiyesi; Çarlık generallerinin ortadan kaldırılması, burjuva basınının susturulması, karşı devrimci Ukrayna Rada'sına karşı mücadele; Anayasa Meclisi'nin dağıtılması ve 1918'de Sovyet Anayasası'nın oluşturulması gibi belirleyici bütün önlem ve eylemlerde etkin bir yer aldı ve bütün bunlara önderlik etti.

Stalin, Merkez Komitesi'nin direktifleri üzerine Ocak 1918'de Üçüncü Komünist Enternasyonal'in kurulması yolunda önemli bir adım olan, Avrupa ve Amerika sosyalist

partilerinin devrimci kanat temsilcileri konferansını düzenledi.

Brest-Litovsk görüşmelerinin zor günlerinde, devrimin yazgısının bıçak sırtında durduğu dönemde, İngiliz ve Fransız emperyalistleriyle işbirliği içinde, genç ve henüz güçsüz Sovyet Cumhuriyeti'ni, Alman emperyalizminin saldırısına açık bırakmayı amaçlayan hain Troçki ve uşağı Buharin'e karşı, Bolşevik strateji ve taktikleri savunma noktasında Stalin, Lenin'in yanı başında yer aldı.

VI

STALİN İÇ SAVAŞTA; CEPHEDEN CEPHEYE

Ekim Sosyalist Devrimi'yle alaşağı edilmiş olan Rus toprak ağaları ve kapitalistleri, işçileri ve köylüleri ezmek, Sovyet yönetimini yıkmak ve ülkeyi yeniden kölelik zincirlerine bağlamak amacıyla, Sovyetler Ülkesine karşı askeri bir müdahalenin örgütlenmesi için diğer ülkelerin kapitalistleriyle işbirliği yapmaya başladılar. İç Savaş ve (emperyalist-ç.n.) müdahale başladı. Sovyet Hükümeti Sosyalist anayurdun tehlikede olduğunu ilan etti ve anavatanın korunması için halkı ayaklanmaya çağırdı. Bolşevik Partisi, işçileri ve köylüleri yabancı işgalcilere, burjuva ve toprak ağası Beyaz Ordu'ya karşı **yurtsever** bir savaş için seferber etti.

1918 baharında, Almanya ile barış yapılmasından sonra, İngiliz ve Fransız emperyalistleri Sibirya üzerinden Fransa'ya giden Çekoslovak Birliklerinde (Avusturya-Macaristan ordusunun savaş tutuklularından oluşuyordu) isyan çıkarttılar.

Beyaz Ordu ve Sosyalist Devrimcilerin, Volga'nın yirmi üç şehrinde, Solcu Sosyalist-Devrimcilerin Moskova'da başlattıkları isyanlarla, İngiliz birliklerinin Murmansk'ta karaya çıkış günlerine rastlatılan Çekoslovakların isyanı, karşı-devrimin bütün güçlerini iplerinden kopardı. Bu, çok kritik bir dönemdi. Ülke, kendisini emperyalist savaşın pençesinden daha yeni kurtarmıştı. Kapitalistlerin ve top-

rak ağalarının kötü yönetimi, ülkeyi yıkımın eşiğine getirmişti. Moskova ve Petrograd işçileri günde ancak 30 gramlık iki yavan ekmek alabiliyorlardı. Cumhuriyetin, Ukrayna ve Sibirya'nın tahıl ambarlarıyla ilişkisi kesilmişti. Tahıl alınabilen tek yer, güneydoğuda, Volga bölgesi ve Kuzey Kafkasya'ydı ve buralara ancak Çaritsin'den geçip Volga yoluyla ulaşılabiliyordu. Devrim, yalnız tahılla kurtulabilirdi. Lenin, Petrograd işçilerinden, tahıl vurguncularına, kulaklara ve tefecilere karşı, yoksul köylüleri desteklemek için kırsal bölgelere seferler düzenlemelerini istedi. Stalin, Merkez Komitesi tarafından olağanüstü yetkilerle görevlendirilerek güney Rusya'daki yiyecek seferberliğini yönetmek için güneye gitti.

Stalin, 6 Haziran 1918'de, bir işçi müfrezesiyle Çaritsin'e geldi. Siyasal bir önderin kavrayışını askeri bir stratejistin yeteneğiyle birleştiren Stalin, Çaritsin'in karşı-devrimin saldırı üssü olduğunu hemen gördü. Çaritsin'in ele geçirilmesi, Cumhuriyeti elde kalan son tahıl kaynağından ve Bakü'nün petrolünden yoksun bırakacaktı ve Beyazlara, Moskova'ya doğru genel bir seferberlik düzenlemeleri için, Don bölgesindeki karşı-devrimi Kolçak'la ve Çekoslovak karşı-devrimiyle birleştirme olanağını verecekti. Çaritsin, her ne pahasına olursa olsun, Sovyet Devleti'nin elinde kalmalıydı. Stalin, şehri Beyaz Ordu'ya bağlı tertipçilerden temizledikten ve eldeki gıda maddelerine el koyup açlık çeken başkentlere gönderdikten sonra, bütün dikkatini Çaritsin'in korunmasına verdi. Troçki tarafından gönderilen ve desteklenen karşı-devrimci askeri uzmanların direnişini acımaksızın kırdı; dağılmış müfrezeleri yeniden örgütlemek ve daha sonra Onuncu Ordu'nun çekirdeğini oluşturan Voroşilov birliklerinin Donbas'tan gelişlerini çabuklaştırmak için hızlı ve etkin önlemler aldı. Stalin'in demirden iradesi ve ileri görüşlü dehası, Çaritsin'i korudu ve Beyazların Moskova'ya doğru ilerlemesini engelledi.

Çaritsin'in destansı savunması, Alman emperyalizminin Ukrayna yenilgisiyle aynı zamana rastladı. Kasım 1918'de, Almanya ve Avusturya-Macaristan'da devrim patlak verdi. Merkez Komitesi Stalin'i, Ukrayna cephesini örgütlemek ve Ukrayna işçi ve köylülerini desteklemekle görevlendirdi. Voroşilov Yoldaşın başında bulunduğu Onuncu Ordu'nun yirmi önderi Parti işçisi, onun yönetimine verildi. Kasım'ın sonunda Ukrayna isyancı birlikleri Petlura ve Almanlara doğru ilerledi ve Harkov'u kurtardı. Batıda, Minsk de kurtarılmıştı. Stalin, batı bölgelerinin kurtarılmasında ve Byelorusya Cumhuriyeti'nin kurulmasında paha biçilmez hizmetlerde bulundu.

30 Kasım 1918'de, hem cephede hem cephe gerisinde bütün savunma çalışmasını yönetmek; sanaylyi, ulaştırma sistemini ve ülkenin tüm kaynaklarını seferber etmek için, başında Lenin'in bulunduğu İşçi ve Köylü Savunma Konseyi kuruldu. Stalin Bütün, Rusya Merkez Yürütme Komitesi'nin temsilcisi olarak Konseye atandı ve Lenin'in fiili yardımcısı olarak çalıştı.

1918'in sonunda, Doğu Cephesinde durum çok kötüleştl. Kolçak'ın orduları, Kuzeyden ilerleyen İngiliz birlikleriyle güçlerini birleştirmek için acele ediyorlardı. Savunma Konseyi'nin adına hareket eden, Lenin Perm'deki durumun güçlendirilmesi için önlemler alınmasını istedi; Stalin ve Dzerjinski'nin, Merkez Komitesi tarafından tehdit edici felaketi savuşturmak üzere görevlendirilmesini önerdi. Perm cephesine gelen Stalin hızlı ve kesin bir biçimde davrandı ve kısa zamanda duruma egemen oldu. Güneyde, Çaritsin'de, O'nun demirden iradesi, Don'un karşı-devrimci güçlerinin, Ural ve Volga karşı-devrimcileriyle birleşmesini engelledi. Kuzeyde işgalci güçlerin, Çekler ve Kolçak'la birleşme çabasını bozguna uğrattı. Güneydeki ve Kuzeydeki müttefikleriyle ilişkisi kesilen Kolçak kısa süre içinde Kızıl güçlerin önünde geri çekilmeye başladı.

Doğu Cephesinden dönen Stalin, kendini Devlet Denetimi'ni örgütlemeye verdi ve Mart 1919'da Lenin'in önerisiyle, daha sonra İşçi ve Köylü Denetimi Halk Komiserliği biçiminde yeniden örgütlenen Devlet Denetimi Halk Komiserliği'ne atandı. Emekçi halkın devlet yönetimine katılımını sağlama konusunda paha biçilmez işler yaparak Nisan 1922'ye dek bu görevde kaldı.

Mayıs 1919'da General Yudeniç, Finli Beyazların ve Estonya birliklerinin desteğiyle, Kızıl Güçlerin baskısını Kolçak'ın üzerinden başka yöne çevirmek amacıyla, Petrograd'a doğru hızla ilerlemeye başladı. Bu saldırı, bir İngiliz savaş donanması tarafından destekleniyordu. Kızıl Ordu'nun ardında, Krasnaya Gorka ve Seraya Loshad kalelerinde isyanlar düzenlenmişti. Kızıl Cephe sarsıldı ve düşman Petrograd kapılarına dayandı.

Merkez Komitesi, Beyazlara karşı direnişi örgütlemek üzere Stalin'i seçti. Komünistler cepheye akın ettiler. Stalin, düşmanın ve hainlerin hakkından gelerek kısa zamanda bozgunu durdurdu. Karadan ve denizden vurulan birleşik bir darbeyle, başkaldıran kaleler ele geçirildi ve Beyaz birlikler geri püskürtüldü. Petrograd'a yönelen tehditler ortadan kaldırıldı. Antant'ın şehri ele geçirme planı boşa çıktı. Yudeniç bozguna uğradı; ordusunun artıkları Estonya'ya sığındı.

1919 yazında Stalin Polonya saldırısına karşı direnişi örgütlemek için Batı Cephesindeki Smolensk'e gitti.

Birinci seferinde yenilmiş olan Antant; Bavyera, Macaristan, Estonya ve Letonya'da Sovyetleri ezdikten sonra, 1919 güzünde, kendi birlikleriyle beyaz birliklerin yanı sıra, Rus sınırındaki küçük devletlerin ordularını da harekete geçirerek, yeni bir harekat başlattı. O sırada İngiliz Savaş Bakanı olan Winston Churchill, övünerek, bu girişimden «onüç devletin kampanyası» diye söz etti.

Kızıl Ordu, doğuda Kolçak'ı bozguna uğratmaya çalı-

şırken, Denikin, Donetz Havzası'nı ele geçirdi ve geniş bir hat boyunca Ukrayna'yı işgal ettl. Troçki'nin ihanet eylemleri, Güney Cephesinin dağılmasına yol açtı ve Kızıl güçler yenilgi üstüne yenilgiye uğradılar. Polonya Beyazları Denikin'in yardımına koştular ve Minsk'i ele geçirdiler. Kolçak, Tobol'da mevzilenmeye çalışırken, Yudeniç Petrograd'a karşı yeni bir saldırıya geçti. Düşman, Sovyet başkentine hiç bu denli yaklaşmamıştı. Donetz kapitalistlerl, Moskova'ya ilk girecek Beyaz birliğe bir milyon ruble ödül vermeyi bile vaat ettiler.

Bu Beyaz saldırı karşısında, Lenin Merkez Komitesi adına bütün Partl örgütlerine, ateşli bir çağrı yaptı. «Her şey Denikin'e karşı mücadele için!» diye haykırıyordu.

Güney Cephesine hızla, kitlevi takviyeler ve savaş gereçleri getirildi. Ancak yüzlerce, binlerce insanı birleştirmek, onları tek bir iradede bütünleştirmek ve düşmana karşı harekete geçirmek için bir önder gerekiyordu. Merkez Komitesi, Güney Cephesinde zaferi örgütlemek için Stalin'i gönderdi.

Devrimin bu askerl önderinin cepheye ulaştığında bulduğu şey, karışıklık, düzensizlik ve stratejik bir plandan yoksunluktu. Troçki'nin güvenilmez kadrolarını temizledi ve Troçki'nin hiçbir biçimde cephe işlerine karıştırılmamasını istedi. Volga'dan (Çaritsin) Novorossisk'e ilerleyerek Denikin hattını yarmayı öneren eski intihar planını iptal etti ve stratejik bir dehanın ürünü olan kendi savaş planını çizdi. Karşı-devrimci orduyu ikiye bölmek için, Denikin'e esas saldırının Harkov, Donetz Havzası ve Rostov yoluyla Voronej bölgesinde yapılmasını önerdi. Yürüyüş hattı Kızıl Ordu'ya açıkça yakınlık duyan, gelişini gözleyen ve birliklerin gerekli bütün techizatı edinmelerine elverişli olan geniş bir demiryolu ağına sahip proletarya merkezlerinden geçeceği için, bu plan Kızıl Ordu'nun hızla ilerlemesini sağlayacaktı. Bu plan, aynı zamanda geniş kömür yataklarıyla

ülkenin enerji kaynağı ve devrimci güçlerin birikim alanı olan Donbas'ı kurtaracaktı.

Stalin'in planı Merkez Komitesi tarafından onaylandı.

Stalin, zaferi kazanmak için bütün gücüyle çalıştı. Uygulamaları dikkatle izledi, yanlışları ortaya çıktıkları anda düzeltti, kumandanları ve siyasal görevlileri seçti ve onları kendi mücadeleci ruhuyla donattı. Stalin'in yönetiminde Güney Cephesi alay komiserlerine, görevlerinin aşağıdaki çarpıcı sözlerle tanımlandığı direktifler çıkarıldı:

> «Alay komiseri, alayının siyasal ve ahlaksal önderidir; onun maddi ve manevi çıkarlarını savunacak ilk kişidir. Alay komutanı, alayın başı, komiser ise alayın babası ve ruhudur.»*

Stalin'in planı sayesinde, Denikin tam bir bozguna uğratıldı. Budyenni, Voroşilov ve Şhadenko'nun kumanda ettiği ve Güney Cephesinin diğer ordularınca desteklenen şanlı Birinci Süvari Ordusu Denikin'in güçlerine son darbeyi indirdi. Bu ordu Stalin'in insiyatifiyle kurulmuştu.

Denikin'in yenilgisinden sonra Sovyet Cumhuriyeti'nin kısa dinlenme süresinde Lenin, Stalin'e, savaşın yıktığı Ukrayna ekonomisini yeniden düzenleme görevini verdi. Şubat-Mart 1920'de Ukrayna Emek Ordusu Konseyi'nin başında bulundu ve emekçi halkı, kömür için mücadeleye seferber etti. Mart 1920'de, emek ordusuna yaptığı bir konuşmada şöyle dedi: «Şu anda Rusya için kömür, Denikin'e karşı zafer kadar önemlidir.» ** Ukrayna Bolşevikleri Stalin'in önderliğinde, ülkeye yakıt sağlamada ve demiryolları inşaatını ilerletmede önemli başarılar kaydettiler.

Mayıs 1920'de Merkez Komitesi Stalin'i, Sovyet Cumhuriyeti'ne karşı üçüncü Antant saldırısının öncüsü olan Polonya Beyazlarına karşı, Güneybatı Cephesine atadı.

---

* Pravda, No. 344, 14 Aralık 1939, («Askeri Komiserler» başlıklı başmakale).

** Proletarskaya Revolutsiya, No. 3, 1940, s. 164.

Stalin, burada, Kiev'in kurtuluşunu ve Sovyet birliklerinin Lvov'a ilerlemesini sağlayan Polonya Cephesinin yarılması mücadelesinde doğrudan rol aldı. Aynı yıl Stalin, Vrangel'e karşı Güney Ukrayna savunmasını örgütledi ve Vrangel ordularının yok edilmesi için bir plan hazırladı. Stalin'in önerileri, Vrangel'in kesin yenilgisini sağlayan Frunze'nin planının temelini oluşturdu.

Bütün iç savaş yılları boyunca Lenin ve Stalin çok yakın bir işbirliği içinde çalıştılar; Kızıl Ordu'yu beraberce kurdular ve güçlendirdiler. Lenin, Sovyet siyasetinin bütün önemli sorunları ve askeri strateji ve taktikler konusunda Stalin'e yardımcı oldu. Stalin, ülkenin uzak yerlerinde, Lenin tarafından ona verilen önemli askeri ve siyasal görevleri yerine getirirken, mektuplarla, notlarla, telgraflarla birbirleriyle sık sık haberleştiler. Stalin, Lenin'i sistemli olarak cephelerdeki durumdan haberdar etti; mektup ve telgraflarında, askeri durumun ustaca çözümlemelerini yaptı. Cephedeki durum ne zaman nazikleştiyse, yardım ve destek için Lenin'e başvurdu. Lenin, Stalin'in isteklerine karşı her zaman olağanüstü bir dikkat gösterdi. Onu her zaman gelişmelerden haberdar etti ve ona siyasal haberleri iletti. Stalin, Sovyet Cumhuriyeti'nin savunmasının örgütlenmesinde ve yönetilmesinde, Lenin'in temel dayanağı oldu.

İç savaş sırasında Parti Merkez Komitesi ve Lenin; Stalin'i, devrime yönelen tehditin en yakın olduğu en tehlikeli cephelere gönderdiler. Stalin Yoldaş, Cumhuriyetin, Devrimci Askeri Konseyi'nin ve Batı, Güney ve Güneybatı Cepheleri Devrimci Askeri Konseyleri'nin üyesiydi. Kızıl Ordu ne zaman çeşitli nedenlerden dolayı yaşamsal bir tehlike içine düştüyse, karşı-devrim ordularının ilerleyişi ve müdahalesi Sovyet rejiminin varlığını nerede tehdit ettiyse, Stalin oraya gönderildi. Voroşilov şöyle yazıyor:

«Karışıklığın ve panliğin çaresizliğe ve yıkıma dönüşe-

bileceği her yerde Stalin Yoldaş ortaya çıkardı.» *

Ve Stalin nereye gitse, Parti üyelerini ve işçi kitlelerini örgütler ve önderliği ele alırdı. Kitlelerin desteğine dayanarak, acımaksızın bütün sabotajcıları ezer, demirden bir elle cephede ve cephe gerisindeki hainlerin ve casusların işbirliğini bastırırdı. Kendini örnek olarak ortaya koyuşu, karşılıksız çalışması ve açık devrimci perspektifiyle, Kızıl Ordu'nun durumunda hızlı ve kökten bir değişim sağlayarak zaferi güvence altına alır; işçilerin, köylülerin, Kızıl Ordulular'ın savaşçı ruhunu ve devrimci uyanıklılığını canlandırırdı.

Düşmanın askeri «bilimini», «sanatını» ve eğitimini şaşırtıp bozarak onların en ustalıklı, en hilekâr stratejik planlarını önceden gördü ve engelledi.

Stalin'in İç Savaş'taki hizmetleri, Lenin'in önerisi üzerine Bütün Rusya Merkez Yürütme Komitesi tarafından benimsenen bir kararla, 27 Kasım 1919'da Kızıl Bayrak Onur Nişanı ile ödüllendirildi.

Kızıl Ordu'yu, dünyada ilk Kızıl Ordu'yu, özgür işçi ve köylülerin, Sovyet ülkesinin halklarının kardeşliğinin ordusunu, enternasyonalizm ruhuyla eğitilmiş olan bu orduyu yaratan, başında Stalin ve Lenin'in bulunduğu Bolşevik Partisi'ydi. Parti'nin diğer önde gelen önderleriyle ülkenin savunmasını yöneten, Lenin ve Stalin'di.

Kızıl Ordu'nun en büyük zaferini doğrudan doğruya hazırlayan ve örgütleyen Stalin'di. Parti, Devrimin yazgısının belirleneceği bütün savaşlara Stalin'i gönderdi En önemli stratejik planları hazırlayan ve belirleyici askeri mücadeleleri yöneten oydu. Çaritsin ve Perm'de, Petrograd'da ve Denikin'e karşı batıda Polonya soylularına, Güneyde Vrangel'e karşı mücadelede, her yerde, Stalin'in demirden iradesi ve stratejik dehası, devrimin zaferini güvence

* K.E. Voroşilov, Stalin ve Kızıl Ordu, Rusça Bas., 1940, s. 6 - 7.

altına aldı. Askeri komiserleri -ki Lenin'in söylediği gibi onlar olmaksızın, Kızıl Ordu olamazdı- eğiten ve yöneten Stalin'di.

Stalin'in adıyla Kızıl Ordumuzun en şanlı zaferleri birbirine bağlıdır.

VII

ÜLKENİN YENİDEN İNŞASI

Müdahaleci güçlere karşı savaşı zaferle sonuçlandıran Sovyet hükümeti, barışçıl ekonomik gelişme çalışmasına girişti. Dört yıllık emperyalist savaş ve üç yıl süren İç Savaş, ülkeyi harabe haline getirmişti. İç Savaş artık sonuçlanmıştı; köylüler, tüm fazla ürünlerinin artık-ödenek sistemi altında toplanmasına karşı hoşnutsuzluk göstermeye ve üretilen ürünlerden yeterli bir pay istemeye başladılar. Açlık ve ağır iş nedeniyle, işçilerin bir bölümü de hoşnutsuzluk belirtisi göstermeye başladı. Sınıf düşmanları, ülke sanayinin korkunç boyutlara ulaşan sorunlarını, kendi, amaçları için kullanmaya çalışıyorlardı.

Parti, ülkenin ekonomik yaşamını etkileyen tüm sorunlar için yeni bir siyasal çizgi oluşturma gerekliliğiyle karşı karşıyaydı. Savaşın sonuçlanması ve barışçıl ekonomik gelişmenin başlamasıyla, Savaş Komünizmi sisteminin artık amaca hizmet etmediği Merkez Komitesi için açıktı. Artık-ödenek sisteminin gerekliliği ortadan kalkmıştı ve şimdi köylülere, artık ürünlerinin büyük bir kısmını, kendi gereksinimlerine göre kullanmalarına izin verilmesi gerekiyordu. Bu, tarımın ve ticaretin canlanmasına, sanayinin yeniden kurulmasına, şehirlere gönderilen ürünün fazlalaştırılmasına ve yeni bir temelin işçi-köylü ittifakının ekonomik temelinin oluşturulmasına olanak verecekti.

Ancak Parti içinde, yeni siyasetlerin benimsenmesini

engellemeye çalışan gruplar vardı. Bu, anti-Parti gruplar, 1920 sonlarında, Parti'de sendikalar üzerine tartışma diye bilinen, bir tartışmanın açılmasını zorladılar. Gerçekte bu tartışma, sendikalar sorunundan çok daha önemliydi. Sorunun patlak verdiği temel nokta, Parti'nin köylülüğe ve Partisiz işçi kitlelerine karşı benimseyeceği tutum ve yeni koşullarda, Parti'nin genellikle kitlelere yaklaşımıydı. Trockistler, Savaş Komünizmi'nin «vidalarının sıkılmasını» önerdiler. Onların bu haince zorlama siyasetleri, Partisiz işçi kitlelerini Parti'ye karşı çıkarmayı ve Sovyet sisteminin varlığını doğrudan tehlikeye sokmayı amaçlıyordu. Açtıkları yoldan «İşçi Muhalefeti», «Demokratik Merkeziyetçiler» ve «Sol Komünistler» gibi diğer anti-Parti gruplar sökün ettı.

Stalin, Lenin'le omuz omuza, ısrarla Parti çizgisini izledi ve savundu ve Parti'nin bütün bu düşmanlarına karşı sert darbeler indirdi. Parti'yi Lenin'in çizgisinde birleştirerek, sendika tartışması sırasında anti-Leninist gruplara karşı mücadelenin örgütlenmesine önderlik etti. Çeşitli yörelerde Parti çizgisi konusunda mücadelenin gelişimine ilişkin raporları Stalin alıyordu. Parti'nin zaferi ve anti-Leninist grupların yenilgisini gösteren, yerel örgütlerdeki tartışmanın sonuçlarını Pravda'ya düzenli raporlar halinde gönderen oydu.

Parti çizgisinin zaferini sağlayan ve Parti'yi Lenin ve Merkez Komitesi'ndeki Leninist çoğunluğun çevresinde toparlayan önemli bir etken, 19 Ocak 1921'de Stalin'in Pravda'da yayınlanan «Ayrıldığımız Noktalar» makalesiydi. Lenin ve Stalin birlikte, anti-Parti hizip ve grupların tüm saldırılarına karşı Parti'nin birliğini savundular.

Böylece, Lenin'in ilkeleri temelinde birleşen Parti, devrimin daha ileriye doğru başarılı atılımı için temel sorunların tartışıldığı, Mart-Nisan 1921'de toplanan Onuncu Kongresi'ni topladı. Kongre, sendikalar üzerine tartışma-

yı sonuçlandırdı ve ezici bir çoğunlukla, Lenin'in platformunu onayladı. Artık-ödenek sisteminin yerine, aynî bir vergiyi geçirme ve Lenin'in hazırlayıcısı ve esin kaynağı olduğu Yeni Ekonomik Siyaset'i (NEP) izleme kararlarını benimsedi. Yeni Ekonomik Siyaset'e ilişkin Onuncu Kongre kararı, sosyalizmin inşasında, işçi sınıfı ve köylülüğün ittifakını sağlamlaştırdı.

Kongre'nin ulusal sorun üzerine kararı da aynı temel amaca hizmet ediyordu. «Ulusal Soruna İlişkin Acil Parti Görevleri» üzerine rapor Stalin tarafından hazırlanmıştı.

Stalin'in raporu ve Kongre kararı, ulusal sorun konusunda temel somut görevlerin açık ve kesin bir tanımıydı. Biz ulusal baskıyı yıktık, diyordu Stalin; ancak bu yeterli değildir. Geçmişin kötü mirası, ezilen halkların ekonomik, siyasal ve kültürel geriliği yıkılmalıydı, onlar bu alanlarda Merkez Rusya'nın düzeyine erişmeliydiler. Stalin, Partî'ye, esas tehlike olan ezen ulus şovenizmine, Büyük Rus şovenizmine karşı olduğu kadar, yerel milliyetçiliğe karşı da mücadele açma çağrısı yaptı.

NEP'in uygulamaya konulmasının üzerinden bir yıl geçti. Parti, On birinci Kongre'sinde (Mart-Nisan 1922), Yeni Ekonomik Siyaset'in bir yıllık uygulamasının sonuçlarını gözden geçirdi. Bu sonuçlar Lenin'e, Kongre'de şunları söyleme hakkını veriyordu:

> «Bir yıldır geri çekilmekteyiz. Parti adına artık buna dur demeliyiz. Geri çekilmeyle amaçlanan şeyler başarıldı. Bu dönemin sonu yaklaşıyor, ya da bu son geldi. Şimdi hedefimiz farklıdır: Güçlerimizi toplamak.»*

Artık, Lenin tarafından Kongre'de ortaya konulan tarihi görevlerin yerine getirilmesi gerekiyordu. Merkez Komitesi Birleşik Toplantısı, Lenin'in önerisi üzerine, 3 Nisan 1922'de, Lenin'in en yakın, en sadık yardımcısı ve çalışma arkadaşı Stalin'i ölene kadar sürdüreceği Merkez Komite-

---

* V.İ. Lenin, Bütün Yapıtları, 3. Rusça Bas., C. 27, s. 238.

si Genel Sekreterliği görevine seçtl.

1918'de, bir suikastte aldığı yara ve aşırı çalışmanın yarattığı sürekli gerginlik Lenin'in sağlığını bozdu ve 1921' in sonundan sonra görevinden gittikçe daha sık uzak kalmak zorunda kaldı. Parti işlerinde önderliğin esas yükü Stalin'in omuzlarındaydı.

Bu dönemde Stalin, tek tek ulusal Sovyet cumhuriyetleri'nin oluşturulmasında ve daha sonra bütün Sovyet Cumhuriyetleri'nin bir tek birleşik devlet, SSCB içinde birleştirilmesinde çok büyük bir görevi yerine getirdi. 30 Aralık 1922'de Sovyetlerin Birinci Birlik Kongresi Lenin ve Stalin'in önerisiyle Sovyet uluslarının, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'ni, SSCB'i oluşturmak üzere gönüllü olarak birleşmeleri konusunda tarihsel kararını aldı. Stalin, Kongre'deki konuşmasında şunları söyledi:

«Bugün, Sovyet hükümetinin tarihinde bir dönüm noktasıdır. Yaşadığımız bu gün, Sovyet Cumhuriyetleri'nin ortaklaşa hareket etmelerine karşın kendi yollarında gittikleri ve özellikle kendi sorunlarıyla ilgilendikleri geçmişe karışan eski dönemle artık başlamış bulunan, bir birinden soyutlanmış tek tek Sovyet Cumhuriyetlerinin varlığının son bulduğu; ekonomik yıkımla başedebilmek için tek bir federal devlette birleştikleri ve Sovyet hükümetinin artık yalnız kendi işleriyle değil, uluslararası durumu etkileyebilecek ve emekçiler yararına değiştirebilecek uluslararası bir güç olmakla da ilgilendiği yeni dönem arasına kesin bir çizgi çekmektedir.»*

Lenin ve Stalin'in ulusal siyasetleri açısından SSCB' nin oluşturulması büyük bir zaferdi. Sovyetler Birliği, önceden Çarlık tarafından ezilmiş olan halkların, büyük Rus ulusuna duydukları sarsılmaz güven temelinde, Sovyet ülkesi halklarının karşılıklı dostluğunun sağlam temeli üzerinde kuruldu.

Nisan 1923'de Parti, On ikinci Kongresi'ni yaptı. Bu,

* J.V. Stalin, Marksizm ve Ulusal ve Sömürgeler sorunu, Moskova 1940, s. 114.

Ekim Sosyalist Devriml'nin zaferinden sonra, hastalığı ...e deniyle Lenin'in katılmadığı ilk kongreydl. Lenin'in en son makalelerinde ve mektuplarında yaptığı tüm öneriler, kongre kararlarında yer aldı. Kongre, NEP'i, sosyalist ülkelerden geri dönüş olarak göstermek isteyenlere ve ülkeyi kapitalizme zincirleyecek olanlara, güçlü bir darbe indirdi; Trocklstlerin ve Buharincilerin hain ve teslimiyetçi önerilerini mahkûm etti.

Bu Kongre'de Stalin, Merkez Komitesi'nin örgütsel çalışması üzerine ve «Parti ve Devlet'in Gelişiminde Ulusal Etkenler» üzerine raporlar hazırladı. Birinci raporda, Parti'nin çalışmalarının gelişiminin ve Parti'nin kitlelere bağlandığı kayışların (sendikalar GKB 'Genç Komünistler Birliği', Sovyetler vb.) artan gücünün ayrıntılı bir görünümünü çizdi; NEP'in iki yıllık sonuçlarını gözden geçirdi ve daha ileri gelişmelerin doğrultusunu gösterdi. Stalin, raporunu bitirirken, «Partimiz sağlam ve birleşik kaldı; tehlikeli bir dönemeçde sınav verdi ve parlak başarılar kazanarak ilerliyor.»* dedi.

Kongre'nin en önemli konularından biri ulusal sorundu. Stalin, bu soruna ilişkin raporunda, ulusal siyasetimizin uluslararası alandaki büyük önemini vurguladı; doğu ve batı'nın ezilen uluslarının, Sovyetler Birliği'ne ulusal sorunun bir çözüm örneği olarak baktıklarını belirtti. Sovyetler Birliği halkları arasındaki kültürel ve ekonomik eşitsizliklere son vermek için hızla önlemler alınması gerektiğini söyledi ve Parti'yi kapitalizmin kısmi canlanışıyla temel kazanan büyük Rus şovenizmi ve yerel milliyetçilikle kararlı bir mücadeleye çağırdı. Trocklstler tarafından desteklenen milliyetçi Gürcü döneklerini teşhir etti.

Parti'nin On ikinci Kongresi henüz tamamlanmamıştı ki, ufukta Sovyet Cumhuriyeti'ne yönelen yeni ve ciddi

* SBKP (B) Tarihi Kısa Ders, Moskova 1949, s. 326.

bir tehlike belirdi. İngiltere ve Fransa'da iktidara yeni gelen burjuvazinin en gerici ve müdahaleci unsurları, Sovyetler Birliği'ne karşı yeni bir Haçlı Seferi örgütlemeye çalıştı. Ama Parti, Stalin'in önderliğinde parlak bir başarı sağlayarak bu kritik durumdan kurtuldu ve diplomatik cephede büyük bir zafer kazandı. 1924'e dek, Avrupa'nın tüm büyük kapitalist devletleri tehdit ve ültimatomları bırakıp SSCB'yi tanımaya doğru tavır değiştirdiler. Stalin daha sonra şöyle diyordu :

«O sıralar davamıza hiçbir zarar vermeden zorluklardan kurtulmamız, Lenin Yoldaş'ın sadık takipçilerinin, ustalarından bir şeyler öğrenmiş olduklarını gösteriyor.»*

On üçüncü Parti Konferansı Ocak 1924'de toplandı. Stalin, tartışmayı gözden geçiren bir rapor sundu. Troçkistler Konferans'ta ağır bir şekilde lanetlendiler. Konferans'ın kararları On üçüncü Parti Kongresi (Mayıs 1924) ve Komintern Beşinci Kongresi (1924 Yazı) tarafından onaylandı.

21 Ocak 1924'de, Bolşevik Partisi'nin önderi ve kurucusu, tüm dünya emekçi halkının önderi Lenin, Moskova yakınındaki Gorki kasabasında öldü. Lenin'in bayrağı, Parti bayrağı; Lenin'in seçkin öğrencisi, Bolşevik Partisi'nin en iyi evladı, Lenin'in değerli izleyicisi ve davasının büyük sürdürücüsü Stalin tarafından devralındı ve taşındı.

26 Ocak'ta yapılan Sovyetlerin İkinci Birlik Kongresi'nin yas toplantısında, Stalin Parti adına ant içti

«Biz Komünistler özel bir hamurdan yoğrulmuş insanlarız. Özel bir iplikten dokunmuşuz. Biz, proletaryanın büyük stratejistinin, Yoldaş Lenin'in ordusuna dahiliz. Bu ordunun içinde olmaktan daha onurlu hiçbir şey yoktur. Lenin Yoldaşın kurucusu ve önderi olduğu Parti'nin üyeleri olmaktan daha değerli hiçbir şey yoktur...

---

* J.V. Stalin, Muhalefet Üzerine - Konuşma ve Makaleler, 1921 - 27, Rusça Bas., s. 74

«Lenin Yoldaş bizden ayrılırken, Parti üyeliği yüce ünvanını yüksekte tutmanızı ve saflığını korumamızı söyledi. Sana söz veriyoruz Lenin Yoldaş, emrini onurla yerine getireceğiz!..

«Lenin Yoldaş bizden ayrılırken Partimizin birliğini gözlümüzün bebeği gibi korumamızı emretti. Sana söz veriyoruz Lenin Yoldaş, bu emri de onurla yerine getire ceğiz!

«Lenin Yoldaş bizden ayrılırken, proletarya diktatörlüğünü korumamızı ve güçlendirmemizi emretti. Sana söz veriyoruz, bu emrini onurla yerine getirmek için gözümüzü budaktan sakınmayacağız Lenin Yoldaş!

«Lenin Yoldaş bizden ayrılırken, işçi-köylü ittifakını bütün gücümüzle pekiştirmemizi emretti. Sana söz veriyoruz Lenin Yoldaş, bu emri de onurla yerine getireceğiz!

«Lenin Yoldaş yorulmaksızın ülkemiz uluslarının gönüllü birliğini, sağlamanın gerekliliğini, Cumhuriyetler Birliği çatısı altında kardeşçe işbirliğinin gerekliliğini vurguladı.

«Lenin Yoldaş bizden ayrılırken, Cumhuriyetler Birliği'ni güçlendirip genişletmemizi emretti. Sana söz veriyoruz, bu emri de onurla yerine getireceğiz Lenin Yoldaş!

«Lenin birçok kez Kızıl Ordu'nun güçlendirilmesinin, durumunun iyileştirilmesinin Parti'nin en önemli görevlerinden biri olduğunu söyledi. Öyleyse Yoldaşlar, Kızıl Ordumuzu ve Kızıl Donanmamızı geliştirmek için hiçbir çabayı esirgemeyeceğimize and içelim...

«Lenin Yoldaş bizden ayrılırken, Komünist Enternasyonal'in ilkelerine sadık kalmamızı söyledi. Sana söz veriyoruz Lenin Yoldaş, dünya emekçilerinin birliğini, Komünist Enternasyonal'i güçlendirip yaygınlaştırmak için yaşamımızı feda etmekten kaçınmayacağız!»*

Bu, Bolşevik Partisi'nin, anısı yüzyıllar boyu yaşayacak olan öğretmeni ve önderi Lenin'e andıydı. Ve Stalin'in önderliğindeki Parti andına sadık kaldı.

Lenin'in ölümünün yıldönümünde, Stalin Raboçaya Gazeta'ya gönderdiği mektupta şunları yazıyordu:

---

* Stalin, Lenin Üzerine, Moskova 1946, s. 29 - 36.

«Öğretmenimiz ve önderimiz Lenin'i anımsayın, sevin ve inceleyin.

«Lenin'in öğrettiği gibi iç ve dış düşmanlarla savaşın ve onları alt edin.

«Lenin'in öğrettiği gibi yeni yaşamı, yeni yaşam tarzını yeni kültürü inşa edin.

«Büyük şeyler küçük şeylerden yapıldığı için, küçük şeyler yapmayı asla reddetmeyin, bu Lenin'in en önemli emirlerinden biridir.»*

Sovyet halkı, yalpalamadan Stalin'in sözlerini izledi.

Sosyalizmin düşmanları Parti'yi Leninist yoldan saptırmak ve böylelikle Sovyetler Birliği'nde kapitalizmin yeniden inşasının yolunu açmak için Lenin'in hastalığından ve daha sonra da ölümünden yararlanmaya çalıştılar. Parti'ye yönelen bu saldırıların en önünde Leninizmin azılı düşmanı Troçki ve onun uşakları yer alıyordu. Troçkistler, Parti'yi yeni bir tartışma açmaya zorladılar. Bunu izleyen şiddetli mücadelede Stalin, Troçkist saldırıların siyasal anlamını ortaya serdi ve Parti'nin ölüm-kalım sorununun gündemde olduğunu gösterdi; Parti güçlerini Troçkizmin ezilmesine seferber etti.

Stalin, Kasım 1924'te, Sendikalar Merkez Konseyindeki Parti üyelerinin bir toplantısında yaptığı «Troçkizm mi Leninizm mi?» başlıklı konuşmada, **«Troçkizmi ideolojik bir sapma olarak mezara gömmek Parti'nin görevidir.»** dedi. O dönemin koşullarında Troçkizmin baş düşman olduğunu bütün Parti'nin gözleri önüne serdi. Şöyle diyordu:

«Ekim Devrimi'nin zaferinden sonra, NEP'in şu anki koşulları altında, bugün, Troçkizm; devrimimizin güçlerine karşı bir inançsızlık, işçi ve köylülerin ittifakına karşı bir inançsızlık, NEP Rusya'sının Sosyalist bir Rusya'ya dönüşmesine karşı inançsızlık aşılamaya çalıştığı için en tehlikeli sapma olarak değerlendirilmelidir.»*

---

* Raboçaya Gazeta, No: 17, 21 Ocak, 1925.

* J.V. Stalin, Köylü Sorunu. Makaleler ve Konuşmalar, 1926, Rusça Bas., s. 55.

Stalin, Troçkizm ideolojik olarak ezilmezse, Sosyalizme doğru başarıyla ilerlemenin sürdürülemeyeceğini apaçık ortaya koydu :

> «Troçkizm yenilmedikçe NEP koşulları altında zafer kazanmak olanaksızlaşacaktır; bugünkü Rusya'yı, Sosyalist Rusya'ya dönüştürmek olanaksız olacaktır.» •

Stalin, Troçkizme karşı savaşta, Parti'yi Merkez Komitesi'nin etrafında birleştirdi ve ülkemizde sosyalizmin zaferi için mücadeleyi sürdürmek üzere seferber etti.

Stalin'in 1924'de yayınlanan teorik yapıtı **Leninizmin İlkeleri,** Troçkizmin ideolojik yenilgisinde ve Leninizmin savunulması, açıklanması ve geliştirilmesinde çok büyük bir rol oynadı. Leninizmin ustaca açıklaması ve derin teorik tanımlanması olan bu yapıt, bugün bütün dünya komünistlerini olduğu gibi, o dönem Bolşeviklerini de güçlü bir Marksist-Leninist silahla donattı.

Bu yapıt Leninizmin temel ilkelerini, Lenin'in ismiyle belirlenen yeni ve ayırdedici her şeyi, Lenin'in Marksist teorinin gelişmesine yaptığı her katkıyı açıklar. Leninizmin sorunlarının genelleştirilmesi Lenin'in tüm ideolojik mirasının yeni tarihsel dönem açısından sistemleştirilmesi ve incelenmesi bile tek başına Marksizm-Leninizm bilimlinin geliştirilmesi konusunda atılan büyük bir adımdı. Stalin bu yapıtta, yüksek teorik bir düzeyle, Lenin'in öğretilerinin bütün yönlerini inceler. Leninizmin klasik bir tanımlamasını yapar ve Lenin'in nasıl yeni bir çağın, emperyalizm ve proleter devrimleri çağının koşullarına uygun olarak Marksizmi geliştirdiğini gösterir.

Ulusal ekonominin yeniden kurulması tamamlanmak üzereydi. Gerek uluslararası durumda, gerekse ülke içinde Sovyetler Birliği'nde, koşullar değişmişti. Kapita-

---

• Age.

list ülkelerde devrim dalgasında geçici bir gerileme ve kapitalizmin geçici kısmi bir istikrar dönemi başlamıştı. SSCB'de, savaş öncesinin ekonomik düzeyine ulaşılmıştı. Şimdi daha da ilerlemek gerekiyordu. Ve bütün ivedililiğiyle şu soru ortaya çıktı: Daha ileri bir gelişmenin hedefleri neydi? Sovyetler Birliği'nde sosyalizmin yazgısı ne olacaktı?

Stalin, ileri görüşlü dehasıyla bu hedefleri tanımladı ve devrimin daha da ilerletilmesi için izlenecek yolları çizdi. 1924'de şöyle yazıyordu:

> «Sanayinin ilerlemesi; yakın gelecekte Rusya proleterlerinin sayısının yirmi-otuz milyona çıkması; kırsal alanda kollektif tarımın gelişip bireysel üretimi etkisi altına alması; gelişmiş bir sanayi ve kollektif tarımın fabrika proleterleriyle tarım emekçilerini, tek bir sosyalist orduda eritmesi; Rusya'daki zaferin, tüm dünyadaki zaferle taçlanması, Dinamo fabrikası işçileri ve Rusya'daki bütün işçiler için tek dileğimdir.»*

Stalin, Büyük Ekim Sosyalist Devriminin deneylerinden; kapitalist kuşatma ortasında Sosyalist İnşanın bir yıllık deneyinden genel teorik sonuçlar çıkardı ve Lenin'in, tek ülkede sosyalizmin zaferi öğretisini savundu ve geliştirdi.

Aralık 1924'de, Lenin'in tek ülkede sosyalizmin zaferi tezini açıklayarak bu sorunun iki açıdan ülke içi ve uluslararası açıdan ele alınması gerektiğini belirten Stalin'in ünlü yapıtı «Ekim Devrimi ve Rus Komünistlerinin Taktikleri» adlı çalışması yayınlandı. Ülke içi durum açısından yapıt, sosyalizmin inşa edildiği ülkedeki sınıf ilişkilerini içeriyordu; uluslararası açıdan ise, o anda dünyadaki tek sosyalist ülke olan SSCB ile onu kuşatan kapitalist dünya arasındaki ilişkileri içeriyordu. SSCB işçileri ve köylüleri,

---

* G.K. Orjonikidze, Seçme Konuşma ve Makaleler, 1911 37, Rusça Bas., 1939, s. 460.

içteki zorluklarla başa çıkma yeteneğine sahiptiler; ekonomik olarak kendi burjuvazilerini alt etme ve tam bir sosyalist toplum kurma yeteneğindeydiler. Ancak ülke, kapitalist dünyayla kuşatıldığı sürece kapitalist müdahale ve SSCB'de kapitalizmin yeniden inşası tehlikesi var olacakdı. Bu tehlikeyi yok etmek için kapitalist kuşatmayı parçalamak gerekiyordu ve bu da ancak en az birkaç ülkede proletarya devriminin başarısıyla sonuçlanabilirdi. Ancak o zaman SSCB'de sosyalizmin zaferi tam ve kesin sayılabilirdi.

Stalin'in bu tezleri; On dördüncü Parti Kongresi'nin (Nisan 1925) Lenin-Stalin çizgisini SSCB'de sosyalizmin inşa yolu olarak, Parti yasası olarak belirlediği tarihsel kararında somutlandı.

Moskova Parti örgütü ileri kadrolarının bir toplantısında «Rusya Komünist Partisi (Bolşevik) On dördüncü Konferansı'nın Çalışması» üzerine raporunda, Stalin, orta köylüleri, sosyalizmin inşa çalışmasına çekmenin gerekliliğini vurguladı:

> **«Bugün esas görev, orta köylüleri proletaryanın çıkarları etrafında toplamak, onları yeniden saflarımıza kazanmaktır.** Bugün esas görev, köylülüğün temel kitlelerini birleştirmek, maddi ve kültürel düzeylerini yükseltmek, bu temel kitlelerle birlikte sosyalizmin yolunda ilerlemektedir. Esas görev sosyalizmi köylülerle birlikte kesin olarak köylülükle birlikte ve inşa çalışmamızın sosyalizm yolunda ilerlemesinin tek güvencesi işçi sınıfının önderliği altında olacağından kesinlikle işçi sınıfının önderliği altında kurmaktır.»*

Aralık 1925'de Parti, On dördüncü Kongresini yaptı. Stalin, Merkez Komitesi adına verdiği siyasal raporda, Sovyetler Birliği'nin büyüyen ekonomik ve siyasal gücünün canlı bir resmini çizdi. Ancak, ülkemiz hâlâ geri bir

* J.V. Stalin, Leninizmin Sorunları, 9. Rusça Bas., s. 127-128

tarım ülkesi olduğundan, bu başarılarla yetinilemeyeceğini söyledi. Ülkemizin ekonomik bağımsızlığını sağlamak, savunma gücünü arttırmak ve sosyalizmin zaferi için gerekli ekonomik temeli yaratmak için ülkemiz bir tarım ülkesinden sanayi ülkesine dönüştürülmeliydi.

Parti'nin önderi, On dördüncü Kongre'de şunları söyledi:

> «Ülkemizin, bir tarım ülkesinden, gerekli olan tüm makinaları kendi kendine üreten bir sanayi ülkesine dönüştürülmesi: İşte genel çizgimizin özü, temeli budur.»*

Teslimiyetçiler Zinovyev ve Kamanev, Stalin'in sosyalist sanayileşme planına, SSCB'yi bir tarım ülkesi olmaya mahkum eden kendi «plan»larıyla karşı çıkmaya çalıştılar. Bu, SSCB'yi köleleştirmeyi ve onu elleri kolları bağlı olarak emperyalist akbabalara teslim etmeyi hedefleyen alçakça bir plandı.

Stalin bu hain teslimiyetçilerin maskesini yırttı ve onların Trockist-Menşevik özlerini teşhir etti.

Stalin, On dördüncü Kongre'de, Parti'nin esas görevinin sosyalizmin inşası için, işçi sınıfı ile orta köylülük arasında uzun süreli bir ittifak sağlamak olduğunu, önemle vurguladı.

Kongre, sosyalist sanayileşme ve SSCB'de sosyalizmin zaferi için mücadeleyi, Parti'nin temel görevi olarak belirledi.

Kongre'den kısa bir süre sonra, 1926'nın başında, Stalin **Leninizmin Sorunları Üzerine** adlı kitabını yayınladı. Bu tarihsel yapıta Zinovyevci tasfiyecilik ve teslimiyetçilik «felsefesini» teşhir etti ve On dördüncü Parti Kongresi'nin benimsediği siyasetin, yani ülkenin sosyalist sanayileştirilmesi ve sosyalist toplumun oluşturulmasının, tek

---

* SBKP (B) On dördüncü Kongresi. Tam Rapor, Rusça Bas., 1926, s. 486.

doğru siyaset olduğunu kanıtladı. Parti'yi ve işçi sınıfını, sosyalist inşanın zaferine duyulan sarsılmaz bir inançla donattı.

Bolşevik Parti, güçlerini ve kaynaklarını toplayarak ve tüm tasfiyecileri ve şüphecileri süpürüp atarak, ülkeyi yeni bir tarihsel aşamaya, sosyalist sanayileşme aşamasına doğru götürdü.

Şüphecilere ve teslimiyetçilere, Troçkistlere, Zinovyevcilere, Buharinlere, Kamanevlere karşı mücadelede -Lenin'in artık çalışamaz durumda olmasından sonra- Stalin, Molotov, Kalinin, Voroşilov, Krlbyskov, Frunze, Dzerjinski, Kaganovlç, Orjonikidze, Kirov, Yaroslavski, Mikoyan, Andreyev, Şevernik, Jdanov, Şkiryatov ve diğerlerinden oluşan Parti'nin yönetici çekirdeği tümüyle birbiriyle kaynaşmış olarak Lenin'in bayrağını yüksekte dalgalandırdı; Parti'yi Lenin'in emirleri etrafında topladı ve Sovyet halkını sanayileşme ve kollektif tarımın büyük yoluna seferber etti. Bu yönetici çekirdeğin önderi, Parti'nin ve devletin kılavuzu Stalin Yoldaştı.

Parti'nin ve halkın önderi olma görevini tam bir beceriyle yerine getirmesine ve tüm Sovyet halkının açık desteğini almasına karşın, Stalin çalışmalarının hiçbir zaman en ufak bir kibirlilik, hor görme ve kendini beğenmişlik belirtisiyle yozlaşmasına izin vermedi. Alman yazarı Emil Ludwig'le konuşurken Stalin Rusya'nın dönüşümünde Lenin'in dehasını ateşli bir övgüyle anarken, kendisi için şunları söylüyordu:

«Ben yalnızca Lenin'in bir öğrencisiyim ve amacım onun değerli bir öğrencisi olabilmektir.»*

* J.V. Stalin, Alman Yazarı Emil Ludwig'le Görüşme, Rusça Bas., 1938, s. 3.

VIII

SOSYALİST SANAYİLEŞME VE TARIMIN KOLLEKTİFLEŞTİRİLMESİ MÜCADELESİNDE STALİN

Ekonomik olarak böylesine geri ve böylesine geniş bir ülkeyi çok kısa bir süre içinde sanayileştirmek olağanüstü güç bir görevdi. Çok sayıda yeni sanayi tesisleri Çarlık Rusya'sında hiç bilinmeyen yeni sanayiler kurmak gerekiyordu. Eski Rusya'da var olmayan bir savunma sanayi yaratmak gerekiyordu. Eski kırsal kesimin hiç duymadığı türden modern tarım makinaları üreten fabrikaların kurulması gerekiyordu. Bütün bunlar çok büyük sermaye gerektiriyordu. Kapitalist ülkelerde bu sermaye, halkın acımasızca sömürülmesi, yayılma savaşları, sömürgelerin ve bağımlı ülkelerin vahşice yağmalanması ve yabancı borçlarla sağlanıyordu. Ancak Sovyetler Birliği böylesine rezil yollara başvuramazdı; yabancı borçlara gelince, kapitalistler bu yolu Sovyetler Birliği'ne kapamışlardı. Tek yol, bu sermayeyi ülke içinden bulmaktı.

Stalin, Lenin'in talimatlarının yol göstericiliğiyle Sovyetler Birliği'nin **sosyalist sanayileşme öğretisini** geliştirdi; şunları gösterdi:

1) Sanayileşme, salt sanayi verimini artırmak değil, ağır sanayiyi ve hepsinden öte ağır sanayinin temeli olan yerli makina yapımını da geliştirmek demekti. Çünkü ancak yerli makina yapımını da kapsayan bir ağır sanayi sosyalizmin maddi temelini yaratabilir ve sosyalizmin vatanının, kapitalist dünyadan bağımsız olarak ilerlemesini sağlayabilirdi.

2) Ekim Sosyalist Devrimi'nin bir sonucu olarak, toprak ağalarının ve kapitalistlerin mülksüzleştirilmesi, toprakta, fabrikalarda, bankalarda vb. özel mülkiyetin kaldırılması ve bunların halkın ortak mülkiyetine dönüştürülmesi, sanayinin gelişmesi için güçlü bir sosyalist sermaye kaynağı yaratmıştı;

3) Sosyalist sanayileşme, kapitalist sanayileşmeden, temelden farklıdır: İkincisi, sömürgelerin ele geçirilmesine ve yağmalanmasına askeri zaferlere, aşırı faizli borçlara ve emekçi kitleler ve sömürge halklarının acımasızca sömürülmesine dayanır; sosyalist sanayileşme, üretim araçlarının toplumsal mülkiyetine, işçi ve köylülerin emeğiyle yaratılan zenginliğin biriktirilmesine ve tutumlu kullanılmasına dayanır; zorunlu olarak emekçi kitlelerin yaşam standartlarında sürekli bir yükselişle birlikte gider;

4) Bu nedenle, sanayileşme için mücadelede temel görevler, emeğin üretkenliğini artırmak, üretim harcamalarını azaltmak, emek disiplinini, sıkı bir ekonomi vb. geliştirmektir;

5) Sosyalizmin inşası için SSCB'deki koşullar ve işçi sınıfının üretici şevki, sanayileşmenin gerekli hızını sağlamasını oldukça kolaylaştırdı;

6) Tarımın sosyalist yeniden inşası, bu inşa için teknik temeli yaratacak olan ülkenin sanayileşmesini izlemeliydi.

Bu açık ve değerli programla silahlanmış olan Sovyetler Birliği'nin emekçi halkı, ülkelerinin sosyalist sanayileşmesine başladılar.

Sosyalist inşanın ilerlemesinden dehşete kapılan emperyalistler, SSCB ile diplomatik ve ticari ilişkileri keserek (İngiltere), Sovyet konsoloslarını öldürerek (Polonya), casusluk ve sabotaj eylemlerini yoğunlaştırarak, ülkenin sanayileşmesini engellemeye ya da en azından geciktirmeye çalıştılar. Ülke içinde daha önce ezilmiş olan

Troçkistler, Zinovyevciler ve diğerlerinin artığı olan anti-Parti gruplar bir ihanet bloğu içinde birleştiler ve Partiye karşı şiddetli bir saldırı başlattılar. O sırada Stalin yoldaş «Chamberlain'dan Troçki'ye dek uzanan birleşik cephe gibi bir şey oluşturuluyor.» diyordu. Troçki-Zinovyev bloğu ideolojik ve örgütsel olarak yok edilmedikçe, sosyalist sanayileşme başarılamazdı. Ve bu, Stalin Yoldaşın önderliğindeki Parti tarafından yerine getirildi. Stalin'in on beşinci Parti Konferansı'nda (Kasım 1926) «Partimizdeki Sosyal-Demokrat Sapma» üzerine raporu ve KEYK'nin (Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi - ç.n.) yedinci Genişletilmiş Birleşik Toplantısında (Aralık 1926) yaptığı «Partimizdeki Sosyal-Demokrat Sapma Üzerine Bir Kez Daha» başlıklı konuşması, SBKP (B)'yi ve Komünist Enternasyonali, gerekli ideolojik silahlarla donattı ve Parti saflarının dayanışmasını ve birliğini güçlendirdi.

KEYK Genişletilmiş Birleşik Toplantısı, Troçki-Zinovyev bloğu taraftarlarını, doğrudan Menşevizme batmış bölücüler olarak damgaladı.

Teslimiyetçileri ve kapitalizm savunucularını yenmiş ve saflarından temizlemiş olan Bolşevikler, ülkenin sosyalist sanayileşmesini sürdürdüler.

Sanayileşmenin en küçük bir noktası bile Stalin'in gözünden kaçmıyordu. Onun insiyatifiyle yeni sanayi tesisleri kuruldu; eski, geri kalmış sanayi tesisleri yeniden elden geçirildi ve genişletildi. Ülkemizde ikinci kömür ve metalurji merkezinin, Kuzbas'ın yaratılmasının ilham kaynağı oydu. Birçok sosyalist inşa projesini örgütleyen ve yöneten oydu. Stalingrad Traktör Fabrikası, Dinyeper Enerji Santrali, Magnitogorsk Demir Çelik İşletmesi, Ural Makine Fabrikası, Rostov Tarım Makinaları Fabrikası, Kuznetsk Kömür ve Demir İşletmesi, Türkistan-Sibirya Demiryolu, Saratov Biçer Döver Kombinası, Moskova ve Gorki'-

deki otomobil fabrikaları; bütün bunlar ve başka sanayi kuruluşları varlıklarını Stalin'e borçludur.

SSCB'de inşa edilmekte olan sosyalizmin görkemli ve heybetli yapısı, kapitalist ülkelerdeki işçiler üzerinde çok güçlü bir etki yarattı. SSCB, dünyanın her yanından yüzlerce işçi grubunun akın ettiği gerçek bir Mekke durumuna geldi. Ve onlar büyük bir ilgi ve derin bir heyecanla, sömürücüleri alaşağı eden işçilerin yeni sosyalist toplumu nasıl inşa ettiklerini gördüler. Her şeye karşı ilgi duyuyor ve her şeyi öğrenmek istiyorlardı. Stalin, 5 Kasım 1927'de, Almanya, Fransa, Avusturya, Çekoslovakya, Çin, Belçika ve diğer ülkelerin işçi heyetleriyle uzun bir görüşme yaptı.

1927'nin sonuna dek, sosyalist sanayileşme siyasetinin kesin başarısı kuşku götürmez bir biçimde ortaya çıkmıştı. İlk sonuçlar, Aralık 1927'de toplanan on beşinci Parti Kongresi'nde özetlendi. Stalin, Merkez Komitesi adına hazırladığı raporunda, sosyalist sanayileşmenin gelişiminin canlı bir portresini çizdi ve hem kent hem de kırda, sosyalist kilit noktaların daha da yaygınlaştırılması ve sağlamlaştırılması için ve ulusal ekonomiden kapitalist unsurların tam anlamıyla silinmesi için bir yol çizilmesi gerekliliğini vurguladı.

Stalin, Kongre'de, tarımın sanayinin gerisinde olduğunu belirtti ve ulusal ekonomiyi bir bütün olarak tehlikeye sokan bu durumdan çıkış yolunu gösterdi

> «Çıkış yolu, küçük ve dağınık köylü çiftliklerini toprağın toplu işlenmesine dayanan büyük, birleşik çiftliklere dönüştürmek, yeni ve daha üstün bir teknik temelinde, toprağın kollektif işlenmesini başlatmaktır. Çıkış yolu, küçük ve cüce köylü işletmelerini, yavaşça, ama kesin olarak; zorla değil; örnekleme ve ikna yöntemiyle, tarımsal makinaların ve traktörün, entansif tarımın bilimsel yöntemlerin kullanılmasıyla, toprağın ortak, toplu, kollektif işlenmesine dayanan büyük çiftlikler halinde birleştir-

mektir. Başka bir çıkış yolu yoktur.»*

Sovyetler Birliği neden kollektif çiftlik kurma yöntemini benimsedi?

On beşinci Parti Kongresi'ne gelindiğinde, tarımın özellikle tahıl üretiminde geri kalmış durumu daha da belirginleşmekteydi. Tüm tahıl üretimi, savaş öncesindeki düzeye erişiyordu; ancak pazarlanan kısmı, şehirlerin ve silahlı kuvvetlerin erzağı olarak satılan kısmı, savaş öncesinin üçte birini (% 37) biraz geçiyordu. Ülkede aşağı yukarı yirmi beş milyon küçük köylü çiftliği vardı. Küçük köylü tarımı, pazara yalnızca az oranda tahıl sağlayabilen ve üretimi geliştirme, traktör ve makina kullanma ya da üretim verimini artırma yeteneği olmayan yarı-doğal bir ekonomi biçimiydi. Köylü çiftliklerinin parçalanması sürüyor ve pazarlanmaya elverişli olan tahıl ürününün miktarı düşüyordu.

«Eğer tahıl üretimindeki bu durum sürseydi, hiç kuşku yok ki ordu ve şehir nüfusu sürekli bir açlıkla karşı karşıya kalacaktı.»**

Ülkenin tarımını yeniden kurmak; traktör ve tarım makinaları kullanabilecek, tahılın pazarlanabilecek fazlasını gerçekten artırabilecek büyük çiftlikler yaratmak için olası iki yol vardı. Birincisi, köylü kitlelerinin yıkımı anlamına gelecek, şehirlerde kitlesel işsizlik yaratacak, işçi sınıfıyla köylülüğün ittifakını bozacak, kulakların gücünü artıracak ve sosyalizmin yenilgisine yol açacak olan geniş çaplı **kapitalist** tarımı benimsemekti. İşte Sağ teslimiyetçilerin ve hainlerin Parti'yi yöneltmek istedikleri ve bu amaçla ellerinden geleni yaptıkları yol buydu.

Diğer yol; küçük köylü işletmelerini, tahıl üretimi ve pazarlanacak ürün fazlası artışını sağlayacak traktör ve

---

* SBKP (B) Tarihi, Kısa Ders, 1949 Moskova, s. 355

** SBKP (B) Tarihi, Kısa Ders, 1949 Moskova, s. 353

başka modern makinaların kullanımını mümkün kılan büyük **sosyalist** çiftliklere dönüştürmekti. Açıktır ki, Bolşevik Partisi ve Sovyet Devleti, yalnızca ikinci yolu, tarımın geliştirilmesinde **kollektif çiftlik** yolunu tutabilirdi.

Küçük köylü tarımından, on milyonlarca köylü çiftliğini çağlar boyu süren yoksulluğundan kurtarabilecek olan geniş çaplı kollektif, makinalaşmış tarıma geçmenin gerekliliğini vurgulayan, Lenin'in ileri görüşlü düşüncesi Bolşevik Partisi'ne önderlik ediyordu. Lenin şöyle demişti

«Küçük tarım için yoksulluktan kurtulmanın yolu yoktur.» *

Ülkenin yaşamsal ekonomik çıkarları, halkın gereksinimleri kollektifleştirmenin benimsenmesini gerektiriyordu. Stalin'in önderlik ettiği Bolşevik Partisi, bu yaşamsal ekonomik gereksinmeyi kavradı ve milyonlarca köylüyü kollektifleştirme yoluna yöneltebildi.

Onbeşinci Kongre, kollektif tarımın tümüyle geliştirilmesi için çağrı yapan bir karar çıkardı. Kongre aynı zamanda, ulusal ekonominin gelişmesi için Birinci Beş Yıllık Plan'ı hazırlama direktifi verdi. Böylece, sosyalist sanayileşme çalışmasının tam ortasında, Stalin başka bir büyük görevin, tarımın kollektifleştirilmesi planını çizdi. Bu tarihsel görevin başarılması, önemi ve amacı açısından, Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin hazırlıklarıyla karşılaştırılabilecek çok titiz bir hazırlık gerektiriyordu. Proletarya devriminin stratejik dehası, cesaretle ve sapmadan dikkatle ve ihtiyatla belirlenmiş hedefe giden yol üstündeki engelleri alt ederek, sınıf düşmanlarının manevralarına karşı uyanık davranarak ve bir adım sonra ne yapabileceğini önceden kestirerek, saldırı sırasında güçlerini ustaca örgütleyerek, mevzilerini sağlamlaştırıp, eldeki birikimden daha da ileri atılımlar için yararlanarak Parti'ye önderlik etti.

---

* V.I. Lenin, Bütün Yapıtları, 3. Rusça Bas., C. 34, s. 540

Parti, köylülüğün kollektif çiftliklere kitlesel akımı için gerekli tüm maddi koşulları yaratmıştı. Tarımın teknik donatımı için, kırsal kesime makina ve traktör sağlayacak bir sanayi kurulmuştu. Kollektif ve devlet çiftliklerinin gelişmesi için mali kaynaklar sağlamak amacıyla yeterli sermaye toplandı; Parti'nin ve işçi sınıfının en iyi üyelerinden bir bölümü bu göreve getirildi; daha önce kurulmuş olan kollektif çiftlikler, tek tek köylülere kollektif çiftçilik örnekleri olarak gösterilmek üzere güçlendirildi. Köylüler için çiftçilik yöntemlerini geliştirmelerine yardımcı olan makina ve traktör istasyonları, devlet çiftlikleri kuruldu.

Sonlarının yakın olduğunu anlayan kulaklar, bu gelişime karşı koymaya çalıştılar. Parti'yi, teslim almak amacıyla olmasa bile, geri çekilmeye zorlamak için bir «tahıl grevi» örgütlediler. Aynı yıl, 1928'de, Donbas'ın Şahti bölgesinde burjuva uzmanlardan oluşan büyük gizli bir tertipçi örgüt ortaya çıkarıldı; daha sonra başka bölgelerde de benzer örgütler yakalandı. Tertipçilerin emperyalist devletlerle ilişkileri vardı.

Parti, Stalin'in önderliğinde, kulaklara karşı acil önlemler aldı ve direnişlerini ezdi. Tertipçiler, acımasızca cezalandırıldı. Stalin Yoldaş, Parti'ye, Bolşevik işletme yöneticilerinin bizzat kendilerinin teknik üretimde uzman olmaları ve işçi sınıfından gelme teknisyen yetiştirmenin hızlandırılması gerektiği gibi sonuçlar başta olmak üzere Şahti olayından dersler çıkarma çağrısı yaptı.

1928-29'da Parti kulaklara karşı bir saldırı başlattığında, Buharin, Rikov, Tomski ve bütün Sağ teslimiyetçilerin anti-Parti çetesi ve gelecekte kapitalizmin restorasyoncusu olabilecek unsurları, Parti tarafından ezilen Troçkistlerin ve Zinovyevcilerin yerlerini doldurmaya giriştiler. Aynı sıralarda emperyalistler, Sağcıların teslimiyetçi eylemlerine dayanarak SSCB'yi savaşa sokmak için yeni bir girişimde bulundular. İngiliz ve Fransız Genel Kurmayları

1929 ve 1930'da SSCB'ye yapılacak yeni bir askeri müdahalenin planlarını hazırladılar.

Ekim 1917'de teslimiyetçiler ve bozguncular, Menşevikler ve Sosyalist Devrimciler ezilmeden Büyük Sosyalist Devrimi'nin zafere ulaşması nasıl olanaklı değildiyse; 1928-29'da da Sağ teslimiyetçiler ezilmeden, kırsal kesimde sosyalizmin zaferi olanaksızdı. Parti'nin Buharin-Rikov anti-Parti grubu üzerinde zafer kazanmasında en önemli etken, Stalin'in Moskova Komitesi Birleşik Toplantısı ve Moskova Parti Denetleme Komisyonu'nda Ekim 1928'de «SBKP (B)'de Sağ Tehlike» üzerine ve Nisan 1929'da Parti Merkez Komitesi Birleşik Toplantısında «SBKP (B)'de Sağ Sapma» üzerine yaptığı konuşmalardı.

Stalin, bu konuşmalarda, Sağcıları Leninizmin düşmanları olarak teşhir etti ve onların, kulakların Partl içindeki ajanları olduklarını gösterdi.

Stalin, Sağcılara karşı mücadelede Parti'yi sağlamlaştırdı ve onu kapitalist sömürünün ülkemizdeki son kalesine karşı saldırıya yöneltti. Stalin'in dehası, bükülmez iradesi ve derin kavrayışı, devrimi yeni ve daha yüksek bir aşamaya yükseltti. 1929'da, Ekim Devrimi'nin Onikinci yıldönümü üzerine yazdığı tarihsel «Büyük Değişiklik Yılı» makalesinde şöyle diyordu

> «Geçen yıl, sosyalist inşanın bütün cephelerinde büyük bir değişikliğe tanık oldu. Değişiklik kendini, şehir ve kasabadaki kapitalist unsurlara karşı kararlı sosyalist saldırıda gösterdi ve hâlâ göstermektedir. Bu saldırının ayırdedici özelliği, daha şimdiden ulusal ekonomimizin sosyalist yeniden inşasının temel noktalarında, bir dizi belirleyici başarı sağlamış olmasıdır.» *

Parti, emeğin üretkenliği alanına köklü bir değişiklik getirmeyi başardı. Sosyalist sanayileşmenin en önemli sorunlarından biri olan ağır sanayinin gelişimi için ma-

---

* J.V Stalin. Leninizmin Sorunları, 1927 Moskova, s. 289

li kaynak biriktirme sorunu esas olarak çözülmüştü. Parti, tarımımızın ve köylülüğümüzün gelişmesinde köklü bir değişiklik sağladı. Kollektif çiftlik hareketi, büyük sıçramalarla ilerleyerek, gelişme hızı açısından geniş çaplı sanayiyi bile geride bırakıyor; kitlesel bir harekete dönüşüyordu.

Stalin bu konuda şunları yazıyordu:

> «Bugünkü kollektif çiftlik hareketinin yeni ve belirleyici özelliği, köylülerin daha önce olduğu gibi ayrı ayrı gruplar olarak değil, bütün bir köy, bir nahiye, bütün bir kaza ve hatta bütün bir bölge olarak kollektif çiftliklere katılmasıdır. Bu ne demektir? Bu demektir ki, orta köylülük, kollektif çiftlik hareketine katılmıştır. Ve bu, Sovyet hükümetinin en önemli başarısını temsil eden, tarımın gelişmesindeki kökten değişikliğin temelidir...» *

Böylece Stalin önderliğinde, kulak unsurları kısıtlama ve baskı altında tutma siyasetinden, sağlam bir kollektifleşme temelinde kulakları bir sınıf olarak ortadan kaldırma siyasetine geçişin tarihsel yolu açılmıştı.

Bu, sanayileşme ve kollektifleştirmenin hızlandığı ve bu en önemli görevlerin başarılması için halkın emek gücünün en üst düzeyde bütünleştirilmesi gerektiği bir dönemdi. Ve Stalin, kadının durumunu, kadın emeğini, kadının toplumdaki son derece önemli rolü ve işçi ya da köylü kadın olarak emeğe katkısı sorununu öne çıkarmakla ve kadının ekonomik ve toplumsal yaşamda oynaması gereken önemli rolü vurgulamak için bu anı seçmekle, büyük bir görevi yerine getirdi. Kadın sorununa layık olduğu önemi veren Stalin, sorunun çözümlenebileceği tek doğru çizgiyi de gösterdi.

> «Tarihte ezilenlerin hiçbir büyük hareketi yoktur ki, emekçi kadınlar katılmamış olsun. Bütün ezilenler içinde en çok ezilen emekçi kadınlar, hiçbir zaman büyük kurtuluş yürüyüşünden uzak durmadılar, duramazlardı. Bi-

* J. V. Stalin, Leninizmin Sorunları, 1927 Moskova, s. 298

liyoruz ki, kölelerin kurtuluş hareketinde yüzlerce, binler ce kadın kurban ve kahraman vardı. On binlerce emekçi kadın serflerin kurtuluşu için savaşanların saflarında yer aldı. Ve emekçi kitlelerin kurtuluş hareketleri içinde en güçlüsü olan işçi sınıfının devrimci hareketinin milyonlarca emekçi kadını kendine çekmesi şaşırtıcı bir şey değildir.»*

Stalin daha sonra şunları yazdı:

«İşçi kadınlar, kadın sanayi işçileri ve köylü kadınlar, nüfusun yarısını temsil ederler. İşçi sınıfının en büyük ye dek güçlerinden birini oluştururlar. Kadınlardan oluşan bu yedek gücün, işçi sınıfıyla birlikte ya da ona karşı ol ması, proletarya hareketinin yazgısını, proletarya devri minin zaferini ya da yenilgisini, proletarya hükümetinin zaferini ya da yenilgisini belirleyecektir. O halde prole taryanın ve onun öncüsü Komünist Partisi'nin ilk görevi, kadınları, işçi ve köylü kadınları burjuvazinin etkisinden kurtarmak, siyasal olarak eğitmek ve kadın işçi ve köylüleri proletarya bayrağı altında örgütlemek için yılmaz bir mücadele yürütmektir.» **

Stalin şöyle devam etti:

«Ancak işçi kadınlar, yedek güçten daha fazla bir şeydir. Eğer işçi sınıfı doğru bir siyaset izlerse, onlar işçi sınıfının burjuvaziye karşı hareket eden düzenli bir ordusu haline gelebilirler ve gelmelidirler. Kadın emek birikimini, proletaryanın büyük ordusuyla omuz omuza dövüşen kadın işçi ve köylülerin bir ordusu olarak biçimlendirmek: Bu, işçi sınıfının ikinci ve kesin görevidir» ***

Stalin, Kollektif Çiftlik İşçileri Birinci Kongresi'nde, kadınların kollektif çiftliklerdeki rolü ve önemi üzerine görüşlerini açıkladı ve şunları söyledi:

«Kollektif çiftliklerde kadın sorunu, büyük bir sorundur yoldaşlar. Birçoğumuzun kadınları küçümsediğini, hatta onlara güldüğünü biliyorum. Bu yanlıştır yoldaşlar, ciddi bir yanlıştır. Önemli olan yalnızca kadınların, nü-

---

* Pravda, No. 56, 8 Mart 1925

** Pravda, No. 56, 8 Mart 1925

Pravda, No. 56, 8 Mart 1925

fusun yarısını oluşturması değildir. Asıl önemli olan, kollektif çiftlik hareketinin birçok dikkate değer ve yetenekli kadını, önder konumlara getirmiş olmasıdır. Bu Kongre'ye, delegelere bakın, göreceksiniz ki, kadınlar gerilliğin saflarından ileriliğin saflarına gelell çok olmuş. Kollektif çiftliklerde kadınlar, büyük bir güçtür. Bu gücün yükselmesini engellemek suçtur. Kadınları kollektif çiftliklerde ilerletmek ve bu büyük gücü kullanmak bizim görevimizdir.» *

Stalin konuşmasını şöyle sürdürdü:

«Kollektif çiftçi kadınların kendilerine gelince; onlar da kollektif çiftliklerin kadınlar için taşıdığı önemi ve gücü anımsamalıdırlar; yalnızca kollektif çiftliklerde erkeklerle eşit duruma gelme olanağını bulacaklarını anımsamalıdırlar. Kollektif çiftlikler yoksa, eşitsizlik var; kollektif çiftlikler varsa eşit haklar var. Bırakalım yoldaşlarımız, kollektif çiftçi kadınlarımız, bunu anımsasınlar ve kollektif çiftlik sistemini, gözlerinin bebeği gibi korusunlar.» **

Ülkemizde sosyalizmin inşası çalışmasına daha önce ezilen ve geri kalmış ulusların emekçi halkı da dahil geniş kitlelerin katılımı, kitlelerin yaşamın hiçbir alanında bağımsız yaratıcı bir çabalarının olamayacağını sürekli olarak yayan burjuva ideolojisine karşı; kitleleri tarihin gerçek yaratıcısı olarak gören Sovyet ideolojisinin bir zaferiydi. Stalin, sömürülenlerin sömürenler olmadan yaşayamayacağı «teorisi»nin gerici özünü teşhir etti. Stalin «Ekim Devrimi'nin en önemli sonuçlarından biri, bu teoriye ölümcül bir darbe vurmasıdır.»*** dedi.

Stalin aynı şekilde, ulusların üstün ve aşağı ırklara bölündüğünü söyleyen gerici efsaneyi de teşhir etti.

«Çok eskiden dünyanın aşağı ve üstün ırklara siyahlara ve beyazlara -bunlardan birincisi uygarlık için uygun

---

* J.V. Stalin, Leninizmin Sorunları, s. 450

** Age, s. 450-451

*** Age., s. 200

değildi ve sömürünün hedefi olmaya mahkumdular, görevi birinciyi sömürmek olan ikincisiyse uygarlığın tek aracıydı- bölündüğü düşüncesi «geçer akçe»ydi. Bu efsane artık yıkılmış ve eskimiş kabul edilmelidir. Ekim Devrimi'nin en önemli sonuçlarından biri, Avrupalı olmayan ve Sovyet gelişiminin rotasına çekilmiş özgür ulusların gerçek ilerici bir kültür ve gerçek ilerici bir uygarlık yaratmada Avrupalı uluslardan hiç de daha az yetenekli olmadıklarını yaşam içinde göstererek, bu efsaneye öldürücü bir darbe indirmesidir.» *

* J.V. Stalin, Leninizmin Sorunları, Moskova 1947, s. 20

IX

SOSYALİZMİN ZAFERİ İÇİN HER CEPHEDE SALDIRI

27 Aralık 1929'da, Stalin, Marksist öğrencilere tarım sorunlarına ilişkin bir konferans verdi. Ulusal ekonominin çeşitli sektörleri arasında «denge» olduğunu öne süren burjuva teoriyi teşhir etti ve sosyalist inşada «kendiliğindenlik» ve küçük köylü tarımının «istikrarı»na ilişkin anti-Marksist teorileri yerle bir etti. Bu burjuva, anti-Marksist, sağ oportünist teorileri mahkûm ederek, ekonominin sosyalist bir biçimi olan kollektif çiftçiliğin niteliğinin derin bir çözümlemesini yaptı ve tarımın tümüyle kollektifleştirilmesi ve bu temelde bir sınıf olarak kulakların tasfiyesi siyasetine geçişin gerekliliğini gösterdi.

Lenin on birinci Parti Kongresi'nde, küçük köylü ekonomisinin doğurduğu Rus kapitalizmine karşı nihai, belirleyici mücadeleden söz etmişti; ancak o dönemde bu savaşın tam olarak ne zaman başlayacağını söylemek olanaksızdı. Stalin yoldaş, dahiyane kavrayışıyla, ülkedeki kapitalizme karşı nihai, belirleyici savaşın başlangıç anının gelmiş olduğunu bilimsel olarak kanıtladı. Diyalektiğin ustası olarak, kulakların sınıf olarak tasfiyesi siyasetinin, daha önce izlenen kulakların sınırlandırılması ve kısıtlanması siyasetinin bir devamı değil, tersine Parti'nin siyasetinde kesin bir değişiklik olduğunu gösterdi.

On altıncı Parti Kongresi kararında şu belirtiliyordu

«Toprakların kamulaştırılması Ekim Devrimi'nin kırsal alandaki **ilk** adımıyken, kollektif tarımın benimsenmesi, **ikinci** ve üstelik, SSCB'de sosyalist toplumun temellerinin atılması sürecinde çok önemli bir aşamayı temsil eden belirleyici bir adımdır.» *

Köylülük, tarımda sosyalist biçimi benimsedi; çünkü ekonomik zorunluluk, geniş ölçüde kooperatifleşmiş çiftçiliğe, kollektif, makinalaşmış tarıma geçişi gerektiriyordu. Zaten Bolşevik Partisi ve Sovyet Devleti, birkaç yıldır, traktör, biçer-döver vb. modern makinaları tanıtarak, sosyalist çiftçilik için deneyimli güçleri ve modern tekniği öğrenen milyonlarca insanı eğiterek kırsal alanda yeni üretici güçlerin gelişmesini teşvik ediyordu.

Stalingrad Traktör Fabrikasının açılış gününde (17 Haziran 1930) fabrikanın işçilerine gönderdiği tarihsel kutlama mesajında, Stalin şöyle diyordu:

«SSCB'de ilk büyük Kızıl Bayrak Traktör Fabrikası işçi ve yöneticilerine başarılarından dolayı selamlar ve tebrikler. Ülkemiz için her yıl üreteceğiniz 50 bin traktör, eski, burjuva dünyayı çökerten ve kırsal alanda yeni, sosyalist sisteme yol açan 50 bin gülle olacaktır. Programınızın gerçekleştirilmesi için en iyi dileklerimle.» **

Kırsal alanda yaratılmış olan yeni üretici güçler, kaçınılmaz olarak insanlar arasındaki ilişkilerde de yeni, **sosyalist** ilişkileri ortaya çıkardı.

Marksist-Leninist sosyalizm teorisini her açıdan somut olarak geliştiren Stalin, kollektifleştirmeye geçişin, köylülerin kollektif çiftliklere basit ve barışçıl bir akını biçiminde olamayacağını, bunun köylü kitlelerinin kulaklara karşı mücadelesini gerektireceğini gösterdi. Köylülerin,

---

* SBKP (B) Kongre, Konferans ve Merkez Komitesi Birleşik Toplantı Kararları II. Bölüm, 6. Rusça Bas., 1941, s. 428

** Pravda, No. 166, 18 Haziran 1930

kapitalist unsurların ne denli zayıf olduğunu gözleriyle görebilmeleri için, kulakların, köylülerin gözü önünde açık bir savaşta yenilmesi gerekliydi. Yani, tam bir kollektifleştirme, kulakların bir sınıf olarak tasfiyesiyle organik olarak bağıntılıydı.

Stalin Yoldaşın, Parti'nin siyasetinde, kulakların sömürücü eğilimlerinin kısıtlanmasından, kulakların bir sınıf olarak tasfiyesine geçişin zorunluluğunu göstermesi, 5 Ocak 1930'da, Merkez Komitesi tarafından benimsenen, «Kollektifleştirmenin Hızı ve Kollektif Çiftliklerin Gelişmesine Yardım İçin Devlet Önlemleri» üzerine kararın temelini oluşturdu.

Parti düşmanları, Parti'nin tarımın kollektifleştirilmesi siyasetini engellemek için ellerinden geleni yaptılar. Bu düşmanca çabalar yalnızca sağ teslimiyetçilerin kollektifleştirmeye açık saldırılarında değil, Parti çizgisinin «Solcu» çarpıtmalarında; Parti'nin saptadığı kollektifleştirmenin hızının, kollektif çiftliklerin oluşturulmasının gönüllü olması konusundaki Leninist-Stalinist ilkenin çarpıtılmasında artel biçiminin atlanması ve doğrudan komüne geçilmesi için yersiz atılımlarda ve evlerin, küçükbaş hayvanların ve kümes hayvanlarının vb. zorla kamulaştırılmasında da görülüyordu.

İç ve dış düşmanlar, müdahaleciler ve ajanları, bu «Solcu» ve bazen de kasıtlı provokatif uygulamaların köylülük içinde Sovyet rejimine karşı öfke uyandıracağını umuyorlardı. Zaten aynı sırada, emperyalist devletlerin Genel Kurmayları yeni bir müdahale girişimi için tarih saptıyorlardı. Ama Parti'nin önderi yeni tehlikeyi zamanında gördü.

2 Mart 1930'da, Merkez Komitesi kararıyla Stalin, siyasi çizgideki «Solcu» çarpıtmaları kollektif-çiftlik hareketini tehlikeye attığı için şiddetle eleştiren «Başarıdan Başı Dönmüş» başlıklı makalesini yayınladı. «Makalenin

ısrarla vurguladığı şey, kollektif çiftliklerin oluşturulmasının gönüllülük esasına göre olması ilkesi ve kollektifleştirmenin hız ve yöntemlerini saptarken, SSCB'nin çeşitli bölgelerindeki koşulların farklılığını gözönüne alma zorunluluğuydu. Stalin yoldaş, kollektif çiftlik hareketinin ana biçiminin tarımsal artel olduğunu yineledi... Stalin Yoldaşın makalesi çok büyük bir siyasal önem taşıyordu. Parti örgütlerinin yanlışlarını düzeltmelerine yardım etti ve köylülüğü Sovyet iktidarına karşı çıkartmak için, siyasetin çarpıtılmasından yararlanmayı uman Sovyet iktidarının düşmanlarına ciddi bir darbe indirdi.»*

Stalin Yoldaş «Solcu» çarpıtmalara ezici bir darbe indirir ve müdahalecilerin de umutlarını yok ederken, kitlelerin öğretmeni olarak, Partili ve Partisiz kadrolara önderlik sanatının nerede yattığını açıkladı. Şöyle yazıyordu:

> **«Önderlik sanatı ciddi bir sorundur. Hareketin gerisinde kalınmamalıdır; çünkü bu, kitlelerden tecrit olmak demektir. Ama çok önde de olunmamalıdır; çünkü bu, kitlelerle bağın kopması demektir. Hem harekete önderlik etmek hem de geniş kitlelerle olan bağlarını korumak isteyen kişi, iki cephede -geride kalanlara ve önde koşturanlara karşı- mücadele etmelidir.» ****

Stalin, 3 Nisan 1930'da, bu konu ile ilgili başka bir makale yazdı. Kollektif çiftliklerdeki milyonlara seslenen «Kollektif Çiftçi Yoldaşlara Yanıt» başlıklı makalesinde, köylü sorunundaki yanlışların ve kollektif çiftlik hareketinde yapılan başlıca yanlışların temel nedenini teşhir etti ve sınıf savaşı cephesinde sürdürülen saldırının temel yasalarını karşı konulmaz bir mantıkla açıkladı. Eldeki mevzileri sağlamlaştırmadan, güçleri yeniden düzenlemeden, cepheye yedek sağlamadan ve geri hizmetleri geliştirmeden bir saldırıyı yönetmenin olanaksız olduğunu belirtti. Oportünistler

---

* **SBKP (B) Tarihi, Kısa Ders**, Moskova 1949, s. 380

** **J.V. Stalin, Leninizmin Sorunları**, Moskova, 1947, s. 331

saldırının sınıf niteliğini anlamadılar; bunun hangi sınıfa karşı ve hangi sınıfla ittifak içinde yürütüleceğini kavramadılar. Gereksinme duyduğumuz herhangi bir saldırı değil, orta köylülükle ittifak içinde kulaklara karşı bir saldırıydı, diye yazıyordu Stalin.

Stalin'in yol göstericiliği sayesinde, çarpıtmalar düzeltildi ve kollektif çiftlik hareketinde daha güçlü bir atılım için sağlam bir temel yaratıldı. Stalin Yoldaş'ın önderliğindeki parti, proleter devrimin iktidarın alınmasından sonraki en güç sorununu, küçük köylü çiftliklerini sosyalist çizgiye getirmek ve kulakları, sömürücü sınıfların en genişini, tasfiye etme sorununu çözümledi.

> «Bu köklü bir devrimdi, toplumun eski bir nitel durumdan yeni bir nitel duruma sıçramasıydı; sonuçları bakımından 1917 Ekim Devrimi'ne eşitti.
>
> «Bu devrimin ayırdedici özelliği, yukarıdan, devletin inisiyatifiyle yapılmış olması ve tabandan kulakların boyunduruğundan kurtulma ve kollektif çiftliklerde özgürlük içinde yaşama mücadelesi veren milyonlarca köylü tarafından desteklenmiş olmasıydı.» *

Küçük köylü çiftçiliğinden büyük ölçüde kooperatifleşmiş, kollektifleşmiş çiftçiliğe geçişin zorunluluğu üzerine Lenin'in bildirisinin önderliğinde, Lenin'in kooperatif planını temel alan Stalin, **tarımın kollektifleştirilmesi teorisini** geliştirdi ve uyguladı. Onun bu alandaki yeni katkıları şunlardı:

1) Sosyalist kırsal ekonominin bir biçimi olarak kollektif çiftçilik sorununu ayrıntılı bir biçimde çözdü.

2) Kollektif çiftliğin gelişmesinin o günkü aşamasında köylüler için en rasyonel ve en anlaşılır biçim olarak tarımsal artelin kavranacak halka olduğunu gösterdi; çünkü artel, kollektif çiftçilerin kişisel çıkarlarını kollektif çıkarlar-

---

* SBKP (B) Tarihi, Kısa Ders, Moskova 1949, s. 376

la birleştirmelerini, kişisel çıkarlarını kamu çıkarlarına uyarlamalarını olanaklı kılıyordu.

3) Tümüyle kollektifleştirme temelinde, kulakları kısıtlama ve sınırlandırma siyasetinden, onları bir sınıf olarak tasfiye siyasetine geçilmesinin zorunlu olduğunu gösterdi.

4) Tarımın sosyalist yeniden örgütlenmesinde destek noktaları ve Sosyalist Devletin tarıma ve köylülüğe yardım etmesinde bir araç olarak makina ve traktör istasyonlarının öneminl açıklığa kavuşturdu.

Örgütlerden, işçilerin, köylülerin, Kızıl Ordu üyelerinin genel toplantılarından gelen sayısız isteklere bir yanıt olarak, SSCB Merkez Yürütme Komitesi, sosyalizmin inşasındaki büyük hizmetlerinden dolayı Stalin'e 1930 Şubatında ikinci bir Kızıl Bayrak Nişanı verdi.

26 Haziran-13 Temmuz 1930 tarihleri arasında toplanan On altıncı Parti Kongresi, sosyalizmin bütün cephelerde genel bir saldırıya giriştiği Kongre olarak tarihe geçti. Stalin, raporunda sosyalizmin kapitalist unsurlara karşı bütün cephelerden girişiği bu genel saldırısının önemini açıkladı ve Sovyetler Birliği'nin **artık sosyalizm dönemine girmiş olduğunu** gösterdi.

Ülkenin sanayileştirilmesi ve tarımın kollektifleştirilmesinde elde edilen sonuçlar üzerine Kongre'ye bir rapor sunan Stalin, yeni gelişme döneminde bizi bekleyen yeni görevlerin ana hatlarını çizdi. Gelişme hızında, ileri kapitalist ülkelere yetişmiş ve onları geçmiş olmamıza karşın, sanayide verim **düzeyi** açısından hâlâ onların çok gerisindeydik. Dolayısıyla kapitalist ülkelere sanayi verimi düzeyinde de yetişmek ve onları geçmek için gelişme hızını daha da artırmak gerekiyordu. Stalin yoldaş daha sonra, Birinci Beş Yıllık Plan'ın dört yılda tamamlanmasını sağlamak için Parti'nin ne yapması gerektiğini açıkladı.

Ülkenin bütün emekçileri, Kongre tarafından önlerine

konulan büyük görevlerin yerine getirilmesi için coşkuyla işe sarıldılar. Sosyalist yarışma ve sosyalist saldırı çalışması büyük ölçüde gelişti. On altıncı Kongre sırasında, en az iki milyon işçi sosyalist yarışma hareketine katılıyordu, bunların bir milyondan fazlası ise saldırı müfrezelerindeydi.

Stalin yoldaş On altıncı Kongre'de şöyle diyordu:

> «Yarışmanın en ayırdedici özelliği; çalışmayı daha önce görüldüğü gibi aşağılayıcı ve acı veren bir yük durumundan, bir onur, bir zafer, bir cesaret ve kahramanlık sorununa dönüştürdüğü için, insanın çalışmaya bakışına getirdiği köklü devrimdir. Kapitalist ülkelerde buna benzer bir şey ne vardır, ne de olabilir.» •

Birinci Beş Yıllık Plan'ın uygulaması, ulusal ekonominin her dalının yeni ve modern teknik temelinde yeniden inşasını zorunlu kıldı. Teknik, belirleyici önemi olan bir sorun haline geliyordu. Partinin önderi, bu konuda 4 Şubat 1931'de Sosyalist Sanayi Yöneticileri Birinci Konferansında yaptığı, «İş Yöneticilerinin Görevleri» üzerine konuşmasında, yeni bir slogan öne sürdü: «Bolşevikler tekniği iyice öğrenmelidir»; «Yeniden inşa döneminde her şeyi teknik belirler.»

Parti'nin, sosyalizmin inşası göreviyle uğraştığı bir dönemde, Parti üye ve aday üyelerini, Marksizm-Leninizmin öğretileriyle eğitmek, Bolşevik Partisi'nin tarihsel deneyini incelemek ve Parti tarihini çarpıtan herkese karşı mücadele etmek giderek artan bir önem kazandı.

1931 Kasım'ında Stalin, **Proletarskaya Revolutsia** dergisi için yazdığı ünlü mektubu yayınladı. Bu mektubun, Parti'nin ideolojik birliğinin çelikleştirilmesinde oynadığı rol çok büyük oldu. Bu mektubunda Stalin, Bolşevizm tarihini çarpıtan Troçkistleri teşhir etti ve Leninizmin her türden oportünizme karşı amansız bir mücadele içinde doğ-

---

• J.V. Stalin, Leninizmin Sorunları, 10. Rusça Bas., s. 393

duğunu, olgunlaştığını ve güçlendiğini; Bolşeviklerin oportünistleri ve orta yolcuları tümüyle bozguna uğratmış ve saflarından atmış dünyadaki tek devrimci örgüt olduğunu belirtti. Trockizmin, karşı-devrimci burjuvazinin öncüsü olduğunu, Komünizme, Sovyet sistemine ve SSCB'de sosyalizmin inşasına karşı mücadele eden bir güç olduğunu çarpıcı bir biçimde gösterdi.

Birinci Beş Yıllık Plan, saptanan tarihten önce, 1933'ün başlarında tamamlandı. Ocak 1933'te toplanan Parti Merkez Komitesi ve Merkez Denetim Komisyonu'nun birleşik toplantısında Stalin «Birinci Beş Yıllık Planın Sonuçları» üzerine bir rapor verdi. Ülkemiz, diyordu Stalin, bir tarım ülkesinden bir sanayi ülkesine, bir küçük köylüler ülkesinden dünyada ileri sosyalist tarımın en geniş ölçüde uygulandığı bir ülkeye dönüşmüştür. Sömürücü sınıflar üretimdeki yerlerinden atılmıştı. Bunların kalıntıları tüm ülkeye dağılmıştı ve Sovyet rejimine karşı savaşı gizlice yürütüyorlardı. Bu nedenle, uyanıklığı artırmak, Sovyet sisteminin temeli olan sosyalist mülkiyetin korunması için mücadele etmek ve proletarya diktatörlüğünü alabildiğine güçlendirmek gerekiyordu.

Merkez Komitesi'nin bu birleşik toplantısında yaptığı başka bir konuşmada, «Kırsal Alanlarda Çalışma» üzerine konuşmasında Stalin, kırsal alandaki Parti çalışmasının yanlışlarının derin bir çözümlemesini yaptı ve kollektif çiftlik sisteminin sağlamlaştırılması için ayrıntılı bir önlemler programının ana hatlarını ortaya koydu.

Şimdi Parti'yi yeni bir görev bekliyordu. Artık mücadele; kollektif çiftlikleri sağlamlaştırmak, buralarda çalışmaları doğru bir çizgide örgütlemek, bu çiftlikleri Bolşevik kollektif çiftlikler haline getirmek ve buraları, düşman kulak unsurlardan ve yıkıcılardan temizlemek için yürütülmeliydi. Stalin yoldaş, bu amaçla makina ve traktör istasyonlarında ve devlet çiftliklerinde siyasal bölüm-

ler kurulmasını önerdi. İki yıl boyunca(1933-34), makina ve traktör istasyonlarındaki siyasal bölümler, kollektif çiftliklerin sağlamlaştırılmasında büyük işler başardı.

19 Şubat 1933'de toplanan Kollektif Çiftlik Saldırı İşçileri Birinci Kongresi'nde Stalin yoldaş «Kollektif Çiftlikleri Bolşevikleştirin ve Kollektif Çiftçileri Refaha Kavuşturun» sloganını açıkladı ve bunun nasıl başarılacağını gösterdi:

> «Şimdi, kollektif çiftçilerin refaha kavuşması için tek bir şeye gerek var: Bu da kollektif çiftliklerde dikkatle çalışmaları; traktör ve makinalardan, yük hayvanlarından verimli bir biçimde yararlanmaları, kollektif çiftlik mülkiyetini korumalarıdır.» *

Stalin'in konuşması milyonlarca kollektif çiftçiyi etkiledi ve kollektif çiftlikler için pratik bir eylem programı haline geldi.

Stalin Yoldaş, sosyalist inşa deneyini gözden geçirirken Sovyetlerdeki ticaret sorununuda ele aldı ve bunun, sosyalizmde emek ürünlerinin dağıtım ve değişim biçimi olduğunu gösterdi. Şöyle dedi:

> «Sovyet ticareti, ne küçük ne de büyük kapitalistler olmadan yürüyen bir ticarettir; ne büyük ne küçük spekülatörü olmayan ticarettir. Tarihin şimdiye dek tanımadığı, yalnız biz Bolşeviklerin Sovyetik gelişme koşullarında uyguladığımız özel cinsten bir ticarettir.» **

> «Ülkenin ekonomik yaşamının hızla ilerleyebilmesi sanayi ve tarımda üretimi geliştirmekte bir dürtü olabilmesi için, bir başka koşulun daha yerine gelmiş olması gerekir: yani kent ile köy arasında, ülkenin değişik bölge ve ilçeleri arasında ulusal ekonominin farklı kolları arasında ticaretin çok gelişmesi gereklidir.» ***

Sovyet ticaretinin önemini küçümseyen ya da bu işi hor görenleri şiddetle eleştirdi:

---

* J.V. Stalin, Leninizmin Sorunları, Moskova 1947, s. 448

** Age., s. 419

*** J.V. Stalin, Leninizmin Sorunları, Moskova 1947, s. 493.

«Komünistlerin bir bölümü arasında hâlâ genel olarak ticarete ve özel olarak da Sovyet ticaretine karşı tepeden bakan, hor gören bir tutum var. Bu komünistler, eğer onlara komünist denebilirse, Sovyet ticaretini ikincil, önemsiz bir şey, ticarette çalışanları ise işi bitmiş adamlar olarak görüyorlar... Bu kişiler, Sovyet ticaretinin bizim kendi işimiz, Bolşevikçe bir iş olduğunu ve ticaret alanında çalışanların, bu arada, satıcıların da, dürüst çalışmaları koşuluyla bizim devrimci işimizi, Bolşevik işimizi yaptıklarını anlamıyorlar.» *

Stalin Yoldaşın ticaret sorununa ilişkin bu sözleri, ülkede meta değişiminin genişletilmesinde ve Sovyet ticaretinin güçlendirilmesinde büyük bir önem taşıyordu.

On yedinci Parti Kongresi'nin arifesinde, Leningrad'da SBKP (B) Merkez Komitesi'nin çalışmaları üzerine konuşan devrimin ateşli halk kahramanı ve Parti içinde çok sevilen Sergei Kirov, işçi sınıfının sosyalist zaferinin büyük örgütleyicisini şöyle övdü :

«Yoldaşlar, Partimizin hizmetlerinden, başarılarından sözederken, **elde ettiğimiz büyük zaferlerin yüce örgütleyicisinden** söz etmeden geçemeyiz. **Stalin yoldaşı kastediyorum.**

«Şunu söylemeliyim ki, o, on yıl önce yitirdiğimiz Partimizin büyük kurucusu tarafından bize devredilen davanın gerçekten hünerli, mükemmel bir varisi ve sürdürücüsüdür.

«Stalin'in değerini tüm boyutlarıyla kavramak kolay değil. **Şu son yıllarda, çalışmamızı Lenin'siz sürdürmek zorunda kaldığımızdan bu yana çalışmalarımızda Stalin Yoldaşın emeğinin geçmediği tek bir büyük gelişme, yeni bir girişim, az ya da çok önemli bir siyasi slogan veya yönelim yoktur. Tüm belli başlı işler -ve bunu Parti bilmelidir- Stalin yoldaşın talimatlarına uygun olarak, onun inisiyatifiyle ve onun rehberliği altında yapılmıştır.** Uluslararası siyasetin en önemli sorunlarında, onun öğütlerine göre karar alınmaktadır. Yalnızca önemli sorunlar

* J.V. Stalin, Leninizmin Sorunları, Moskova 1947, s. 493-494

değil, genel olarak ülkemizin işçilerini, köylülerini, emekçilerini etkiliyorsa, üçüncü dereceden, hatta onuncu dereceden sorunlar da onu ilgilendirmektedir.

«Şunu söylemeliyim ki, bu, yalnızca bir bütün olarak sosyalizmin inşasına değil, çalışmamızın çeşitli yönlerine de uygun düşmektedir. Örneğin, ülkemizin savunulmasını ele alacak olursak, sözünü ettiğim başarılar için tümüyle Stalin'e borçlu olduğumuz kesinlikle vurgulanmalıdır.

«Bu insanın güçlü iradesi ve örgütsel dehası, Partimizin sosyalizmin muzaffer inşasına ilişkin büyük tarihsel dönüşümleri zamanında başarılmasını sağlamaktadır.

«Stalin yoldaşın sloganlarını ele alalım: 'Kollektif çiftçiyi refaha kavuşturun'; 'Kollektif çiftlikleri Bolşevikleştirin' 'Tekniği öğrenin' ve onun altı tarihsel koşulu- çalışmamızın bugünkü aşamasında sosyalizmin inşasına yön veren bunlar, bu insandan doğmaktadır ve Birinci Beş Yıllık Plan döneminde elde ettiğimiz başarıların tümü onun talimatları sayesinde kazanılmıştır.» *

Stalin Yoldaş, 1934'ün başlarında toplanan ve **Zafer Kongresi** olarak bilinen Parti'nin On yedinci Kongresi'nin çalışmalarına yol gösterdi. Merkez Komitesi'nin çalışmasına ilişkin olarak bu Kongre'ye verdiği raporda, Parti'nin tarihsel zaferlerini, SSCB'deki sosyalizmin zaferlerini açıkladı.

Sanayileşme siyasetinin, tarımın tümüyle kollektifleştirilmesi ve kulakların bir sınıf olarak tasfiyesi siyasetinin zaferinden, sosyalizmin tek ülkede inşa edilebileceği yolundaki öğretinin zaferinden sözetti. Öteki tüm sosyo-ekonomik biçimler çökmüş olduğu halde, sosyalist biçimin artık bölünmez bir şekilde tüm ulusal ekonomiye egemen olduğunu gösterdi. Kollektif çiftlik sistemi nihai ve kesin olarak zafere ulaşmıştı.

Ama Stalin, mücadelenin hiçbir biçimde sona ermediğini söyleyerek Parti'yi uyardı. Düşmanların ezilmiş ol-

---

* S.M. Kirov, Seçme Konuşmalar ve Makaleler, 1912-34, Rusça Bas., Moskova 1939, s. 609-610

masına karşın, ideolojilerinin kalıntıları hâlâ yaşıyordu ve etkisi de sık sık duyuluyordu. SSCB, hâlâ halkın kafasındaki kapitalizm kalıntılarını yaşatan ve bunları kendi amaçları için kullanan kapitalist bir dünya tarafından kuşatılmış durumdaydı.

Stalin Yoldaş, insanların kafalarındaki kapitalizm kalıntılarının, ulusal sorun konusunda, başka herhangi bir konudan daha zor atıldığını belirtti. Ulusal sorunda hangi sapma en büyük tehlikeyi oluşturuyor; Büyük Rus milliyetçiliği sapması mı, yerel milliyetçilik sapması mı?, sorusuna yanıt olarak, Stalin yoldaş, o günkü koşullarda «kendisine karşı mücadele terkedilmiş bulunan ve böylece, devlet için bir tehlike oluşturacak denli gelişmiş olan sapma en büyük tehlikeyi oluşturur.»* yanıtını verdi.

Bu nedenle, insanların kafalarındaki kapitalizm kalıntılarının üstesinden gelmek, Leninizme düşman tüm ideolojik akımları sistemli bir biçimde eleştirmek, yorulmak bilmeden Leninizmin propagandasını yapmak, Parti üyelerinin ideolojik düzeyini yükseltmek ve emekçilerin enternasyonalist eğitimi için sistemli bir çaba yürütmek gerekiyordu. Stalin, Parti'nin daha uyanık olmasına duyulan gereksinmeyi özel olarak vurguladı

«Parti'yi uyuşturmamalı, tersine uyanık tutmalıyız. Uyanıklığı geliştirmek gerekir; uyutmak değil; kavgaya hazır tutmak gerekir silahsızlandırmak değil; silahlandırmak gerekir, terhis etmek değil, İkinci Beş Yıllık Planı gerçekleştirmek için Partiyi seferberlik durumunda tutmak gerekir.»**

Stalin, bu raporunda, sanayi, tarım, ticaret ve ulaşım alanında Parti'nin gelecekteki çalışması için somut bir programın ana hatlarını çizdi. Aynı zamanda, bir örgütsel

* J.V. Stalin, Leninizmin Sorunları, Moskova 1947, s. 507
** J.V. Stalin, Leninizmin Sorunları, Moskova 1947, s. 517

önlemler (personelin eğitimi, uygulamanın denetimi vb.) programının da ana hatlarını çizdi. Görevin «örgütsel önderliği siyasal önderlik düzeyine yükseltmek» olduğunu söyledi. Ayrıca kültür, bilim, eğitim ve ideolojik mücadele alanında bir program çıkardı.

Stalin Yoldaş, bu raporunda SSCB'nin dış siyaseti üzerinde de durdu. Kapitalist dünyada dört nala kaklkmış bir ekonomik bunalım vardı ve bir dizi ülkede, özellikle de faşistlerin iktidara geldiğinden bu yana Almanya'da ateşli savaş hazırlıkları yapılmaktaydı. Bu ekonomik kargaşa, askeri ve siyasal afetlerin ortasında, SSCB savaş tehlikesine karşı mücadele ederek ve sürekli barış siyaseti izleyerek, barış yolunda sımsıkı ve kararlı bir biçimde yürüyordu. Stalin Yoldaş şöyle diyordu:

> «Bizim dış siyasetimiz açıktır. Bu siyaset, barışın korunması ve tüm ülkelerle ticari ilişkilerinin güçlendirilmesi siyasetidir. SSCB, bırakın kimseye saldırmayı, kimseyi tehdit etmek niyetinde de değildir. Biz barıştan yanayız ve barış davasının savunucusuyuz. Ama tehditlerden de korkmuyoruz ve savaş kışkırtıcılarının her saldırısını aynen kendilerine iade etmeye hazırız... Ama, ülkemize saldırmaya kalkışacak olanlar, öyle bir karşılıkla cezelandırılacaklardır ki, yıldırım çarpmışa dönecekler ve bir daha o domuz burunlarını bizim Sovyet bahçemize sokmak isteğini duyamayacaklardır.»*

Sergei Kirov'un önerisi üzerine On yedinci Kongre, Stalin yoldaşın raporunu bir Kongre kararı, bir Parti yasası, Parti'nin gelecek dönemdeki çalışma raporu olarak, oybirliği ile onayladı. Kongre, ulusal ekonominin gelişmesi için İkinci Beş Yıllık Planı da onayladı.

---

* J.V Stalin, Leninizmin Sorunları, Moskova 1947, s. 469

X

SOSYALİST İNŞANIN VE SOSYALİST DEMOKRASİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ MÜCADELESİNİN ÖNDERİ

Parti'nin genel çizgisinin başarısı kendini, ülke sanayi ve tarımının sürekli ve düzenli gelişiminde açıkça gösterdi. Sanayi alanında İkinci Stalin Beş Yıllık Planı düşünüldüğünden önce, dört yıl üç ay içinde 1937 Nisan'ında tamamlandı. Sanayinin ve tarımın yetkinleştirilmesiyle birlikte ulusal ekonomimiz dünyadaki en ileri teknikle donandı. Sanayimiz büyük oranda makina, makina parçaları ve başka üretim araçlarına sahip oldu. Tarımımız birinci sınıf Sovyet traktörleri, biçerdöverler ve daha başka karmaşık tarım makinaları edindi. Ulaşım ağımız birinci sınıf motorlu araçlara, lokomotiflere, gemilere ve uçaklara sahip oldu. Silahlı kuvvetler yeni, mükemmel bir donatıma; ağır silahlar, tanklar, savaş uçakları ve savaş gemilerine sahip oldu.

Ulusal ekonomimizin bu devasa yeniden teknik donatımı işine bizzat Yoldaş Stalin tarafından önderlik ediliyordu. Yeni makinaların yapımı, önemli teknik değişiklikler ya da buluşlar, onun doğrudan direktifleriyle gerçekleştiriliyordu. Sanayinin ve tarımın yeniden teknik inşasının bütün ayrıntılarından kişisel olarak bilgi sahibi oluyor ve işçileri ,mühendisleri; fabrika yöneticilerini, ekonomik danışmanları, yapımcıları ve planlamacıları çalışmalarında özendiriyor ve esinlendiriyordu. Kızıl Ordu'nun,

Hava Kuvvetleri ve Donanmanın, sosyalizmin düşmanlarına karşı büyük bir güç oluşturmaları için teknik donatımlarına özel bir dikkat gösterlyordu.

Parti'nin sosyalist inşada çözümlemek zorunda kaldığı başlıca sorunlardan biri de, Sovyet toplumunun kendi kadrolarını yetiştirmesi, Sovyet halkı ve özellikle de işçi sınıfı tarafından kendi aydınlarının yaratılmasıydı. Bu, sosyalist inşanın ana sorunlarından biriydi. Lenin'in sosyalist devrimin kitlelerin hızlı kültürel gelişimleri için temel koşul olduğu görüşü ışığında, Stalin Yoldaş, sosyallst inşanın belirleyici etkenlerinden biri olarak işçi sınıfının kültürel güçlerinin gelişmesine büyük önem verdl. Şöyle diyordu :

> «Gelmiş geçmiş bütün egemen sınıflar arasında işçi sınıfı egemen bir sınıf olarak, tarihte benzersiz ve pek de elverişli olmayan bir konuma sahiptir. Şimdiye kadar bütün egemen sınıflar -köle sahipleri, toprak sahipleri kapitalistler- aynı zamanda zengin sınıflardı. Kendi çocuklarını bilim ve yönetim konularında eğitebiliyorlardı. İşçi sınıfı, başka şeylerin yanı sıra bu sınıflardan, varlıklı bir sınıf olmayışıyla, daha önce çocuklarını bilim ve yönetim sanatında eğitememesiyle ve bunu ancak şimdi, iktidara geldikten sonra yapabilmesiyle ayrılır. Bu, kültür devrimi bizim için bu denli hassas bir sorundur.» *

İşçiler arasından ustalaşmış ve uzmanlaşmış güçler yetiştirmek sorunu, ülkemiz yeni makinalarla donatıldığında ve bu makinalarda uzmanlaşmış ve bunları anayurdun yararına verimli bir biçimde kullanabilecek kişilere şiddetli bir gereksinme duyulduğunda çok lvedi bir sorun haline geldi.

Bu yeni makinalar, bu güçlü teknik, onları kullanma ve onlardan, verebilecekleri en fazla verimi sağlama konu-

---

* J.V. Stalin, Merkez Komitesi ve Merkez Denetim Komisyonu Nisan Birleşik Toplantısı Üzerine, SBKP (B) Moskova Örgütü Kadro Toplantısına Rapor, 13 Nisan 1928, Rusça Bas., 1928, s. 15

sunda eğitilmiş insanları gerektiriyordu. Kadrolarımızın dikkati, kesin bir biçimde, bu yeni teknikte uzmanlaşmaya, bu teknikten en fazla yararlanabilecek çok sayıda insan yetiştirme işini yoğunlaştırmaya çekilmeliydi. Ve Stalin'in 1935 Mayıs'ında Kızıl Ordu Akademisi'nde yaptığı konuşma bu açıdan özel bir öneme sahipti

> «Tekniği ilerletmek ve ondan bütünüyle yararlanmak için; teknikte uzmanlaşmış insanlara, bu tekniği, kullanma sanatının bütün kurallarına uygun bir biçimde kullanabilecek kadrolara gereksinmemiz var. Teknikte uzmanlaşmış insanlar olmadan teknik ölüdür. Teknikte uzmanlaşmış insanların yönetiminde teknik, mucizeler yaratabilir ve yaratmalıdır. Birinci sınıf fabrika ve işletmelerimizde, devlet çiftliklerimizde ve kollektif çiftliklerimizde, ulaşım sistemimizde ve Kızıl Ordu'muzda bu tekniği kullanabilecek yeteneğe sahip kadrolarımız olursa ülkemiz şu anda olduğundan üç dört kat daha büyük sonuçlar elde edebilir... Dünyada, bütün sermayeler arasında en değerlisinin, en belirleyicisinin insanlar olduğunu, kadrolar olduğunu anlamamızın zamanı gelmiştir. İçinde bulunduğumuz durumda (kadroların her şeyi belirlediği) kavranmalıdır. Sanayide, tarımda, ulaşımda ve orduda iyi ve çok sayıda kadromuz olursa ülkemiz yenilmez olacaktır. Böyle kadrolarımız olmazsa, kolumuz kanadımız kırık olacaktır.» •

Stalin Yoldaşın konuşması, sosyalist inşanın ana sorunlarından birinin —kadrolar sorununda— çözümü için güçlü bir uyarı oldu. Parti'nin önderinin bu açıklamasının etkisi, salt bütün Parti ve Sovyet örgütlerinin dikkatini kadro sorununa çekmekle sınırlı kalmadı, kitleler arasında da yeni bir çalışma şevki yarattı.

İleri işçilerin girişimiyle güçlü **Stahanov hareketi**, doğdu. Donbas kömür sanayinden yükselerek akıl almaz bir hızla ülkenin her yanına ve ulusal ekonominin bütün dallarına yayıldı. Sanayide, ulaştırmada, tarımda on bin-

---

• J.V. Stalin, Leninizmin Sorunları, Moskova 1947, s. 523-24

lerce, yüz binlerce emek kahramanı tekniği kullanmada ve emek üretkenliğinde örnekler sergilediler.

Stalin Yoldaş, bütün Parti'ye ve ülkeye bu yeni hareketin çığır açan niteliğini açıkladı. 1935 Kasımında, Stahanovcular Birinci Birlik Konferansı'nda, Stahanov hareketi «sosyalist yarışmanın yeni bir kabarışı; sosyalist yarışmanın yeni ve daha üst bir aşamasıdır... Stahanov hareketinin önemi artık işe yaramadıklarından dolayı eski teknik standartları yerle bir etmesinde, birçok dalda olduğu gibi pek çok kapitalist ülkedeki emek üretkenliğini aşmasında ve ülkemizde sosyalizmi daha da sağlamlaştırmanın; ülkemizi bütün ülkeler içinde en gelişmişi haline getirmenin olanağını yaratmasında yatmaktadır.»* diyordu.

Stalin Yoldaş, Stahanov hareketinin komünizme giden yolu açtığını, işçi sınıfının kol emeğiyle kafa emeği arasındaki ayrımı ortadan kaldırmaya yönelik, kültürel ve teknik atılımın tohumlarını barındırdığını gösterdi.

Stalin Yoldaş, Stahanov hareketini olanaklı kılan koşulları açıklayarak, devrimimizin gücünün nerede yattığını gösterdi:

> «Devrimimiz yalnızca kapitalizmin zincirlerini parçalamak ve halka özgürlük getirmekle kalmayan, aynı zamanda halk için rahat bir yaşamın somut koşullarını da yaratan tek devrimdir. Devrimimizin gücü ve yenilmezliği buradadır.» **

Stalin, Kremlin'de yapılan Stahanovcular Birlik Konferansı çalışmalarına ve sanayi, ulaşım ve tarımdaki ileri işçilerin diğer konferanslarına bizzat önderlik etti. Sanayide ve ulaşımdaki Stahanovcularla; biçerdöver operatörleriyle, traktör sürücüleriyle, sütçü kadınlarla, pancar tarlalarının kadın kahramanlarıyla ulusal ekonominin bütün dallarında kullanılan teknik ve üretim üzerine tartıştı.

---

* J.V. Stalin, Leninizmin Sorunları, Moskova 1947, s. 526-27
** J.V. Stalin, Leninizmin Sorunları, Moskova 1947, s. 532

Parti Merkez Komitesi ve hükümet üyeleriyle birlikte Kremlin'de kardeş sosyalist cumhuriyetlerden birçok delegeyle görüştü. Bu, Sovyetler Birliği halklarını birbirine bağlayan ve Lenin'le Stalin'in ulusal siyasetlerinin ürünü olan büyük dostluğun canlı bir belirtisiydi. Önder sanayi işçileri ve kollektif çiftçilerle birlikte, Stalin Yoldaş ve yardımcıları, sosyalist inşanın bazı yaşamsal sorunlarına ilişkin çok önemli kararlar aldılar.

Stahanovcular Konferansı'nda «Lenin bize, işçilere ve köylülere yalnızca öğretmeyi bilenlerin değil, onlardan öğrenmeyi de bilenlerin gerçekten Bolşevik önderler olabileceklerini öğretmişti», diyordu Stalin. Ve devrimci çalışmasının ilk günlerinden beri kitlelerle böyle ilişki kurmanın örneğini bizzat kendisi vermişti.

Tüm ulusal ekonominin sosyalist yeniden inşası ülkedeki sınıflar arası ilişkilerde de köklü bir değişiklik yarattı. Bu, 1924'de kabul edilen Anayasa'da değişiklikleri zorunlu kıldı ve Stalin Yoldaşın girişimiyle Parti Merkez Komitesi bu konuda SSCB Yedinci Sovyetler Kongresi'ne bir önerge sundu.

Stalin Yoldaşın başkanlığındaki Anayasa Komisyonu yeni bir Anayasa taslağı hazırladı. Bu taslak, beş buçuk ay süreyle ulus çapında tartışıldı. İnsanlık tarihinin bu büyük belgesinin incelenlp tartışılmadığı hiçbir yer kalmadı; Anayasa taslağı bütün Sovyet halkı tarafından sevinç ve gururla karşılandı.

Stalin Yoldaş, Sovyetlerin 25 Kasım 1936'daki Olağanüstü Sekizinci Kongresi'ne sunduğu raporda, 1924 Anayasasının kabul edilişinden bu yana ülkede ortaya çıkan büyük değişiklikleri açıklayarak yeni Anayasa taslağının derin bir çözümlemesini yaptı. Sosyalizmin zaferi; artık seçim sisteminin demokratik ilkelerini genişletmeyi ve gizli oy, genel, eşit ve doğrudan seçim uygulanmasını olanaklı kılıyordu.

Sosyalizmin bütün büyük zaferleri, SSCB Anayasasında somutlanıyordu. Anayasa, Sovyet toplumunun iki dost sınıftan; işçiler ve köylülerden oluştuğunu belirtiyordu. SSCB'nin siyasi temeli Emekçi Halk Temsilciler Sovyetleridir. SSCB'nin ekonomik temeli üretim araçlarının sosyalist mülkiyetidir. Tüm SSCB yurttaşları, çalışma, dinlenme, eğitim; yaşlılık, hastalık ya da sakatlık durumunda bakım haklarına sahiptir. Milliyet, ırk, ya da cinsiyet farkı gözetilmeksizin bütün yurttaşların eşitliği vazgeçilmez bir yasadır. Anayasa, sosyalist toplumun güçlendirilmesi için, konuşma, basın, kitle gösterileri de dahil olmak üzere toplanma, kitle örgütlerinde birleşme özgürlüklerini ve kişi ve konut dokunulmazlığını güvence altına alır. Emekçi halkın çıkarlarını savunduğu için bilimsel çalışmalara ya da ulusal kurtuluş hareketine katıldığı için baskı gören kişilere siyasal sığınma hakkı tanınır. Emekçi halkın tarihte eşi görülmemiş bu büyük hak ve özgürlükleri, bunalım, anarşi, ya da işsizlik nedir bilinmeyen sosyalist ekonomik sistem tarafından ekonomik ve maddi olarak güvence altına alınmıştır.

Sovyet Anayasası, aynı zamanda bütün yurttaşlara önemli sorumluluklar yüklüyordu: Yasaları gözetmek, çalışma disiplinini sağlamak, kamu görevlerini dürüstlükle yerine getirmek, sosyalist insan ilişkilerine karşı saygılı olmak, sosyalist mülkiyeti özenle korumak ve sosyalist anayurdu savunmak.

Yüzyıllarca insanlığın en iyi ve en ilerici kafalarının düşlediği şeyler SSCB Anayasası tarafından vazgeçilmez bir yasa, muzaffer ve tam gelişmiş sosyalizmin anayasası, sosyalist demokrasi haline getiriliyordu.

Yeni Anayasa, 5 Aralık 1936'da Sovyetlerin Sekizinci Kongresi tarafından kabul edildi ve onaylandı. Anayasa Sovyet halkları tarafından yazarının, Stalin'in adıyla anılmaktadır. Çünkü, SSCB'nin emekçi halkı için, Stalin Anaya-

sası, kendi mücadelesinin bir ürünü ve damgasıdır, kapitalist ülkelerin emekçi halkı için ise büyük bir mücadele programıdır. SSCB'nin yeni bir gelişme aşamasına sosyalist toplumu inşa edip komünizme süreç içinde geçiş aşamasına girdiğinin göstergesidir Burjuva gericiliğine karşı mücadelede dünya emekçi halkının elinde manevi ve siyasal bir silahtır; SSCB'de kazanılan her şeyin başka ülkelerde de kazanılabileceğini göstermektedir.

Stalin SSCB Anayasası'nın uluslararası öneminden sözederken şöyle diyordu:

> «Faşizmin çamur dalgasının, işçi sınıfının sosyalist hareketinin üzerini kapladığı ve uygar dünyanın en iyi insanlarının demokratik özlemlerini kirlettiği günümüzde, SSCB'nin yeni Anayasası, faşizme karşı sosyalizmin ve demokrasinin yenilmezliğini ilan eden bir iddianame olacaktır. Yeni SSCB Anayasası, bugün faşist barbarlığa karşı mücadele eden herkese manevi ve gerçek bir destek olacaktır.» •

Parti'nin kazandığı sosyalist zaferler, halk düşmanlarını iyice çileden çıkardı. 1937'de, Troçki -Buharin'in casus, sabotajcı ve katiller çetesinin, kapitalist devletlerin casusluk örgütlerinin bu kiralık adamlarının şeytanca cinayetlerine ışık tutacak yeni gerçekler ortaya çıkarıldı.

Bunu izleyen duruşmalar, bu insanlık dökünlülerinin daha önce tutuklamaya yeltendikleri Lenin'e, Parti'ye ve Devlete karşı Ekim Devrimi'nin ilk günlerinden beri gizli bir çalışma içinde olduklarını gösterdi. Emperyalist efendilerinin sultasında Parti'yi ve Sovyet Devletini yıkmayı, ülkenin savunmasını baltalamayı, yabancı müdahaleyi kolaylaştırmayı, Kızıl Ordu'yu yenilgiye sürüklemeyi, SSCB'yi parçalamayı, onu emperyalizmin bir sömürgesine dönüştürmeyi ve ülkede kapitalist köleliği yeniden inşa etmeyi amaçlamışlardı. Parti ve Sovyet hükümeti düşmanın yuva-

---

• J.V. Stalin, Leninizmin Sorunları, Moskova 1947, s. 567

sını dağıttı. Stalin, Mart 1937'de Merkez Komitesi oturumunda sunduğu «Parti Çalışmasındaki Zaaflar» raporunda, Parti ve Sovyet organlarının güçlendirilmesi ve siyasal uyanıklılığın artırılması için açık bir program çizdi. «Bolşevizmi kavrayın!» sloganını ortaya attı. Halk düşmanlarına karşı savaşması ve maskelerini yırtması için Parti'yi silahlandırdı.

Sovyet mahkemeleri Troçki-Buharin halnlerinin cinayetlerini ortaya çıkardı ve onları kurşuna dizilerek ölüme mahkûm etti. Sovyet halkı Troçki-Buharin çetesinin ortadan kaldırılmasını onayladı ve kendisini bekleyen yeni göreve; SSCB Yüksek Sovyeti seçimlerine hazırlık çalışmalarına başladı.

Merkez Komitesinin ve Stalin Yoldaşın önderliğindeki Parti, bütün gücünü seçim çalışmalarına verdi. Yeni Anayasa ülkenin siyasal yaşamında bir dönemeci; bütün alanlarda daha ileri bir demokratikleşmeyi belirliyordu. Yeni seçim sistemi, halkın siyasal eylemini canlandırdı, kitlelerin Sovyet organları üzerindeki denetimlerini güçlendirdi ve ikincisinin birinciye karşı sorumluluğunu artırdı. Bu yeni görevlere uygun olarak, Merkez Komitesinin ve Stalin'in önderliğindeki Parti, Parti içi demokrasiyi genişleterek, demokratik merkeziyetçilik ilkelerini güçlendirerek eleştiri ve özeleştiriyi geliştirerek ve Parti organlarının üyelere karşı sorumluluğunu artırarak çalışma yöntemlerini gözden geçirdi ve düzeltti. Stalin'in bir komünist ve Partisiz blok düşüncesi seçim kampanyasının anahtarı olarak kabul edildi.

Stalin, 11 Aralık 1937'de, seçimlerin arifesinde, Moskova'daki Stalin seçim bölgesi seçmenlerine bir konuşma yaptı. Konuşmasında, sözcüğün tam anlamıyla özgür ve demokratik olan SSCB'deki seçimlerle, halkın sömürücü sınıfların baskısı altında olduğu kapitalist ülkelerdeki seçimler arasındaki temel farkları gösterdi. SSCB'de sömü-

rücü sınıflar ortadan kaldırılmış, sosyalizm günlük yaşantının bir parçası haline gelmişti ve seçimler bu temel üzerinde gerçekleşiyordu. Stalin halkın Yüksek Sovyet'e seçmesi gereken siyasal kişiliği de tanımladı. Halk, bu kişiliğin Lenin tipinde olmasını; Lenin gibi açık ve kesin, kavgada korkusuz, paniklemeyen, halk düşmanlarına karşı acımasız olmasını, kavrayışlı bir yönlendirme gerektiren karmaşık siyasal sorunların çözümünde Lenin gibi zeki ve soğukkanlı, Lenin gibi dimdik olmasını ve halkını Lenin'in sevdiği gibi sevmesini beklemeliydi.

Bütün ülke bu bilge ve dahi kişinin; önderinin konuşmasını dinledi. Sözleri emekçi halkın belleğine kazındı. Konuşması, halkın temsilcilerinin çalışmalarına yön verecek ilkeleri açıklıyor, halkı coşturuyor, ve asıl önemlisi komünist ve partisiz bloku birleştiriyordu.

SSCB Yüksek Sovyet seçimleri, 12 Aralık'ta yapıldı. Seçimler ülke çapında bir bayrama; Sovyet halkının zafer kutlamasına dönüştü. 94 milyon seçmenden 91 milyonu ya da seçmenlerin yüzde 96.8'i oylamaya katıldı. 90 milyon kişi komünist ve partisiz bloğa oy verdi. Bu, sosyalizmin zaferinin sıcak bir göstergesiydi. Bu, Stalin'in komünist ve partisiz bloğu için, Lenin'in ve Stalin'in Partisi için, Parti'nin Leninist-Stalinist önderliği için büyük bir zaferdi.

Burada, Sovyet halkının manevi ve siyasal birliği parlak bir biçimde sağlanmıştı. Halk arasından seçilenlerin ilki, Yüksek Sovyet temsilcilerinin ilki Stalin'di.

Kitlelerin eyleminin olağanüstü bir biçimde canlandırılmış olması ve sosyalist inşanın ilerletilmesinin büyük sorunları açısından kadrolarımızın ideolojik ve siyasal eğitimleri yeni bir önem kazandı.

Stalin Yoldaş, halka yaptığı bir dizi konuşmada, kadroların Bolşevizmi öğrenmelerinin gerekliliğini vurguladı. Kadrolarımızı ideolojik olarak eğitmek ve siyasal olarak çelikleştirmek için olanakların ve araçların elverişli oldu-

ğunu ve somut sorunların onda dokuzunun çözümünün bunda yattığını belirtti.

1938'de Stalin Yoldaş tarafından yazılan ve Merkez Komitesi tarafından onaylanan **Sovyetler Birliği Komünist Partisi (Bolşevik) Tarihi - Kısa Ders** yayınlandı.

Bu kitabın yayınlanması Bolşevik Partisinin ideolojik yaşantısında büyük bir olaydı. Bu, Parti'ye, yeni ve güçlü bir Bolşevik silah, Marksizm-Leninizmin temel bilgilerine ilişkin bir ansiklopedi kazandırıyordu. Stalin'in açıklık ve derinlik özellikleriyle yazılan bu kitap, dünyada benzeri olmayan Komünist Partisi'nin büyük tarihsel deneyinin bir yorumunu ve genellemesini vermektedir. **SBKP (B) Tarihi,** Marksizmin, proletaryanın sınıf mücadelesinin yeni koşullar altında emperyalizm ve proleter devrimleri çağında, sosyalizmin dünyanın altıda birinde kazandığı zafer çağındaki gelişimini anlatmaktadır. Kitap çok kısa bir zamanda olağanüstü sayıda basılıp dağıtıldı. Jdanov, Partinin Onsekizinci Kongresinde, «Kesinlikle söylenebilir ki, bu kitap Marksizmin doğuşundan bu yana bu denli yaygın bir biçimde dağıtılan ilk Marksist kitaptır.» dedi.

«Diyalektik ve Tarihsel Materyalizm» bölümü, diyalektik ve tarihsel materyalizmin ilkelerinin çok özlü ve berrak bir biçimde yorumlanmış ustaca bir tanımlanmasıdır. Stalin Yoldaş, burada, diyalektik yönteme ve materyalist teoriye Marks, Engels, Lenin tarafından kazandırılmış ne varsa özetlemekte ve diyalektik ve tarihsel materyalizm öğretilerini bilimin ve devrimci pratiğin en son verileriyle daha da geliştirmektedir

Diyalektik materyalizmi, komünizmin teorik temeli, Marksist-Leninist Parti'nin dünya görüşü; proletarya diktatörlüğünü inşa ve komünizmi kurma mücadelesinde işçi sınıfının ideolojik silahı olarak geliştirmektedir. Marksist-Leninist felsefeyle, Bolşevik Partisi'nin pratik devrimci eylemi arasındaki bağ bu yapıtta güçlü bir biçimde ortaya

çıkmaktadır. Siyasetteki yanlışlardan kaçınmak için, Marksist diyalektik yöntemin ilkeleriyle aydınlanmalı ve tarihsel gelişimin yasalarını bilmeliyiz, diye öğretiyor Stalin

Marksist diyalektik yöntemin rakipsiz bir ustasınca yazılmış olan ve Bolşevizmin geniş pratik ve teorik deneyini genelleştiren J.V Stalin'in «Diyalektik ve Tarihsel Materyalizm»i **diyalektik materyalizmi yeni ve daha üst bir düzeye yükseltir ve Marksist Leninist felsefi düşüncenin doruğudur.**

Stalin, Parti'nin 1939'da toplanan On sekizinci Kongre hazırlıklarını yönetti. Bu kongre, daha önce benzeri görülmemiş biçimde, Leninist-Stalinist Merkez Komitesi etrafında bütünleşmiş ve birleşmiş olan Parti'nin dayanışmasının güçlü bir göstergesiydi.

Stalin, Merkez Komitesi'nin çalışmaları üzerine sunduğu raporda, Sovyetler Birliği'nin uluslararası konumunun derin bir çözümlemesini yaptı. Ve Sovyetlere karşı savaş ve işgal kışkırtıcılarının planlarını teşhir etti. On yedinci Parti Kongresi'nden bu yana beş yıl geçmişti. Kapitalist ülkeler için bu süre hem ekonomik hem de siyasal alanda ciddi bir kargaşalık dönemi olmuştu. 1929 32'nin ekonomik bunalım ve yıkımını 1937'nin ikinci yarısında, İngiltere, Fransa, Amerika ve bir dizi başka kapitalist ülkeyi de içine alan yeni bir ekonomik bunalım izlemişti. Uluslararası durum son derece vahim bir hal almış; savaş ertesi barış anlaşmaları paramparça olmuş ve yeni, ikinci bir dünya savaşı başlamıştı.

Yeni savaş en saldırgan iki emperyalist devlet, Almanya ve Japonya tarafından başlatılmıştı. Bu savaş, diyordu Stalin Yoldaş, beş yüz milyondan fazla insanı içine aldı ve etki alanı, Tientsin, Şanghay ve Kanton'dan, Habeşistan'a oradan Cebelitarık'a kadar uzayan çok geniş bir bölgeyi kapsıyordu. Savaş, saldırgan olmayan devletlerin, başta İngiltere olmak üzere Fransa ve Amerika'nın çıkar la-

rına gittikçe daha çok dokunuyordu. Ancak bu ülkelerin yönetimleri saldırganlara karşı ciddi bir direniş göstermiyorlardı. Kollektif güvenlik siyasetini reddetmişler ve bir «tarafsızlık», bir karışmama siyaseti benimsemişlerdi. Tarafsızlık siyaseti, saldırganlığa göz yummak, savaşı körüklemek anlamına geliyordu. Kötü ünlü Münih anlaşmasının destekçileri, İngiltere ve Fransa'nın yöneticileri -Chamberlain ve Daladier- Alman faşist saldırganlığını doğuya, Sovyetler Birliği'ne yöneltmek istiyorlardı.

Stalin Yoldaş, saldırganlara tanınan Münih ayrıcalıklarının ve Münih karışmama anlaşmasının bir «yumuşama» dönemi başlattığını ileri süren ve Sovyetler Birliği'ne karşı savaş kışkırtanların entrikalarını teşhir etti. «Karışmama siyasetinin destekçileri tarafından başlatılan bu büyük ve tehlikeli siyasal oyun kendileri için bir fiyaskoyla sonuçlanabilir.» * diyordu Stalin.

Stalin Yoldaş, eşsiz derinlikte bir çözümlemeyle, Parti'ye ve Sovyet halkına uluslararası durumun bütün karmaşıklığını ve tehlikelerini gösterdi ve Sovyet dış siyasetinin ilkelerini belirledi. Şöyle diyordu:

«Dış siyaset alanında Parti'nin görevleri şunlardır:

«1. Barış siyasetini sürdürmek ve bütün ülkelerle ticari ilişkileri güçlendirmek;

«2. Dikkatli olmak ve ülkemizin, kendileri yerine başkalarını ateşe atmaya alışmış olan savaş kışkırtıcıları arasındaki çelişmelerin içine çekilmesine izin vermemek;

«3. Kızıl Ordu'nun ve Kızıl Donanma'nın gücünü sonuna dek artırmak;

«4. Uluslar arasında barış ve dostluk isteyen bütün ülkelerin emekçi halklarıyla bağları pekiştirmek» *

Stalin Yoldaş, sosyalizmin kazanımlarını ve başarılarını; sosyalist ekonominin ilerleyişini; halkın yükselen maddi ve kültürel düzeyini ve Sovyet sisteminin artan sağlamlığını tanımladıktan sonra, Parti'nin ve bütün Sovyet halkı-

* J.V. Stalin, Leninizmin Sorunları, Moskova 1947, s. 604

nın önüne yeni ve tarihsel bir görev; gelecek on-on beş yıl içinde bellibaşlı kapitalist devletleri ekonomik olarak, yani kişi başına düşen üretimde, aşmak görevini koydu. Şöyle dedi

> «Üretim tekniği ve sanayi gelişme hızı bakımından bellibaşlı kapitalist ülkeleri geçmiş bulunuyoruz. Bu çok iyidir; ancak yeterli değildir. Onları ekonomik olarak da geçmeliyiz. Bunu yapabiliriz ve yapmalıyız. Ancak belli başlı kapitalist ülkeleri ekonomik olarak geçersek, ülkemizin tüketim mallarına doyduğunu ürün bolluğuna kavuştuğunu ve komünizmin ilk aşamasından ikinci aşamasına geçebileceğini düşünebiliriz.»*

Stalin Yoldaş, Parti'nin en önemli görevlerinden biri olarak kadroların eğitimi, seçimi, yükseltilmeleri ve sınanmaları için tümüyle bilimsel temellere dayanan bir program çıkardı.

On yedinci ve On sekizinci Kongreler arasında Parti'nin katettiği yolu gözden geçirerek şunları söyledi:

> «En başta çıkarılacak sonuç; ülkemiz işçi sınıfının, insanın insan tarafından sömürüsünü ortadan kaldırıp sosyalist sistemi sağlam bir biçimde kurarak davasının doğruluğunu bütün dünyaya tanıtlamış oluşudur. Bu çıkarılacak en önemli sonuçtur çünkü işçi sınıfının gücüne ve onun zaferinin kaçınılmazlığına olan inancımızı pekiştirmektedir.»**

Stalin'in, SBKP (B) On sekizinci Kongresine sunduğu rapor, komünizmin programatik bir belgesi, Marksist-Leninist teorinin gelişiminde yeni bir adımdır. Stalin, Lenin'in sosyalist devrim teorisini bir adım daha ileri götürdü. Sosyalizmin tek ülkede kurulması olasılığı teorisine somut bir biçim verdi ve kapitalist dünyayla kuşatılmayı devam etse bile ülkemizde komünizmin kurulmasının olanaklı olduğu sonucuna vardı. Bu sonuç; Leninizmi zenginleştirmekte, işçi sınıfını yeni bir ideolojik silahla donatmakta,

---

* J. V. Stalin, Leninizmin Sorunları, Moskova 1947, s. 610

** Age, s. 641

Parti'nin önüne komünizmin zaferi için görkemli bir gelecek koymakta ve Marksist-Leninist teoriyi geliştirmektedir

Lenin, ünlü yapıtı «Devlet ve Devrim»i 1917 Ağustos'unda, Ekim Devrimi'ne ve Sovyet Devleti'nin kuruluşuna birkaç ay kala yazdı. Bu kitapta Lenin, oportünistlerin saptırmalarına ve kabalaştırmalarına karşı, Marks ve Engels'in devlet öğretilerini savundu. Lenin, «Devlet ve Devrim»in 1905 ve 1917 Rus Devrimlerinin başlıca derslerini özetleyen ikinci bir cildini yazmayı arzuluyordu. Ancak ölüm, Lenin'in bu tasarısının gerçekleşmesini önledi. Lenin'in sağken yapamadığı, devlet teorisinin geliştirilmesi işi Stalin tarafından yerine getirildi.

Sovyet Sosyalist Devleti'nin yirmi yıldan fazla bir süre kapitalist dünyanın ortasında biriktirdiği deneyleri değerlendiren Stalin Yoldaş, **bütünlüklü ve tam bir sosyalist devlet teorisi** geliştirdi. Sosyalist devletin gelişme aşamalarının ve değişen koşullarla birlikte farklılaşan işlevlerinin ayrıntılı çözümlemesini yaptı. Sovyet devletinin kuruluşu sırasında edinilen deneyleri özetledi ve eğer kapitalist kuşatma sürüyorsa komünizmde de devletin korunması gerektiği sonucuna vardı.

Stalin, Parti kadrolarına, Genç Komünistler Birliği'ne, sendikalara, kooperatiflere ekonomik örgütlere, yönetim, eğitim, askerlikle ilgili kuruluşlara Parti propagandasını ve Marksist-Leninist eğitimi ulaştırmanın önemini vurguladı. Şöyle diyordu

> «Eğer kadrolarımızın Marksist-Leninist eğitimi zayıflar ve kadrolarımızın siyasal ve teorik düzeyini yükseltme çalışması yavaşlar ve kadrolar gelecekteki daha ileri gelişmelere ilgisiz kalırlarsa; davamızın gerçeğini kavramakta yetersizleşir ve hiçbir bakış açısı olmayan yukarıdan gelen emirleri körce ve mekanik olarak yerine getiren sıradan uygulayıcılara dönüştürlerse, bütün devlet ve Parti çalışmamız kaçınılmaz olarak zayıflar. Parti ya da

devletin bütün dallarındaki işçilerin siyasal düzeyi ve Marksist-Leninist bilgisi ne kadar yüksekse ortaya çıkacak iş o kadar iyi ve verimli olacaktır; sonuçları o kadar etkin olacaktır... da tam tersi. İşçilerin siyasal düzeyleri ne kadar düşükse, Marksizm-Leninizm bilgisiyle ne kadar az donatılmışlarsa, çalışmada bozulma ve başarısızlık, işçilerin kendilerinin gevşek ve değersiz uygulayıcılar durumuna düşmeleri, tümden yozlaşmaları olasılığı da o denli artacaktır. Şu kesinlikle söylenebilir ki, çalışmanın her dalındaki kadrolarımızın kendilerini iç ve uluslararası koşullarda yönetebilecek hale getirecek kadar eğitimlerinde ve siyasal gelişimlerinde başarılı olursak, ülkenin yönetimiyle ilgili sorunları ciddi yanlışlıklara düşmeksizin çözümleyebilecek olgunlukta Marksist-Leninistler olarak yetiştirmekte başarılı olursak, sorunlarımızın onda dokuzunu çözümlenmiş saymak için yeterli nedenimiz var demektir. Ve bunu kesinlikle gerçekleştirebiliriz; çünkü bunu yapmak için bütün araç ve olanaklara sahibiz.» *

Stalin şunları da ekledi:

«Bütün bilim dalları arasında bir bilim vardır ki, Bolşevikler bunu bilmekle yükümlüdürler. Bu, toplum yasalarının; toplumsal gelişme yasalarının, proletarya devriminin gelişme yasalarının, sosyalist inşa ve komünizmin zaferi yasalarının Marksist-Leninist bilimidir. Kendisine Leninist diyen bir kişi, eğer kendini yalnızca uzmanlık dalında, örneğin matematiğe, botanik, ya da kimyaya hapsediyor ve bunun dışında hiçbir şeyle ilgilenmiyorsa ona gerçek bir Leninist denilemez. Bir Leninist yalnızca kendi bilim dalında uzman olmakla kalamaz; o aynı zamanda ülkesinin yazgısıyla ilgili, toplumsal gelişme yasalarını bilen, bu yasaları uygulayabilen ve ülkenin siyasal yönetimine katılmaya can atan, siyasal ve toplumsal bir işçi olmalıdır. Bu, doğal olarak Bolşevik uzmanlar için bir ek yükümlülüktür. Ama sonuçlarıyla, kendisi için harcanan cabayı kat kat karşılayacak bir yükümlülüktür.

* J.V. Stalin, Leninizmin Soruları, Moskova 1947 s. 629-30

«Parti propagandasının amacı, **kadroların Marksist-Leninist eğitiminin amacı, çalışmanın bütün alanlarında** toplumsal gelişmenin Marksist-Leninist yasalarını özümlemelerinde kadrolarımıza yardımcı olmaktır.» *

Stalin Yoldaş'ın SBKP (B)'nin On sekizinci Kongresine sunduğu rapor, sınıfsız sosyalist toplumu kurmak ve sosyalizmden komünizme süreç içinde geçiş için bir program niteliğini taşıyordu. Kongre oybirliğiyle, Partl önderinin raporunu, Parti'nin bütün çalışmalarında uygulayacağı bir direktif ve bir yasa olarak kabul etti.

Rapor, uluslararası ilişkiler açısından bilimsel, Marksist Leninist öngörüşlülüğün parlak bir örneğiydi. Stalin'in Sovyet dış siyasetinin amaçları konusundaki yerinde talimatları, önderlikteki ustalığı, Sovyet dış siyaseti için büyük başarılarla sonuçlandı ve uluslararası durumu etkileyebilen ve emekçi halkın çıkarı doğrultusunda değiştirebilen ciddl bir güç olarak Sovyetler Birliği'nin prestijini yükseltti. Stalin Yoldaşın önerilerinin yol gösterdiğl Sovyet hükümeti, kendi hesaplarına başkalarını ateşe atmaya hevesll savaş kışkırtıcılarının haince planlarını bozguna uğrattı ve SSCB halklarının barışçıl çalışmalarını korudu. Sovyetler Birliği'nin Baltık Devletleriyle gerçekleştirdiğl karşılıklı dayanışma paktları, sosyalist ülkenin savunmasını ve uluslararası konumunu ölçüsüz bir biçimde güçlendirdi.

Sovyet hükümeti, savaşın daha fazla yayılmasını engellemeye ve bir kollektif güvenlik siyaseti inşa etmeye çalıştı. Ama bu siyaset İngiltere ve Fransa'nın egemen çevrelerinde destek bulmadı. Münih karışmama siyaseti, saldırgan olmayan ülkelerin halkları için pahalıya maloldu. Mart 1939'da, İngiliz ve Fransız diplomasisinin göz yummasi sonucu Hitler Almanyası, Çekoslovakya'yı işgal ettl. Bunu, Alman saldırganlarının doğu Avrupa ülkelerine saldırısı izledi. Almanya'nın Uzak Doğu'daki müttefiki emperyalist

* Age, s. 630.

Japonya da harekete geçti. 1939 Mayıs'ında Moğol Halk Cumhuriyeti sınırında bir dizi kışkırtıcı çıkartma harekatı, düzenlendi; ama Khalkin-gol'da Japon Mançurya ordusu, Kızıl Ordu tarafından kesin bir yenilgiye uğratıldı.

Bu arada İngiliz ve Fransız diplomasisi SSCB'ye karşı iki yüzlü davranmakta, olası bir saldırgana karşı kollektif savunmayı örgütleme görüşmelerini kasıtlı olarak uzatmakta ve Sovyetler Birliği'nin kabul edemeyeceği koşullar öne sürmekteydi.

İngiltere ve Fransa'nın barışın korunması için SSCB ile işbirliği yapmaya gönüllü olmadığını gören Sovyet hükümeti ülkemizin güvenliğini korumasını düşünmesi gerekiyordu.

Ağustos 1939'da, SSCB hükümeti Almanya ile bir saldırmazlık anlaşması imzaladı. Bu anlaşma, Stalin Yoldaşın daha sonra belirttiği gibi, Sovyetler Birliği'nin toprak bütünlüğünü, bağımsızlığını ve onurunu dolaylı ya da dolaysız olarak tehlikeye atmıyordu. Tersine, bu ona bir süre için barışçı bir dönem ve saldırı durumunda karşı koyabilmek için güçlerini hazırlama fırsatı verdi.

Stalin'in silahlı bir dış saldırı olasılığına karşı ülkenin harekete geçirilmiş bir hazırlık içinde bulunması gerekliliği üzerindeki ısrarını gözönüne alan Bolşevik Partisi, uzun bir süreden beri ve duraksamadan Sovyetler Birliği'ni aktif savunmaya her bakımdan hazır bir duruma getirmek için çalışıyordu. Beş Yıllık Stalin Planı döneminde izlenen Sovyet sanayileşme ve tarımın kollektifleştirilmesi siyaseti, ülkenin aktif savunmasını sağlayacak güçlü bir ekonomik temel yaratmıştı.

Parti'nin bu siyaseti, ülke içinde cephane, makina ve sanayi için yeterli metal, fabrika ve demiryolları için yakıt, ordunun giyimi için kumaş ve silahlı güçler için yiyecek üretimini olanaklı kılmıştı.

Ülkenin sanayileştirilmesi ve tarımın kollektifleştirilme-

si siyaseti sayesinde, Sovyetler Birliği 1940 yılında şunları üretti: 15 milyon ton pik demir, ya da çarlık Rusya'sının 1913'te ürettiğinin dört katı, 18 milyon 300 bin ton çelik ya da 1913'tekinin dört buçuk katı, 166 milyon 600 bin ton kömür ya da 1913'tekinin beş buçuk katı, 31 milyon ton petrol ya da 1913'tekinin üç buçuk katı, 38 milyon 300 bin ton pazarlanabilir tahıl ya da 1913'tekinin 17 milyon ton fazlası, 2 milyon 700 bin ton ham pamuk ya da 1913'tekinin üç buçuk katı.

Stalin şöyle dedi:

> «Üretimin bu eşi görülmemiş artışı, bir ülkenin geri kalmışlıktan gelişmeye doğru basit ya da sıradan bir adımı olarak değerlendirilemez. Bu anayurdumuzun, geri bir ülkeden ileri bir ülkeye, bir tarım ülkesinden bir sanayi ülkesine dönüşmesini sağlayan büyük bir sıçramadır.» *

1939 güzünde, Stalin Yoldaşın girişimiyle, batı Ukrayna ve batı Byelorusya'nın halkları, kan kardeşlerimiz Polonya toprak ağalarının boyunduruğundan kurtarıldılar. Bu halklar, SSCB'nin birleşik özgür uluslar ailesiyle birleştiler. Daha sonra Sovyet Baltık Cumhuriyetleri-Litvanya, Letonya ve Estonya-SSCB'ye bağlandı.

20 Aralık 1939'da 60. doğum yıldönümü dolayısıyla J.V. Stalin'e Sovyet Yüksek Prezidyumu kararıyla Bolşevik Partisi'nin örgütlenmesi, Sovyet devletinin yaratılması, SSCB'de sosyalist toplumun inşası ve Sovyet halklarıyla karşılıklı dostluk bağlarının güçlendirilmesindeki hizmetlerinden ötürü Sosyalist Emek Kahramanı ünvanı verildi.

22 Aralık 1939'da, Stalin Yoldaş SSCB Bilimler Akademisi tarafından şeref üyesi seçildi.

SBKP (B) On sekizinci Birlik Konferansı 15-20 Şubat 1941'de yapıldı. Konferans, Parti örgütlerinin sanayi ve ulaştırmadaki görevlerini, 1940 yılının ekonomik sonuçlarını

---

* J.V. Stalin, Seçim Bölgesinde Yapılan Seçim Konuşması, Moskova, 9 Şubat 1946, Rusça Bas., s. 15.

ve SSCB'nin 1941'deki ekonomik kalkınma planını ve örgütsel sorunları tartıştı.

Konferansın Stalin tarafından ortaya konulan temel sorunu, Sovyetler Birliği'nin savunma gücünün daha da artırılmasıydı.

Stalin Yoldaşın önderliğinde, SBKP (B) Merkez Komitesi ve Sovyet hükümeti, SSCB Devlet Planlama Komisyonu'na On sekizinci Parti Kongresi kararlarını temel alarak on beş yıl süreli bir ekonomik plan hazırlanması direktifini verdi. Planın hedefi, başlıca kapitalist ülkeleri ekonomik olarak, yani kişi başına düşen demir, çelik, yakıt, elektrik makina ve diğer üretim araçları ve tüketim maddeleri açısından aşmaktı.

6 Mayıs 1941'de SSCB Yüksek Sovyet Prezidyumu kararıyla, J.V. Stalin, SSCB Halk Komiserleri Konseyi başkanlığına atandı.

Yüce Stalin'in önderlik ettiği Sovyet halkı yeni zaferlere, komünizme doğru yürüyordu. Ama Haziran 1941'de Almanya SSCB'ye saldırdı ve savaş Sovyet halkının barışçıl inşa çalışmalarını yarıda kesti.

XI

2. DÜNYA SAVAŞI VE STALİN

22 Haziran 1941'de emperyalist Hitler Almanya'sı, saldırmazlık paktını ihlâl ederek, hiçbir uyarıda bulunmadan, hainice Sovyetler Birliği'ne saldırdı. Bu durum Sovyet ülkesinin bütün gelişme yönünü değiştirdi. Barışçıl inşa çalışması son buldu ve bir savaş döneml, Alman işgalcllerlne karşı Sovyet halkının yürüttüğü bir savaş dönemi başladı.

SSCB halklarının düşmana karşı hemen harekete geçirilmesini sağlamak için, Sovyet Yüksek Prezidyumu, Partl Merkez Komitesi ve SSCB Halk Komiserleri Konseyl 30 Haziran 1941'de bütün devlet iktidarını elinde tutacak blr Devlet Savunma Komitesi oluşturmayı kararlaştırdılar. Josef Vissarionoviç Stalin, Komite Başkanlığına seçildi.

Emekçi halkın önderi ve öğretmenl olan Stalin Yoldaş, SSÇB silahlı kuvvetlerinin komutasını ellne aldı ve Sovyet halkının hain düşmana, Alman faşlzmine karşı mücadelesine önderlik etti.

Hitler Almanyası SSCB'ye karşı yağma savaşına ve güç gösterisine giriştiğinde birçok üstünlüğe sahiptl. Bütün ordusu hareket halindeydi ve Batı Avrupa'dakl savaşlarda deney kazanmıştı. Yüz yetmiş Alman birliği, binlerce tank ve savaş uçağı eşliğinde SSCB'nln sınırlarına gelip dayanmıştı. Savaşın ilk günlerinde, barışsever Sovyetler Birliği'nin silahlı kuvvetleri bu açıdan elverlşsiz bir konumdaydı. Beklenmedik bir saldırının yarattığı üstünlükten so-

nuna kadar yararlanan düşmanın sayıca ve donatım açısından üstünlüğü karşısında Sovyet ordusu ülkenin gittikçe daha içlerine doğru düzenli bir biçimde geri çekilmek zorunda kaldı.

Savaşın ilk on günü, Hitler birlikleri Litvanya'yı, Letonya'nın önemli bir bölümünü, Byelorusya'nın batı kesimini ve Batı Ukrayna'nın bir bölümünü ele geçirdiler Sovyetler Birliği'ni büyük bir tehlike tehdit ediyordu.

9 Temmuz 1941'de, Stalin Yoldaş, Sovyet halkına, Kızıl Ordu ve Donanma üyelerine radyodan bir konuşma yaptı. Bu tarihsel bir konuşmaydı. Olayların derin bir çözümlemesini yaptı ve Sovyet halkıyla silahlı güçlerinin, Sovyet anavatanını savunmadaki görevlerini tanımladı.

Stalin Yoldaş, askeri duruma ilişkin bütün gerçeği anlattı. Sovyet halkını, anayurdu tehdit eden büyük tehlikeyi kavramaya ve barışçıl inşa çalışması döneminin bakış açısını terk etmeye çağırdı. Durumdan hoşnut olma alışkanlığının ve tedbirsizliğin bir yana bırakılması gerektiğini; kavgada korkusuz olmak gerektiğini, panik yayıcılara, korkaklara ve kaçaklara yer olmadığını söyledi.

Hitler Almanya'sının Sovyetler Birliği'ne karşı savaşının amaçlarını açtı:

> «Düşman amansız ve vahşidir. Amacımız teriyle sulanmış topraklarımızı ve elimizin emeğiyle elde ettiğimiz tahıl ve petrolümüzü almak için gelmektedir. Toprak ağalığını, çarlığı yeniden kurmak. Ruslar, Ukraynalılar, Byeloruslar, Litvanyalılar, Estonyalılar, Özbekler, Azeriler, Tatarlar, Moldavyalılar, Gürcüler, Ermeniler ve Sovyetler Birliği'nin diğer özgür halklarının ulusal varlıklarını ve kültürlerini yok etmek ve onları Almanlaştırmak; onları Alman prensleri ve baronlarının köleleri haline getirmek için gelmektedir. Bu nedenle, sorun Sovyet Devleti için bir ölüm kalım sorunudur; SSCB halkları için bir ölüm kalım sorunudur; Sovyetler Birliği halklarının özgürlüğü ya da köleliği sorunudur.» *

Stalin Yoldaş, Sovyetler Birliği'nin faşist Almanya'ya

karşı savaşının amaçları üzerinde de durdu: Bunun faşist Alman ordusuna karşı bütün Sovyet halkının büyük bir savaşı olduğunu söyledi. Halkın bu Yurtsever Savaşı'nın amacı, yalnızca ülkeyi tehdit eden tehlikeyi ortadan kaldırmak değil, aynı zamanda da Alman boyunduruğu altında inleyen Avrupa halklarına da yardım etmekti.

Bu kurtuluş savaşında Sovyet halkının yalnız kalmıyacağını önceden bildirdi

> «Bizim anayurdumuzun özgürlüğü için verdiğimiz savaş, Avrupa ve Amerika halklarının bağımsızlık ve demokratik özgürlükleri için mücadeleleriyle birleşecektir. Bu, özgürlük için ve köleliğe karşı, Hitler ordularınca getirilmek istenen kölelik tehdidine karşı mücadele eden halkların birleşik cephesi olacaktır.»**

Olaylar, Stalin Yoldaşın görüşlerini doğruladı. 12 Temmuz 1941'de İngiltere, SSCB ile Almanya'ya karşı mücadelede Birleşik Eylem Anlaşması imzaladı. Daha sonra (1942 Haziran'ında) ABD, SSCB ile Saldırganlığa Karşı Savaşı [illegible]dürmekte İşbirliğine İlişkin İlkeler Üzerine Anlaşma y[illegible] İtalyan-Alman ittifakını yıkmaya yönelik bir Anglo-Sovyet-Amerikan ittifakı oluşmuştu.

Stalin Yoldaş, Sovyet halkının bütün faaliyetini savaşa göre ayarlamaya ve her şeyi cephenin gereksinmelerine ve düşmanın yenilgisini sağlama görevine göre düzenlemeye çağırdı. Kızıl Ordu ve Donanma ve bütün Sovyet yurttaşları, Sovyet toprağının her milimini savunmalı, her köy ve kasaba için kanının son damlasına kadar savaşmalıdır, diyordu. Kızıl Ordu'ya yurt çapında bir destek sağlamanın, cephe gerisini güçlendirmenin ve orduya silah, giysi ve yiyecek sağlamanın gerekliliği üzerinde durdu.

Kızıl Ordu birliklerinin herhangi bir çekilme durumun-

* J. V. Stalin, Sovyetler Birliği'nin Büyük Yurtsever Savaşı Üzerine, Moskova 1946, 13

** Age, 16

da, tek bir lokomotifin, tek bir kilo tahılın ya da tek bir teneke gazın bile düşmana bırakılmaması için komutlar verdi. Gerilla birliklerinin kurulması ve düşmanın cephe gerisindeki gerilla savaşıyla Kızıl Ordu harekatının birleştirilmesi için çağrı yaptı.

Ve Stalin Yoldaş konuşmasına, şu çağrıyla son verdi:

«Halkın bütün güçleri, düşmanı ezmek için ileri!
«Zafer için ileri!»

Sovyetler Birliği'nin bütün ulusları, Parti'nin anayurdu savunma çağrısı üzerine ayağa kalktı.

Bütün ulusal ekonomi hızla ve kesinlikle yeniden inşa edildi. Partİ'nin bütün çalışması, hükümet ve kitle örgütleri silahlı kuvvetlerin gereksinimlerini karşılamak için savaşa göre düzenlendi. Cephe ve cephe gerisi tek ve bölünmez bir silahlı kamp oluşturdu. Bütün Sovyet halkı, daha önce görülmemiş bir biçimde Bolşevik Partisi'nin ve Hükümetin etrafında birleştiler.

Çok kısa bir sürede ülkenin bütün sanayi, savunma malzemeleri üretimine yöneltildi. Binlerce işletme düşmanın tehdidi altındaki bölgelerden ülkenin içlerine taşındı ve üretimini orada sürdürdü. Yeni savaş işletmelerinin inşası özellikle ülkenin doğu bölgelerinde geliştiriliyordu. Kızıl Ordu'ya yeni güçler kaydoluyordu. Savaş bölgelerinin kırsal alanlarında ve kentlerde gönüllü yerel muhafız örgütleri oluşturuldu. Düşman tarafından ele geçirilen Sovyet topraklarında gerilla birlikleri -halkın intikamcıları savaşın daha ilk günlerinden çalışmaya başladı.

19 Temmuz 1941'de SSCB Yüksek Sovyet Prezidyumu, J.V. Stalin'i Halk Savunma Komiseri olarak görevlendirdi. Stalin, bütün gücüyle Sovyetler Birliği'nin silahlı kuvvetlerini güçlendirmeye çalıştı. Onun komutası altındaki Sovyet Ordusu düşmanın direncini kırarak, insan gücünü, malzeme birikimini tahrip ederek saldırıya geçmenin ko-

şullarını hazırlama hedefini taşıyan aktif savunma taktikleri benimsedi.

Hitler'in kurmayı, SSCB karşısında çarpıcı bir zafer kazanmanın, Moskova ve Leningrad'ın hızla ele geçirilmesinin hesabını yapıyordu ve Alman ordusunun insan ve silah kaybına aldırmadan, bütün güçlerini Sovyet sınırına yığıyordu. Ekim'de, büyük kayıplar pahasına Almanlar Moskova bölgesine girmeyi başardılar.

Bu, 1941 saldırısının en tehlikeli anıydı. Moskova ölümcül bir tehlike ile karşı karşıyaydı. 19 Ekim 1941'de, Devlet Savunma Konseyi Başkanı Stalin Yoldaş, Moskova'nın kuşatıldığını açıklayan bir komut yayınladı. Stalin, başkentin savunulması ve Alman ordularının Moskova'da tümden yenilgisi için başarıyla uygulanan bir plan hazırladı.

Düşman kentin çok yakınlarında bulunuyordu. Buna karşın, 6 Kasım 1941'de, Büyük Ekim Devriml'nin 24. yıldönümünde, Moskova Emekçi Halk Temsilcileri Sovyeti, Moskova Parti Temsilcileri ve kitle örgütlerinin düzenlediği geleneksel miting yapıldı. Stalin Yoldaş mitingde konuştu.

Dört aylık savaşın bir dökümünü yaptı. Ordunun ve halkın önderi sert ve açıktı. Ülkenin üzerinde dolaşan tehlikenin azalmadığını, tersine her zamankinden daha ciddi olduğunu belirtti. Yine de üstün önseziyle, Alman emperyalistlerinin ve ordularının yenilgisinin kaçınılmaz olduğunu da görüyordu.

Alman faşist işgalcilerinin, bir buçuk iki aylık bir yıldırım savaşıyla Sovyetler Birliği'nin «işini bitirmek» planları bütünüyle başarısızlıkla sonuçlanmıştı. Faşist Alman stratejistlerinin SSCB'ye karşı evrensel bir ittifak oluşturma ve onu tecrit etme ümitlerinin; Sovyet sisteminin istikrarsızlığına, Sovyet cephe gerisinin sağlam olmadığına ve Kızıl Ordu'nun ve Donanmanın güçsüz olduğuna ilişkin düşüncelerinin temelsizliği ortaya çıkmıştı.

Stalin Yoldaş, Kızıl Ordu'nun durumundaki geçici terslikleri nedenlerini açıkladı. Bunlardan biri, Avrupa'da ikinci bir cephe olmayışıydı. Bir diğeri, Kızıl Ordu'nun donatımı, tankları ve savaş uçakları nitelikçe Almanlarınkinden daha üstün olmasına karşın, tank açısından özellikle de savaş uçakları açısından sayıca yetersizdi.

Görevimiz, Almanların tank ve savaş uçaklarındaki sayısal üstünlüklerini geçersiz kılmak ve böylelikle ordumuzun durumunda kökten bir gelişim sağlamaktır, diyordu Stalin Yoldaş.

Önderin bu direktifi, savaşın yönünü belirlemekte önemli bir etken oldu. Bu direktife uyan Sovyet sanayi her ay daha fazla tank ve savaş uçağı, daha fazla uçaksavar ve tanksavar üretmeye başladı; süreç içinde silah açısından düşmanın üstünlüğü altedildi.

Stalin Yoldaş, «Nasyonal Sosyalizm»in maskesini yırttı ve Hitlercileri, dünyanın en saldırgan emperyalistlerinin partisi, demokratik özgürlüklerin düşmanları, ortaçağ gericiliğinin ve Kara Yüz soykırımcılarının partisi; bütün insanlığını yitirmiş ve vahşi hayvanlar düzeyine inmiş katiller olarak teşhir etti. Stalin şöyle diyordu:

«Ve bu adamlar, bilinç ve onurdan yoksun, hayvanların ahlakıyla donanmış bu adamlar, Büyük Rus ulusunun; Plehanov ve Lenin'in, Belinski ve Çernişevski'nin, Puşkin ve Tolstoy'un, Glinka ve Çaykovski'nin, Gorki ve Çehov'un, Sekhenov ve Pavlov'un, Repin ve Surikov'un, Suvorov ve Kutuzov'un ulusunun kökünü kazımaya kalkışacak cüreti buluyorlar kendilerinde!...» *

Stalin Yoldaş, Sovyet halkını, orduyu ve donanmayı güçlendirme çabalarını yoğunlaştırmaya, cephe için fedakârca çalışmaya çağırdı. Alman faşist işgalcilerinin kökü kazınmalıdır, dedi:

---

* J.V. Stalin, Sovyetler Birliği'nin Büyük Yurtsever Savaşı Üzerine, Moskova 1946, s. 30-31

«Alman faşist işgalcileri SSCB halklarına karşi bir imha savaşı istiyorlar. İyi öyleyse, Almanlar bir imha savaşı istiyorlarsa, elde edecekler.» *

«Bizimki haklı bir davadır. Zafer bizimdir!» **

Stalin'in bu sözleri bütün Sovyet halkının düşünce, duygu ve düşmanın yok edileceğine olan derin inancını dile getiriyordu.

Ertesi gün, 7 Kasım'da, Kızıl Ordu Moskova'nın Kızıl Meydan'ında bir resmi geçit yaptı. Stalin, Konuşmasını Lenin'in mezarından yaptı. Kızıl Ordu'nun büyük görevinden sözetti ve gerilla birliklerinin ve ordunun kadınlarına ve erkeklerine şu sözleri söyledi:

«Büyük atalarımızın kahramanları Aleksandır Nevski, Dimitri Donskoy, Kuzma Minin, Dimitri Pozharski, Aleksandır Suvonov ve Mihail Kutuzov size bu savaşta esin kaynağı olsun! Büyük Lenin'in muzaffer bayrağıyla esinlenin!» ***

Kızıl Ordu, önderinin bu sözlerine, büyük bir sadakât ve kararlılıkla ve düşmana indirdiği darbelerin gücünü iki kat arttırarak karşılık verdi.

Stalin Yoldaş, Moskova'nın savunmasını ve Kızıl Ordu'nun harekatını bizzat yönetti; erlere ve kumandanlara güç verdi ve Sovyet başkentinin yakınlarındaki savunma çalışmalarını denetledi.

Aralık'ta, Stalin Yoldaşın emriyle Moskova'nın çevresinde toplanmış bulunan Sovyet orduları ansızın düşmana saldırdı. Şiddetli ve yoğun çatışmalardan sonra Almanlar bu saldırı karşısında ezildiler ve düzensiz bir biçimde geri çekilmeye başladılar. Sovyet birlikleri, bozguna uğramış Almanları önlerine katıp kovaladılar ve o kış batıya doğru

---

* Age, s. 31

** Age, s. 37

*** J.V Stalin, Sovyetler Birliği'nin Büyük Yurtsever Savaşı Üzerine, Moskova 1946, s. 41

400 kilometreden fazla ilerlediler. Hitler'in Moskova'nın kuşatılması ve işgali planı fiyaskoyla sonuçlandı.

Faşist Alman ordularının Moskova'daki bozgunu savaşın birinci yılında belirleyici bir askeri olay ve Almanların 2. Dünya Savaşında aldıkları ilk büyük yenilgiydi. Bu olay, ilk ve son olarak Alman ordusunun yenilmezliğine ilişkin Hitlerci efsaneyi yerle bir etti.

Moskova'daki Alman yenilgisi, Stalin tarafından hazırlanan stratejik savunma planının Alman stratejisine üstünlüğünü gösterdi.

J.V. Stalin, 23 Şubat 1942 tarihli, 55 numaralı komutunda sekiz aylık savaşın en önemli sonucu olarak, Almanların, SSCB'ye ilk beklenmedik saldırıları sırasında sahip oldukları askeri üstünlüklerini yitirdikleri gerçeğini vurguladı.

> «Beklenmedik ve ani saldırılar: Alman faşist birliklerinin bu yedek gücü tümüyle geçersiz kılınmıştır. Bu durum, Alman ani saldırılarının doğurduğu savaştaki eşitsizlikleri ortadan kaldırıyor. Şimdi, savaşın geleceği; ani saldırı gibi rastlantısal bir öğe tarafından değil, cephe gerisinin istikrarı, ordunun morali, birliklerin niteliği ve niceliği, ordunun donatımı ve komutanlarının örgütleme yeteneği gibi kalıcı öğeler tarafından belirlenecektir.»*

Stalin'in belirleyici etken olarak savaşın kalıcı öğelerine ilişkin tezi, Marksist-Leninist savaş biliminde, savaşın gelişimi ve sonucu ile sözkonusu devletlerin ekonomik ve siyasal gelişme düzeyleri, ideolojileri ve insan malzemelerinin eğitimi ve gelişmişliği arasındaki organik bağı gösteren yapıcı bir katkıydı.

Kalıcı öğelere gereken önemi vermek ve onlardan yeterli bir biçimde yararlanmak, örgütlenme sorununda ve askeri harekatlarda, bütün dikkati savaşın gelişimini belirleyen temel sorunlara yöneltmeyi olanaklı kılıyordu.

---

* J.V Stalin, Sovyetler Birliği'nin Büyük Yurtsever Savaşı Üzerine, Moskova 1946, s. 45

Stalin Yoldaş, kumandanların ve erlerin savaş sanatında uzmanlaşmalarına büyük önem verir. 1942'de, 1 Mayıs Komutunda Kızıl Ordu'nun, düşmanı yenmek ve onu Sovyetler Birliği'nden atmak için gerekli her şeye sahip olduğunu belirtti. Ama «bir şeyi eksik, ülkemizin ona sağladığı birinci sınıf malzemelerden en iyi bir biçimde yararlanma yeteneği. Bu nedenle, Kızıl Ordu erlerinin, makinalı tüfekçilerinin, havan topçularının, topçu erlerinin, tankçılarının, havacılarının, süvarilerinin savaş sanatını incelemeleri, yılmadan incelemeleri; silahlarının mekanizmasını eksiksiz öğrenmeleri, işlerinde uzmanlaşmaları ve böylece düşmanı hedef sektirmeden vurmayı öğrenmeleri gerekiyor.»* diyordu.

Ve Stalin Yoldaş, bütün savaş boyunca, askeri eğitimi mükemmelleştirmenin, savaş bilgisini artırmanın, savaş tekniğinden sonuna dek yararlanmanın, kumanda sanatında uzmanlaşmanın, modern savaşın bütün kurallarına uygun olarak düşmana vurmanın gerekliliği üzerinde durdu. Kızıl Ordu bu komutları benimsedi, inatla ve sürekli olarak savaş sanatını inceledi ve düşmanı hedef sektirmeden vurmayı öğrendi.

1942 yazında, Avrupa'da bir ikinci cephe açılmamış olmasından yararlanan Almanlar, müttefiklerinin orduları da içinde olmak üzere bütün yedek güçlerini Sovyet sınırına yolladılar ve güneybatı bölgesine büyük güçler yığdılar.

Stalin Yoldaş, Alman kurmayının planını hemen sezdi. Grozni ve Bakü'nün petrol yataklarını ele geçirmenin Alman yaz saldırısının ikincil değil, baş hedeflerinden biri olduğu izlenimi yaratılmak istendiğini gördü. Asıl amacın, Moskova'yı doğudan sarmak, cephe gerisiyle, Urallar ve Volga'yla bağlantısını koparmak, sonra Moskova'ya

---

* Age, s. 59

saldırmak ve böylece savaşı 1942 yılı içinde bitirmek olduğunu gösterdi.

Sovyet birlikleri, Başkomutan Stalin tarafından düşmanın kuzeye doğru yürüyüşünü durdurmak için Moskova'nın cephe gerisine gönderildiler. 1942 yılının Haziran ayı ortasında, Almanlar, Stalingrad'ı hızla ele geçirmeyi, Sovyet cephesini parçalamayı, daha sonra Volga boyunca kuzeye doğru ilerleyerek Moskova'yı arkadan kuşatmayı hesaplayarak, Stalingrad'a bir saldırı düzenlediler. Stalin Yoldaş, Stalingrad'ın her ne pahasına olursa olsun savunulması komutunu verdi. 5 Ekim 1942'de Stalingrad cephesi komutanlarına bir emir göndererek şunları söyledi: «Stalingrad'ın savunulması için gereken bütün önlemleri almanızı istiyorum. Stalingrad düşmana teslim edilmemelidir.»*

Stalingrad Savaşı, tarihin bu en büyük çarpışması böyle başladı. Kızıl Ordu, Volga üzerindeki Stalin'in adını taşıyan bu ünlü şehri kahramanca savundu. 1918 Çaritsin destanının savaşçı gelenekleri yeniden canlandı. Savaşın doruğundayken, Stalingrad cephesinin erleri, komutanları ve siyasi komiserleri Stalin'e her kelimesi sanki kutsal bir ant olan bir mektup gönderdiler:

«Savaş sancaklarımızın ve bütün Sovyet ülkesi önünde yemin ederiz ki, Rus ordusunun şanını kirletmeyeceğiz ve sonuna dek savaşacağız. Senin önderliğinde babalarımız Çaritsin Savaşını kazandılar ve şimdi senin önderliğinde biz büyük Stalingrad Savaşını kazanacağız.»

Sovyetler Birliği, Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin 25. yıldönümünü kutlarken düşman Stalingrad'a ve Kafkasya'nın eteklerine yanaştı. 6 Kasım 1942'de Stalin yeniden halka seslendi.

---

* Pravda, No. 28, 2 Şubat 1944
** Pravda, No. 310, 6 Kasım 1942

Son bir yıl içinde hükümet ve Parti kuruluşları tarafından hem barışçıl inşa alanında, hem de silahlı kuvvetlere güçlü bir cephe gerisi oluşturma ve Kızıl Ordu'nun savunma ve saldırı harekatlarını birbirine bağlama konusunda neler yapıldığını ayrıntılarıyla anlattı.

Stalin Yoldaş, savaş sırasında, savunma ve sivil sanayileri ülkenin doğu bölgelerine taşımanın ve silahlı kuvvetlere destek olan sanayilerin yeniden inşası ve köklü gelişimini örgütleme işinin gerektirdiği çok güç ve karmaşık çalışmalardan sözetti. «İtiraf edilmelidir ki», dedi, «ülkemiz bundan önce böylesine güçlü ve iyi örgütlenmiş bir cephe gerisi görmemiştir.»*

Stalin Yoldaş, Almanların 1942'nin yazında geçici taktik başarılar kazanabilmelerinin nedenlerini açıkladı. Avrupa'da ikinci bir cephenin olmaması, güneydoğuya büyük bir güç yığmalarına olanak vermişti.

Avrupa'da ikinci bir cephe sorununu tarihsel açıdan inceleyen Stalin Yoldaş şu önemli unsurları vurguladı: 1. Dünya Savaşında, iki cephede birden savaşan Almanya müttefiklerinin tümenleri de dahil olmak üzere Rus cephesine 127 tümen getirmişti. Şimdiki savaşta yalnızca bir cephede savaşan Almanya, Sovyet cephesine 240 tümen, yani 1. Dünya Savaşındakinin yaklaşık iki katını getirmişti.

Hitler çapulcularının saldırılarının üstesinden gelinmesini olanaklı kılan tek şey, Kızıl Ordu'nun ve gerillaların kahramanlığı, cephe gerisindeki Sovyet yurttaşlarının sadakatli çalışmaları ve Stalin Yoldaşın Başkomutan, Parti ve Devlet önderi olarak doğru yönetimiydi. Sovyet ülkesinden, Sovyet halkından ve ordusundan büyük bir gurur duyan Stalin Yoldaş şöyle diyordu:

* J.V. Stalin, Sovyetler Birliği'nin Büyük Yurtsever Savaşı Üzerine, Moskova 1946, 64

«Başka hiçbir ülkenin ve başka hiçbir ordunun faşist Alman eşkıyaları ve müttefiklerinin oluşturduğu vahşi sürülerin saldırılarına böylesine karşı koyamayacağını düşünüyorum. Yalnızca bizim Sovyet ülkemiz ve Kızıl Ordumuz böyle bir saldırıyı göğüsleyebilir. Ve yalnızca göğüs germek değil, yenebilir de.» *

Stalin Yoldaşın Kızıl Ordu'nun önüne koyduğu görev düşmanın ilerlemesini engellemek ve bu arada inatla ve aksatmadan karşı saldırıya hazırlanmaktı.

Önderlerinin ve askeri komutanlarının bu söylevi Kızıl Ordu ve bütün Sovyet halkı tarafından büyük bir coşkuyla karşılandı. Milyonlarca işçi ve kollektif çiftçi silahlı kuvvetler için cephane ve yiyecek üretimini artırdılar. Tambov bölgesinin kadın ve erkek kollektif çiftçileri Kızıl Ordu'ya malzeme birikimi için ülke çapında bir kampanya başlattılar

Halk Savunma Komiseri Stalin'in 7 Kasım 1942 tarihli günlük komutundaki sözleri, Sovyet halkının yüreğini zafere olan sarsılmaz bir güvenle doldurdu: «Düşman şimdiye dek Kostov, Moskova ve Tikvin'de Kızıl Ordu'nun darbelerinin ağırlığını tattı. Bu darbelerin ağırlığını yeniden duyacağı gün uzak değildir. Bizim de sıramız gelecek!» **

Bu sözler çok kısa bir süre sonra Almanların Stalingrad'daki bozgunuyla parlak bir biçimde doğrulandı.

Sovyet askerlerinin adını haykırarak savaşa gittikleri orduların bilge önderi, olayların gelişimini önceden gördü ve dev savaşın gelişimini demir iradesiyle yönlendirdi.

19 Kasım 1942'de, Stalingrad yakınlarındaki Sovyet birlikleri saldırıya geçti. Almanları önce yandan, sonra arkadan vurdular. Stalin tarafından yapılan ve onun yönetiminde gerçekleştirilen bu kanat saldırılarıyla ilgili stra-

---

* J.V. Stalin, Sovyetler Birliği'nin Büyük Yurtsever Savaşı Üzerine, Moskova 1946, s. 72

** Age, s. 83

tejik plan, Kızıl Ordu'ya yeni ve parlak bir zafer kazandırdı. Çok kısa bir süre içinde Stalingrad bölgesindeki 300 bin kişilik Alman ordusu kuşatıldı; kısmen yok edildi, kısmen tutsak alındı.

Bu, tarihteki bütün büyük savaşlar içinde en büyük zaferlerden biriydi. Stalingrad Savaşı askerlik sanatının şanlı bir başarısının ve gelişmiş Sovyet savaş sanatının eriştiği doruk noktasının bir göstergesiydi. Bu tarihsel zafer, Stalin'in strateji ve taktiklerinin büyük bir başarısı, düşmanın tasarılarını önceden gören ve düşmanın ihtiyatsız stratejisinin zaaflarından yararlanan büyük askeri dehanın planının bilgeliği ve ufkunun büyük bir başarısıydı.

Stalingrad'ın önemi daha sonra Stalin tarafından şu sözlerle özetlendi: «Stalingrad, faşist Alman ordusunun çöküşünün başlangıcını damgaladı. Stalingrad kırımından sonra, Almanların bir daha bellerini doğrultamadıkları bilinmektedir.» *

Stalingrad savaşında insiyatifi de ele geçiren Sovyet Ordusu saldırısını yoğunlaştırmayı sürdürdü. Düşmanın Sovyet topraklarından tümüyle kovulmasına başlandı.

23 Şubat 1943 tarihli günlük Komutunda, Sovyet askerlerinin başarılarından ve Sovyet halkının kahramanlığından sözeden Stalin Yoldaş şöyle dedi:

> «Halkımız, Sivastopol ve Odeon'daki kahramanca savunmaları; Moskova ve Kafkasya eteklerindeki, Rzhev bölgesi ve Leningrad yakınlarındaki inatçı savaşları ve Stalingrad kapılarında verilen tarihin en büyük savaşını sonsuza dek anımsayacaktır. Bu büyük savaşlarda kahraman erlerimiz, komutanlarımız ve siyasi komiserlerimiz Kızıl Ordu sancaklarını solmaz bir onurla boyadılar

* J.V Stalin, Sovyetler Birliği'nin Büyük Yurtsever Savaşı Üzerine, Moskova 1946, s. 116

ve faşist Alman ordularına karşı zaferin sağlam temellerini attılar.» *

Başkomutan, aynı sırada, Sovyet Ordusunun erlerini ve komutanlarını, zaferden ötürü kendini beğenmişlik tehlikesine karşı uyardı. Onlara yüce Lenin'in vasiyetini akılda tutmalarını öğütledi: En birincisi, zafer sarhoşu olmamak ve böbürlenmemektir; ikincisi zaferi pekiştirmek üçüncüsü düşmana öldürücü darbeyi indirmektir.» **

1942-1943 kışındaki saldırı harekatının sonucunda, Sovyet birlikleri düşmanın 1942 yazında kazandığı taktik başarıları ortadan kaldırmakla kalmadı; Almanların savaşın başında işgal ettikleri yerleri de kurtardı.

Sovyet devleti, 6 Mart 1943'de, SSCB Yüksek Prezidyumu'nun Stalin Yoldaşa, Sovyetler Birliği Mareşali ünvanını vermesiyle SSCB Silahlı Kuvvetler Başkomutanının büyük hizmetlerine olan takdirini belirtti.

Almanlar, yenilgilerine ve büyük kayıplarına karşın 1943 yazında yeni bir saldırıya giriştiler. Stalin Yoldaş, düşmanın planını zamanında saptadı: Amaçları iki yönden; Orel ve Belgorod bölgelerinden vurarak Sovyet güçlerini Kursk bölgesinde kuşatıp yok etmek ve sonra Moskova'ya saldırmaktı.

Stalin Yoldaş, 2 Temmuz'da Orel-Kursk bölgesi komutanlığını, Almanların 3-6 Temmuz arasında saldırabilecekleri doğrultusunda uyardı. Ve 5 Temmuz'da, Nazilerin büyük güçleri Orel Kursk ve Belgorod bölgesine bir saldırı başlattıklarında Sovyet birliklerinin şiddetli direnişiyle karşılaştılar Almanların saldırısının Sovyet direnişi karşısında zayıf olduğu ortaya çıktı ve Almanların planları suya düştü.

Bu ünlü Kursk Savaşı'nın sonucunda Sovyet Birlikleri zaten bozguna uğramış olan faşist tümenleri yıp-

* Age, s. 93
** Age, s. 98

ratarak ve büyük kısmını saf dışı ederek düşman cephesini yardı ve saldırıya geçti.

Başkomutan, Sovyetler Birliği Mareşali J.V. Stalin 24 Temmuz'da Almanların Temmuz saldırısının kesinlikle püskürtüldüğünü bildiren bir günlük emir yayınladı. Emir, Alman yaz saldırısı planının tümüyle suya düştüğünü, «böylece, Almanların yazın yaptıkları saldırı harekatlarında her zaman başarılı olduklarını ve Sovyet birliklerinin geri çekilmek zorunda kaldıklarını ileri süren efsanenin yıkıldığını» * bildiriyordu.

Sovyet Ordusu ilerleyişini başarıyla sürdürdü. 5 Ağustos 1943'te, Orel ve Belgorod geri alındı. Mareşal Stalin bu yeni önemli zaferden övgüyle sözetti. Ülkemizin başkenti Moskova'da Orel ve Belgorod'u kurtaran kahraman birlikler top atışıyla selamlandı. Bu olaydan sonra, top atışlarıyla selamlama savaş dönemlerinin bir geleneği haline geldi.

Almanların Kursk'taki yenilgisi, savaşın bütün gelişimi üzerinde belirleyici bir etkiye sahipti. «Eğer, Stalingrad Savaşı, faşist Alman ordusunun çöküşünün belirtisi olduysa» dedi Stalin, «Kursk Savaşı onu felaketin eşiğine getirdi.» **

Kursk Savaşı ve Almanların Orel çıkarmasının püskürtülmesi, Sovyet ordusunun yeni güçlü bir ilerleyişinin müjdecisi oldu. 1943 Kasım'ında, düşmanın işgal etmiş olduğu Sovyet topraklarının üçte ikisi kurtarılmıştı.

6 Kasım 1943'te, SSCB Yüksek Sovyet Prezidyumu, Alman işgalcilerine karşı Yurtsever Savaş'ta Kızıl Ordunun harekatlarını ustalıkla yöneterek sağladığı başarılardan dolayı Stalin Yoldaşa 1. Sınıf Suvorov Nişanı verdi.

---

* Pravda, No. 185, 25 Temmuz 1943

** J.V. Stalin, Sovyetler Birliği'nin Büyük Yurtsever Savaşı Üzerine, Moskova 1946, s. 117

1943 saldırısında, gerillaların Sovyet ordularına değerli yardımları oldu. Stalin Yoldaşın, «düşmanın gerisinde halkçı gerilla savaşının alevlerini körükleme; düşman üslerini yok etme ve faşist Alman hainlerinin kökünü kazıma»* çağrısı güçlü bir gerilla hareketini teşvik etmişti. Gerillalar, Almanların gerisinde etkin olarak mücadele ediyor; haberleşmelerini baltalıyor, faşist subay ve erleri ortadan kaldırıyorlardı. Stalin, bu harekatı da yönetti ve Moskova'da gerilla kumandanlarıyla toplantılar yaptı.

Stalin Yoldaş, 6 Kasım 1943'te Moskova Sovyetinin Büyük Sosyalist Devrimin 26. yıldönümünü kutlama toplantısında yaptığı konuşmada, Sovyet halkının ve ordusunun kazandığı zaferlerin görkemli bir tablosunu çizdi.

Şöyle diyordu:

«1943 yılı, Yurtsever Savaşın gelişiminde belirleyici bir dönüm noktası oldu.»**

«Kızıl Ordu'nun zaferlerinin sonuçları Sovyet-Alman cephesinin sınırlarını aşmıştır; bu zaferler dünya savaşının tüm gidişini değiştirdi ve uluslararası planda büyük bir önem kazandı.»***

Sovyet birliklerinin zaferi, SSCB'nin uluslararası durumunu daha da güçlendirdi. 1943 yılı, yalnızca Sovyetler Birliği'nin Yurtsever Savaşı'nda değil, genel olarak dünya savaşında da bir dönüm noktası oldu. Kızıl Ordu'nun 1943 saldırısı, Müttefik güçlerin Kuzey Afrika ve İtalya'daki harekatlarıyla, Almanya'nın savaş sanayi merkezlerinin Müttefik hava kuvvetleri tarafından bombalanmasıyla desteklendi. Almanya'nın başlıca müttefiki faşist İtalya kısa sürede askeri ve siyasal olarak çöktü ve 1943 Eylül'ünde koşulsuz şartsız teslim oldu. Bu, Hitler ittifakına vurulan ciddi bir darbeydi.

---

* Age, s. 83

** J.V. Stalin, Sovyetler Birliği'nin Büyük Yurtsever Savaşı Üzerine, Moskova 1946, s. 113

*** Age, s. 125

Düşmanın, Hilter Almanya'sını ezmek için birleşmiş Büyük Devletlerin arasına anlaşmazlık tohumları ekme çabaları, Stalin'in akıllı dış siyaseti sayesinde suya düşürüldü. Stalin Yoldaşın, Birleşik Devletler Başkanı ve Büyük Britanya Başbakanı ile buluştuğu, üç müttefik devletin önderlerinin 1943 Kasım'ında Tahran'da yaptığı konferansta, Almanya'ya karşı savaşta ortak eylem ve savaş sonrasında üç devletin işbirliği üzerine bir bildiri kabul edildi.

1943 yılı, Sovyet cephesinin gerisindeki çalışmalarda da bir dönüm noktası oldu. Halkın çabalarıyla yaratılan düzenli bir biçimde çalışan ve hızla genişleyen savaş sanayi, Sovyet ordusuna Almanlar karşısında nicel ve nitel bir üstünlük sağladı. Stalin Yoldaşın doğrudan talimatlarının yol gösterdiği Sovyet mühendisleri silahları mükemmelleştirerek ve yeni silah tipleri yaratarak önemli sonuçlar elde ettiler.

Sovyetler Birliği yalnızca savaşmıyordu; savaşın ortasında inşa faaliyetini de sürdürüyordu. Yeni fabrikaların, madenlerin, yüksek fırınların ve elektrik santrallarının inşası aralıksız sürdürüldü. Çelyabinsk ve Özbekistan'da yeni demir-çelik fabrikalarının yapımına başlandı, Tagil Magnitogorsk ve başka yerlerde yüksek fırınlar yapıldı. Stalinsk'de yeni bir alüminyum fabrikası, Çelyabinsk; Stalinsk ve başka birçok yerde elektrik santralları çalışmaya başladı.

Stalin Yoldaş, sanayide çalışan personeli, yeni fabrikaların inşasını ve çalıştırılmasını hızlandırmak için daha yoğun çaba harcamaya teşvik etti. 1943 Aralık'ında, savaş döneminin güç koşullarında, rekor bir hızla büyük yüksek fırın yapan Magnitogorsk Demir ve Çelik Fabrikası inşaatçılarını ve işçilerini kutladı. Yenakievo Demir ve Çelik Fabrikası personelini de övdü. Başarılarından dolayı onları kutlayarak, onların «sanayinin yeniden eski durumuna getirilmesi ve Almanların barbarca yağmalarının sonuçlarının

yok edilmesi görevinin çok kısa bir sürede başarılabileceğini kanıtladıklarını söyledi.» *

Stalin Yoldaş, Sovyet ordusu tarafından kurtarılmış olan bölgelerde, ekonominin yeniden eski durumuna getirilmesine ayrı bir önem verdi. Onun girişimi üzerine, SSCB Halk Komiserleri Konseyi ve Komünist Partisi Merkez Komitesi, 1943 Ağustos'unda «Alman İşgalinden Kurtarılmış Bölgelerde Ekonominin Eski Durumuna Getirilmesi İçin Acil Önlemler»e ilişkin bir karar benimsedi.

Sovyet halkı, silahlı güçlerinin harekatlarını kahramanca destekledi. Stalin Yoldaş, anayurdun savunulmasında eşsiz bir cesaret örneği gösteren Sovyet halkının cephe gerisindeki fedakar çabalarını, işçi sınıfının, kolektif çiftçilerin ve aydınların savaş sırasındaki yiğitçe hizmetlerini anlattı.

Yurtsever Savaş boyunca, Sovyetler Birliği'ni oluşturan ulusların aralarındaki dostluk daha da güçlendi; ülkelerini savunmak için hep birlikte seferber oldular.

1944'ün başlarında, Stalin Yoldaşın önerisi üzerine, SSCB Yüksek Sovyeti, Savunma Halk Komiserliklerini ve Dışişleri Halk Komiserliklerini Birlik Komiserliklerinden Birlik-Cumhuriyet Komiserliklerine dönüştürülmesine ve Birlik Cumhuriyetleri Savunma Halk Komiserlikleri ve Dışişleri Komiserliklerinin kurulmasına ilişkin bir karar aldı.

Bu, SSCB'de ulusal sorunun çözümünde atılan yeni bir adımdı; Lenin ve Stalin'in Sovyetler Birliği'nin tüm uluslarının ayrı bir devlet olarak başarılı bir biçimde gelişmesini sağlayan siyasetinin daha da pekiştirilmesiydi.

1944 yılı, Sovyet Ordusunun belirleyici zaferler kazandığı bir yıl oldu. Stalin'in stratejik dehasıyla hazırlanan bir plana göre hareket ederek, Alman ordularına onlarca güçlü darbe indirdi. Stalin Yoldaş, Büyük Ekim Sosyalist

* Pravda, No. 321, 31 Aralık 1943

Devrimi'nin 27. yıldönümü dolayısıyla yaptığı konuşmada, bu darbeleri ayrıntılı olarak anlattı. Bu darbelerin bir sonucu olarak, Sovyetler Birliği'nin faşist Alman işgalcileri tarafından istila edilen bütün bölgeleri artık tümüyle kurtarılmıştı ve düşman Sovyet ülkesinin sınırları dışına atılmıştı. Sovyet ordusu, savaşı Almanya'nın ve ortaklarının topraklarına taşımıştı.

20 Haziran 1944'de, SSCB Yüksek Sovyet Prezidyumu adına Moskova Şehri Sovyeti Yürütme Komitesi Başkanı, Moskova şehrinin kahramanca savunulmasının ve Alman kuvvetlerinin Sovyet başkenti dışında uğratıldığı bozgunun örgütlenmesinde gösterdiği yararlılıktan dolayı Sovyetler Birliği Mareşali, Devlet Savunma Komitesi Başkanı ve Başkomutan J.V. Stalin'e ilk Moskova Savunma Madalyasını verdi. Tören Kremlin'de yapıldı.

29 Temmuz 1944'de, Josef Vissarionoviç Stalin, Zafer Madalyası ile ödüllendirildi. Bu, ona, SSCB Yüksek Sovyet Prezidyumu tarafından, Kızıl Ordu'nun, Almanların tüm dünyada yankılanan yenilgisi ile sonuçlanan ve faşist Alman işgalcilerine karşı savaşta durumu Kızıl Ordu lehine çevriren saldırı harekatlarını örgütleme ve yönetmedeki önemli hizmetlerinden dolayı verildi.

Stalin'in stratejik planının 1944'deki başarıları çok önemli askeri ve siyasal sonuçlarla tamamlandı. Romanya, Finlandiya ve Bulgaristan, Sovyet kuvvetlerinin darbeleri altında, teslim oldular ve silâhlarını eski müttefikleri Hitler Almanya'sına çevirdiler. Macaristan neredeyse teslim olmak üzereydi. Böylece Almanya somut olarak tecrit olmuştu. Sonuçta ortaya çıkan askeri duruma göre, Sovyetler Birliği yalnızca kendi özgüçleriyle ve müttefiklerin yardımı olmaksızın Almanya'nın tümünü işgal edebilecek ve Fransa'yı kurtarabilecek durumdaydı. Bu durum, o zamana dek, Avrupa'da ikinci bir cephe açmakta kararsızlık gösteren İngiliz Başbakanı Winston Churchill'i Batı Avrupa'yı iş-

gal etmek için harekete geçirdi. 1944 Haziran'ında, Müttefikler Kuzey Fransa'da geniş bir bölgeye başarılı bir çıkarma yaptılar.

Stalin Yoldaşın önceden gördüğü gibi, Hitler Almanya'sı iki cephe arasında bir mengeneye sıkıştırılmıştı.

Stalin Yoldaş, Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin 27 yıldönümü dolayısıyla yaptığı 6 Kasım 1944 tarihli konuşmasında, Kızıl Ordu'nun anayurdu kurtarma görevini yerine getirerek tarihsel görevini sonuna dek yapacağına, faşist canavarın işini kendi ininde bitireceğine ve Berlin'de zafer bayrağını göndere çekeceğine olan güvenini belirtti.

Stalin'in, ülkenin ve ordunun katettiği yolu özetlemesi ve «Berlin'e» çağrısı cephede ve cephe gerisinde, Sovyet halkı tarafından büyük bir coşkuyla karşılandı.

Sovyet birlikleri artık faşist canavarın inine karşı belirleyici saldırıyı başlatmıştı. Çok kısa bir süre içinde, Sovyet ordusu Polonya'nın başkenti Varşova'yı Almanlardan kurtardı ve Doğu Prusya'ya girdi. Sovyet orduları saldırılarını tüm cephe boyunca geliştirdiler.

Şubat 1945 başlarında, üç Müttefik devletin -SSCB, ABD ve Büyük Britanya- liderleri Kırım'da yapılan konferansta biraraya geldi.

Konferansta, Almanya'nın nihai yenilgisini sağlayacak önlemlere ve onun savaş sonrası statüsüne ilişkin kararlar alındığı gibi, kurtarılmış Avrupa'nın başka siyasal ve ekonomik sorunlarına ilişkin de çok önemli askerî ve siyasal kararlar alındı. Müttefik orduların doğu, batı, kuzey ve güneyden Almanya'ya vuracağı yeni ve daha güçlü darbelerin zamanlaması, harekat alanı ve eşgüdümü üzerine anlaşmaya varıldı ve bunlar ayrıntılarıyla planlandı. Bu konferansta, SSCB'nin Japonya'ya karşı savaşa girmesi de kararlaştırıldı.

23 Şubat 1945, Kızıl Ordu'nun kuruluşunun 27 yıldönümü Sovyetler Birliği'nin kazandığı önemli tarihsel za-

ferler arasında kutlandı. 1945 Ocak ve Şubat'ında, Sovyet birlikleri kırk günlük bir saldırıyla, hızlı ve ustaca harekatlarla düşmanı batıdan kovaladılar, Polonya'nın tümünü ve Çekoslovakya'nın büyük bir bölümünü kurtardılar, Doğu Prusya'nın büyük bir bölümünü ve Alman Silezya'sını işgal ettiler. Sovyetlerin şiddetli saldırısıyla Almanya'nın Avrupa'daki son müttefiki Macaristan da savaş dışı kaldı.

Kızıl Ordu'nun kış saldırısının başarılarını özetleyen 23 Şubat 1945 tarihli Günlük Emrinde Stalin Yoldaş «Almanlara karşı kesin zafer bugün artık yakındır.»* dedi.

Kızıl Ordu'nun modern askerî bilimin tüm yasalarına uygun olarak düşmanı ezmesini ve yok etmesini öğrendiğini söyledi: «Kızıl Ordu generalleri ve subayları güçlü savaş araçlarının ezici darbelerini ustaca ve hızlı manevralarla hünerle birleştirmekteler.»**

Stalin'in stratejik planına göre hareket eden Kızıl Ordu, güneydeki bellibaşlı Alman müstahkem mevkilerini aldı, Avusturya'nın başkenti Viyana'yı işgal etti, Doğu Prusya'da sıkışmış olan Alman ordu grubunu dağıttı, Silezya sanayi bölgesini aldı ve Berlin yakınlarına ulaştı. Bu durum, Hitler Almanya'sına karşı girişilecek nihai ve belirleyici saldırı için elverişli koşulları hazırladı.

Stalin Yoldaşın «Zafer bayrağını Berlin'de göndere çekin»*** çağrısı Sovyet halkına çalışma ve savaş alanlarında yeni kahramanlıklar için esin kaynağı oldu.

21 Nisan 1945'de, Berlin saldırısı arifesinde, J.V. Stalin Sovyet hükümeti adına SSCB ile, Polonya Cumhuriyeti arasında Dostluk, Karşılıklı Yardımlaşma ve Savaş Sonrası İşbirliği Anlaşması'nı imzaladı. Bu olay dolayısıyla

---

* J.V. Stalin, Sovyetler Birliği'nin Büyük Yurtsever Savaşı Üzerine, Moskova 1946, s. 185

** Age, s. 184

*** Age., s. 173

yaptığı konuşmada şöyle dedi:

«Özgürlüğe aşık uluslar ve özellikle Slav ulusları, bu anlaşmanın Avrupa'daki ortak düşmana karşı Birleşmiş Ulusların birleşik cephesinin çelikleştirilmesini simgelediğini kavradıkları için, bu anlaşmanın imzalanmasını sabırsızlıkla bekliyorlardı.» *

2 Mayıs 1945'te radyo, Başkomutanın Kızıl Ordu ve Donanmaya yayınladığı Sovyet birliklerinin «Alman birliklerinin Berlin grubunun yenilgisini tamamladığını ve bugün, 2 Mayıs'ta, Almanya'nın başkenti, Alman emperyalizminin ve Alman saldırısının yuvası Berlin'in tümüyle ele geçirildiğini» ** bildiren Günlük Emrini dünyaya duyurdu. Kızıl Ordu Stalin'in çağrısına uymuştu: Zafer bayrağı Berlin'de göndere çekilmişti!

Hitler Almanya'sının yazgısı belli oldu. 8 Mayıs 1945'te, Berlin'de, Alman Yüksek Komutanlığı temsilcileri Alman Silahlı Kuvvetlerinin koşulsuz teslim belgesini imzaladılar. 9 Mayıs, Hitler Almanya'sının kesin yenilgisiyle sona eren Sovyet halkının Büyük Yurtsever Savaşı'nın muzaffer sonunun anısına, ulusal bir gün olarak Zafer Günü ilan edildi.

Bu tarihsel günde, Josef Vissarionoviç Stalin halka hitaben bir radyo konuşması yaptı.

«Yoldaşlar! Yurttaşlar!,

«Almanya karşısında büyük zafer gününe ulaşıldı. Kızıl Ordu ve Müttefiklerimizin birliklerinin diz çöktürdüğü faşist Almanya yenilgisini itiraf etti ve koşulsuz olarak teslim olduğunu açıkladı...

«Şimdi, Almanya'nın nihai olarak yenildiği tarihsel günün, halkımızın Alman emperyalizmine karşı büyük zafer gününün geldiğini söylemeye hakkımız var...

«Zaferimizi kutlarım sevgili yurttaşlarım!» ***

---

* Age. s. 188

** Pravda, No. 106, 3 Mayıs 1945

*** J.V. Stalin, Sovyetler Birliği'nin Büyük Yurtsever Savaşı Üzerine, Moskova 1946, s. 196-198

Zaferlerini kutlarken, Sovyet halkının düşünceleri ve duyguları onunlaydı; savaşın tüm karışıklık ve zorluklarında ülkemize önderlik eden ve onu yok olmaktan kurtaran, zafere giden yolu çizen dehanın ve ülkeyi zafere götüren iradenin sahibi, büyük Stalin'leydi.

Stalin yoldaşın ülkeye en büyük hizmetlerinden biri de, Yurtsever Savaş boyunca yeni askeri kadroları, Almanya'ya ve müttefiklerine karşı savaşın yükünü omuzlarında taşıyan insanları seçmesi, eğitmesi ve sorumluluk mevkilerine getirmesiydi: Bulganin, Vasilevski, Konev, Govorov, Jukov, Vatutin, Çernyakovski, Antonov, Sokalovski, Meretskov, Rokossovski, Malinovski, Voronov, Tolbukhin, Yakovlev, Malinin, Galitski, Trofimenko, Gorbatov, Ştemenko, Kurasov, Verşinin, Golovanov, Fedorenko, Rybalko, Boğdanov, Katukov, Lelyushenko ve diğerleri.

24 Mayıs'ta, Sovyet Hükümeti, Kremlin'de, Kızıl Ordu Komutanları Stalin okulunda yetiştirilen komutanlar onuruna bir kabul resmi verdi.

Stalin Yoldaş kabul resminde bir konuşma yaptı, Yurtsever Savaştaki hizmetlerinden dolayı Sovyet halkını ve başta da Sovyetler Birliği'ni oluşturan uluslar arasında en çok göze çarpan Rus halkını övdü. Rus halkı, Sovyetler Birliği halkları arasında önder güç olarak savaşta evrensel olarak tanındı, dedi. Stalin Yoldaş, yalnızca önder bir halk olduğu için değil, berrak bir bilince, sağlam bir niteliğe ve mantıklı bir sabıra da sahip olduğu için Rus halkının onuruna kadeh kaldırdı. Rus halkının Sovyet hükümetine olan sınırsız güveni, Hükümetin siyasetinin doğruluğuna olan inancı ve Hükümete ve Bolşevik Partisi'ne verdiği sarsılmaz destek, dedi Stalin, «insanlığın düşmanına, faşizme karşı tarihsel zaferimizi sağlayan belirleyici etken olduğunu» * kanıtladı.

---

* J.V. Stalin, Sovyetler Birliği'nin Büyük Yurtsever Savaşı Üzerine, Moskova 1946, s. 201

24 Haziran 1945'te, Başkumandan Stalin'in emriyle, fiili hizmette bulunan Ordu, Donanma ve Moskova Garnizonu birlikleri Zafer Geçidi düzenledi. Sovyet Ordusu, yendiği ve yıkıp tahrip ettiği faşist Alman ordu ve tümenlerinin bayraklarını Kızıl Meydana getirdi. Bu bayraklar, muzaffer Sovyet halkının ayakları altına, platformunda Büyük Kumandan'ın, Stalin'in durdurduğu Lenin Mozolesi'nin önüne atıldı.

SSCB Yüksek Sovyeti Prezidyumu, 26 Haziran 1945'te tüm Sovyet halkının iradesini dile getirerek, Sovyetler Birliği silahlı kuvvetlerini örgütlemedeki önemli hizmetleri ve Hitler Almanya'sına karşı kesin zaferle sonuçlanan Büyük Yurtsever Savaş'taki ustaca önderliğinden dolayı Sovyetler Birliği Mareşalı Josef Vissarionoviç Stalin'e ikinci bir Zafer Nişanı verdi.

Ülkenin ve başkent Moskova'nın savunulduğu zorlu günlerde Kızıl Ordu'ya önderlik ettiği ve Hitler Almanya'sına karşı savaşı üstün bir cesaret ve kararlılıkla yönettiği için, Sovyetler Birliği Mareşalı Josef Vissarionoviç Stalin, Lenin Nişanı ve Altın Madalya ile birlikte Sovyetler Birliği Kahramanı ünvanı ile ödüllendirildi.

27 Haziran 1945'de SSCB Silahlı Kuvvetleri Başkomutanı Josef Vissarionoviç Stalin'e en yüksek askeri rütbe, Sovyetler Birliği Başkumandanı (Generalissimo) rütbesi verildi.

16 Temmuz 1945'de, J.V. Stalin SSCB, ABD ve Büyük Britanya hükümetleri liderlerinin zaferi pekiştirmek üzere önemli kararlar aldıkları -bu kararlar Almanya, Avusturya ve Polonya'ya ilişkin kararları da içeriyordu- Üçlü Konferans'a (17 Temmuz-24 Ağustos) katılmak üzere Berlin'e gitti.

Hitler Almanya'sına karşı savaşı zaferle sonuçlandıran Sovyetler Birliği, tüm gücüyle Alman işgalcilerinin neden olduğu yıkımın onarılması, ekonominin eski durumuna ge-

tirilmesi, yeni fabrikaların inşa edilmesi gibi zor bir görevin gerçekleştirilmesine girişti.

Ama, Amerika Birleşik Devletleri, Büyük Britanya ve Çin'in koşulsuz teslim olması yolundaki isteğini reddeden başka bir savaş kaynağı Japonya varolduğu sürece, Sovyetler Birliği kendini güvenlik içinde duyamazdı. Müttefikler, Sovyet Hükümetinin saldırgan Japonya'ya karşı savaşa katılmasını önerdiler. Bir müttefik olarak görevine sadık olan Sovyet Hükümeti öneriyi kabul etti ve Japonya'ya karşı savaş açtı.

Sovyet halkı, hükümetin bu kararını, ülkenin güvenliğinin batıda olduğu gibi, doğuda da korunabilmesi için tek yol olarak, savaşın sona erdirilmesinin ve genel barışın olanaklı olduğunca hızlı bir biçimde yeniden kurulmasının tek yolu olarak onayladı ve destekledi.

9 Ağustos 1945 sabahı, Sovyet kara kuvvetleri ve Sovyet Pasifik Donanması Uzak Doğu'da Japonya'ya savaş açtı. Ümitsiz ve başarısız karşı saldırılardan sonra, Japon Kvantung Ordusu direnmeyi bırakmaya ve Sovyet ordusuna teslim olmaya zorlandı. Sovyet Ordusu, Japonlardan Mançurya'yı, Güney Sakhalin'i, Kuzey Kore'yi ve Kuril Adalarını kurtardı.

Sovyetler Birliği'nin Japonya'ya karşı savaşa girişi ve Sovyet Ordusu'nun şiddetli saldırısının sonucu olarak Japon askerlerinin kitleler halinde bozguna uğraması, Japonya'yı teslim olmaya zorladı. 2 Eylül 1945'de, Japonya'nın siyasal ve askeri temsilcileri Tokyo'da koşulsuz bir teslim anlaşması imzaladılar.

Japonya'ya karşı zafer gününde, Stalin Yoldaş, Sovyet halkına müjdeyi vererek radyoda bir konuşma yaptı:

> «Bundan böyle ülkemiz batıda Alman, doğuda Japon işgali tehlikesinden kurtulmuş sayabilirız. Dünya halklarının uzun süredir beklediği barış gelmiştir.» *

* J V Stalin, Sovyetler Birliği'nin Büyük Yurtsever Savaşı Üzerine, Moskova 1946, s. 210.

Bu, Sovyet toplumsal sistemi, Sovyet devlet sistemi, Sovyet silahlı kuvvetleri ve Bolşevik Partisi'nin siyaseti için bir zaferdi.

Yurtsever Savaş yıllarında, Sovyet halkı, önderi, öğretmeni, askeri kumandanı; ve dostu Josef Vissarionoviç Stalin'in büyüklüğüne, onun Sovyet anavatanına olan derin bağlılığına ve Sosyalist Devletin ilerlemesi ve refahı için sürekli ilgisine daha da çok değer vermeyi öğrendi.

Düşmanı püskürtmesi için Sovyet halkına esin veren, onu zafere götüren Stalin'di.

Sovyet silahlı kuvvetlerinin harekatlarını ve cephe gerisinde ekonomik ve örgütsel çalışmayı yönetirken, Stalin Yoldaş savaş boyunca, Marksizm-Leninizm bilimini geliştirerek yoğun teorik çalışmasını sürdürdü.

(Sovyetler Birliği'nin Büyük Yurtsever Savaşı Üzerine adlı kitapta toplanan) savaş sırasındaki konuşmalarında ve günlük emirlerinde Sovyet savaş bilimi, Sovyet Sosyalist Devleti ve işlevleri teorisi ve gücünün kaynakları daha da geliştirildi. Sovyet devletinin savaş koşullarındaki faaliyetini çözümledi, genel sonuçlar çıkardı ve onun askeri ve ekonomik gücünü artırmanın yolunu gösterdi.

Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin 26. yıldönümü dolayısıyla yaptığı konuşmada, Stalin yoldaş, faşist işgalcilerine karşı mücadelede, Bolşevik Partisi'nin, Sovyet sisteminin, Sovyetler Birliği uluslarını birarada tutan dostluğun ve Sovyet halkının yurtseverliğinin ne denli büyük bir önem taşıdığını gösterdi.

> «Bu Yurtsever Savaş'ta, Parti, işgalcilere karşı ulus çapında mücadeleye esin kaynağı oldu: bu mücadeleyi örgütledi. Partimiz tarafından yönetilen örgütsel çalışma, Sovyet halkının tüm çabalarını, bunları ortak hedefe yönelterek ve tüm gücümüzü ve olanaklarımızı düşmanı yenme görevine yoğunlaştırarak birleştirdi. Parti savaş sırasında halkla olan bağlarını daha da güçlendirdi, emekçi kitlelerle daha yakın bağlar kurdu.

«Bu, devletimizin güç kaynaklarından biridir.» *

Sovyetler Birliği'nin başka bir güç kaynağı da Sovyet sosyalist sistemiydi.

«Savaş deneyi, Sovyet sisteminin, yalnızca barışçı inşa döneminde bir ülkenin ekonomik ve kültürel gelişmesinin örgütlenmesi için en iyi sistem değil, savaş döneminde düşmana karşı direnmek, tüm halk güçlerini seferber etmek için de en iyi sistem olduğunu kanıtladı.» **

«Ekim Devrimi'nin doğurduğu sosyalist sistem halkımıza ve ordumuza büyük ve yenilmez bir güç aşıladı.» ***

Savaş, Sovyet Devletinin tüm maddi ve manevi güçleri için ciddi bir sınav, onun istikrar ve gücü için bir sınav oldu. Stalin Yoldaşın önceden söylediği gibi sosyalist Sovyet Devleti, savaş sınavından her zamankinden daha güçlü ve daha istikrarlı olarak onurla çıktı.

Stalin, savaş deneyini genelleştirerek, Sovyet ekonomisinin değerine ve önemine ilişkin yeni sonuçlar çıkardı. Savaş, dedi, «Sovyet devletinin ekonomik temelinin düşman ülkelerin ekonomilerine göre kıyaslanmayacak denli güçlü olduğunu kanıtlamıştır.»****

Düşman ülkelerin ekonomilerinin savaş sırasında çöküntüye uğramasına karşın, Sovyetler Birliği yalnızca cepheyi yeterli miktarda silah ve cephane ile desteklemekle kalmamış, yedek de biriktirebilmişti. Savaşın son üç yılında, Sovyet tank sanayi yılda ortalama 30 binden fazla tank, otomatik tüfek ve zırhlı araba; uçak sanayi yaklaşık 40 bin uçak; askeri teçhizat sanayii çeşitli kalibrelerde 120 bin tüfek, 4 milyon 120 bin hafif ve ağır makinalı tüfek, 3 milyondan fazla yivli tüfek, 2 milyon dolayında piyade tü-

* J.V. Stalin, Sovyetler Birliği'nin Büyük Yurtsever Savaşı Üzerine, Moskova 1946, s. 123

** Age, s. 123

*** Age, s. 163

**** J.V. Stalin, Sovyetler Birliği'nin Büyük Yurtsever Savaşı Üzerine, Moskova 1946., s. 167

feği; havan topu sanayi 100 bin kadar havan topu üretmiştl. Sovyet sllahlarının kalitesi, bırakın daha kötü olmayı, Alman silahlarından daha üstündü.

Alman faşist işgalcilerine karşı savaşta Sovyet halkının oynadığı rolü değerlendiren Stalin yoldaş son derece önemll blr sonuç, onun insanlığa tarihsel bir hizmette bulunmuş olduğu sonucunu çıkardı. «Sovyet halkı, özverili mücadelesiyle Avrupa uygarlığını faşist katillerden kurtardı.» *

O, Sovyet halkını, mucizeler yaratacak ve en yorucu sınavlardan zaferle çıkacak yetenekte kahraman bir halk olarak değerlendirdi.

Stalin Yoldaşın da belirttiği gibi, Sovyetler Birliği'nin başka bir büyük güç kaynağı da, faşist işgalcilere karşı savaşın tüm sıkıntı ve zorluklarına dayanan ve savaştan her zamankinden daha çelikleşmiş olarak çıkan ülkemiz halklarının karşılıklı dostluğu idi. Ülkemiz halklarının büyük ve yıkılmaz dostluğu, Lenin ve Stalin'in ulusal siyasetinin sağlam temellerine dayanmaktadır ve ulusal sorunun, tarihte örneği görülmemiş bir biçimde, adil çözümünün bir örneğidir.

Hitlerci vahşi milliyetçilik ideolojisi ve ırk düşmanlığı, Sovyetler'in tüm ırkların ve ulusların eşitliği ideolojisi, halklar arasında dostluk ideolojisi tarafından yenilgiye uğratıldı. Sovyet halkı, Hitler Almanya'sına karşı yalnızca askeri ve ekonomik bir zafer kazanmakla kalmadı, onu manevi ve slyasal açıdan da yenilgiye uğratarak cezalandırdı.

Cephe gerisinde Sovyet halkının emek kahramanlığının, cephede Sovyet aşkerlerinin kahramanlıklarının kaynağı olarak Sovyet yurtseverliği üzerine Stalin'in görüşleri büyük blr önem taşımaktadır:

«Sovyet yurtseverliğinin gücü, ırkçı ya da milliyetçi önyargılara değil, halkın Sovyet anayurduna derin bağlılığı

* Age, s. 167

ve sadakatına, ülkemizde yaşayan tüm ulusların emekçilerinin kardeşçe işbirliğine dayanması gerçeğinde yatmaktadır. Sovyet yurtseverliği, halkların ulusal geleneklerinin ve Sovyetler Birliği'nin tüm emekçilerinin ortak çıkarlarının uyumlu bir karışımıdır. SSCB halkları, aynı zamanda komşu ülke halklarının haklarına ve bağımsızlığına saygı duymaktadır ve komşu ülkelerle barış ve dostluk içinde yaşamaya hazır olduklarını her zaman göstermişlerdir. Bu, ülkemiz ile ötekı özgürlüğe aşık halklar arasındaki bağların üzerinde geliştiği ve güçlendiği temel olarak ele alınmalıdır.»*

Gelişmiş Sovyet savaş bilimi, Stalin Yoldaşın ellerinde daha da gelişti. O, savaşların sonucunu belirleyen süreklilik gösteren etkenler teorisini, etkin savunma, saldırı ve karşı-saldırı yasaları teorisini, modern savaşta tüm bölümlerin ve silahların koordinesi yasaları teorisini, silahlı kuvvetlerin güçlü bir bölümü olan topçuluk teorisini geliştirdi. Savaşın çeşitli aşamalarında Stalin'in dehası, durumun tüm koşullarını hesaba katan doğru çözümleri buldu.

Onun stratejik ustalığı, hem savunmada hem de saldırıda kendini gösterdi. Onun emirleriyle, Sovyet kuvvetleri etkin savunmayı karşı-saldırı harekatına hazırlıkla, saldırı harekatını etkili savunmayla birleştirdiler. Yeni manevra taktiklerini ustalıkla geliştirdi ve uyguladı; düşman cephesine çeşitli yerlerde aynı anda, yedeklerini vurucu bir güç halinde toplamasına izin vermeyecek bir biçimde yarma taktikleri; düşman cephesini çeşitli yerlerde ardı ardına kuvvetlerini yeniden düzenlemek için zaman ve güç kaybetmeye zorlayacak biçimde yarma taktikleri; düşman güçlerinin kanatlarını parçalayarak onu kanatsız bırakma, kuşatma ve düşman ordularından büyük grupları yok etme taktikleri... Dehası, ona düşmanın planlarını önceden görme ve yenme olanağını verdi. Stalin Yoldaşın yönettiği sa-

* J.V Stalin, Sovyetler Birliği'nin Büyük Yurtsever Savaşı Üzerine. Moskova 1946, s. 165

vaşlar, Sovyet ordularının harekattaki ustalığının parlak örnekleridir.

Başkomutan (Generalissimo) Stalin'in kumandası altında Sovyet ordusu tarafından yürütülen tüm harekatlar, eşsiz bir yaratıcı düşüncenin ve özgünlüğün damgasını taşımaktadır.

Stalin Yoldaşın, gerek savaş sırasında, gerekse savaş sonrasında, uluslararası ilişkilerin ve Sovyet dış siyasetinin sorunlarına getirdiği çözümler bilimsel yaklaşımın en iyi örneklerindendir. O, faşist Almanya'ya karşı zaferden sonra Avrupa uluslarının siyasal, ekonomik ve kültürel yaşamlarının düzenlenmesi ve yeniden inşası için somut, pratik bir eylem ve siyaset programının taslağını çizdi.

Savaşın en kızgın anında, 1942'de, anti-Hitler ittifak programının başlıca ilkelerini; ırk ayrımının kaldırılmasını, ulusların eşitliği ve toprakların dokunulmazlığını, köleleştirilmiş uluslarin kurtarılması ve egemenlik haklarının geri verilmesi, her ulusun kendi işlerini kendi istediği gibi yürütmesi hakkını, demokratik özgürlüklerin geri verilmesini vb. formüle etti.

Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin 27. yıldönümü dolayısıyla yaptığı konuşmada Stalin Yoldaş şöyle diyordu:

> «Almanya'ya karşı savaşı kazanmak, büyük bir tarihsel davayı tamamlamak demektir. Ama savaşı kazanmak, henüz halklara sürekli bir barış ve gelecekte, güvenilir bir güvenlilik sağlamak anlamına gelmez. Görev, yalnızca savaşı kazanmak değil, sonsuza değin olmasa bile, en azından uzun bir süre yeni bir saldırı ve başka bir savaşın patlak vermesini de önlemektir.»*

Dünya çapında güvenliği sağlamanın ve uluslararası bir örgüt yaratmanın gerekliliğinden söz eden Stalin Yol-

---

* J.V. Stalin, Sovyetler Birliği'nin Büyük Yurtsever Savaşı Üzerine, Moskova 1946, s. 170-171

daş, bu doğrultuda Birleşmiş Milletler tarafından alınan önlemlerin «Hitler Almanya'sına karşı savaşın esas yükünü taşımış olan Büyük Devletler, düşünce birliği ve uyumluluk ruhu içinde hareket etmeyi sürdürürlerse etkili olacaktır. Bu temel koşul yerine getirilmezse, etkili olmayacaktır.» * diyerek uyarıda bulundu.

Stalin Yoldaş, 9 Şubat 1946'da, Moskova Stalin Seçim Bölgesi seçmenleriyle toplantıda yaptığı konuşmada, Sovyetler Birliği'nin Yurtsever Savaş'ta kazandığı tarihsel zaferlerin görkemli bir tablosunu ve sosyalist toplum güçlerinin daha da gelişmesi için görkemli bir programın ana hatlarını çizdi. Başlıca hedefi ekonomiyi eski haline döndürmek ve savaş öncesi sanayi ve tarım üretimi düzeyini aşmak olan yeni, Dördüncü Beş Yıllık ekonomik gelişme planından söz etti.

Gelecek için planlardan, Sovyetler Birliği ekonomisinin ve biliminin daha da güçle ilerlemesi için planlardan söz etti; tüm beklenmedik olaylara karşı ülkemizi güvence altına alacak, ekonomik ve askeri gücünü arttıracak, halkının sürekli kültürel gelişmesini ve giderek artan refahını sağlayacak koşulların yaratılması için tasarıları açıkladı.

Şubat 1946'da, Stalin Anayasası temelinde, SSCB Yüksek Sovyeti için yeni seçimler yapıldı. Seçimler, Sovyet halkının Bolşevik Partisi'ne, Sovyet Hükümetine ve sevgili Stalin'e olan bağlılığın açık ve inandırıcı bir göstergesiydi. Komünist ve Partisiz blok adayları, Birlik Sovyeti'ne verilen oyların yüzde 99.18'ini, Milliyetler Sovyeti'ne verilen oyların yüzde 99.16'sını aldılar.

***

---

* Age, s. 123

Stalin yoldaşın yaşamı ve eylemi, öğretmeni Lenin'in çalışmalarıyla, kahraman Bolşevik Partisi'nin ve yüce Sovyet halkının tarihiyle kopmaz bir biçimde bağlıdır.

Onun yaşamı ve eylemi, uluslararası işçi sınıfı hareketiyle ve sömürge halkların emperyalist boyunduruktan ulusal kurtuluş için verdikleri mücadelelerle bağıntılıdır. Komünist Enternasyonal, Lenin ve Stalin'in yüce önderliği altında büyüdü ve gelişti. Birinci Enternasyonal'in tarihi nasıl Marks ve Engels'in adlarıyla kopmaz bir biçimde birleşmişse, Üçüncü Komünist Enternasyonal'in tarihi de Lenin ve Stalin'in adlarıyla öylesine birleşmiştir. Komünist Enternasyonal, siyasal olarak ileri işçilerin öncüsünü gerçek işçi sınıfı partileri haline getirme konusunda büyük bir rol oynadı. Tarihsel görevini tamamlayan Komünist Enternasyonal, İkinci Dünya Savaşı sırasında varlığına son verdi. Mayıs 1943'te, Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi Prezidyumu, uluslararası işçi sınıfı hareketinin bir yönetim merkezi olarak Komintern'in dağıtılmasını önerdi. Bu öneri, Enternasyonal'in ulusal bölümleri tarafından onaylandı.

Bütün ülkelerdeki milyonlarca işçi Stalin'i klasik yapıtlarından sınıf düşmanlarıyla nasıl başedebileceklerini ve proletaryanın nihai zaferine giden yolu nasıl açacaklarını öğrendikleri öğretmenleri olarak görüyor. Stalin'in etkisi, kapitalist ülkelerdeki işçilerin izlenecek bir model, bir işçi sınıfı partisinin nasıl olması gerektiğini gösteren bir model olarak gördükleri büyük ve şanlı Bolşevik Partisi'nin etkisidir. Kapitalizmin yıkılması ve Sovyet iktidarının, emekçilerin iktidarının kurulması bu Parti'nin önderliği altında gerçekleşti; onun önderliği altında SSCB'de sosyalizm inşa edildi.

Tüm ülkelerin işçileri Stalin'in söylediği her sözcüğün Sovyet halkına ait olduğunu, onun her sözünün eylemle desteklendiğini biliyor. Sosyalist devrimin, SSCB'de sos-

yalizmin inşasının zafere ulaşması, Sovyet halkının Yurtsever Savaş'ta kazandığı zafer dünyadakl emekçi kitlelerl, Lenin ve Stalin'in davasının derin ve yaşamsal gerçeğine inandırmıştır. Bugün özgürlüğe aşık bütün halklar, Stalin'i; barışın, güvenliğin ve demokratik özgürlüklerin sadık ve güvenilir bir savunucusu olarak görmektedirler.

J.V Stalin, Parti'nin dehası, önderl ve öğretmenidlr. Sosyalist devrimin büyük stratejlsti, Sovyet devletlnin dümencisi, orduların kaptanıdır. Sosyalizmin düşmanlarına karşı amansız bir tutum, ilkelere kesin bağlılık, olağanüstü bir kararlılıkla, açık devrimci blr bakış açısının ve berrak amaçların birleştirilmesi, amaçların peşinde koşmada lnatçılık, akıllı ve pratik bir önderlik ve kitlelerle sürekll bağ: tüm bunlar Stalin'in karakteristlk özelliklerldlr. Lenln'den sonra, dünyada hiçbir önderden J.V. Stalln gibl böylesine büyük işçi ve köylü kitlelerini yönetmesl lstenmedi. Kitlelerin yaratıcı devrimci deneyini genelleştirmede, onların insiyatifini kavrama ve geliştirmede, kltlelere öğretmek kadar onlardan öğrenmekte ve onları zafere götürmede eşsiz bir yeteneği vardı.

Stalin'in bütün mücadelesi, devrimcl mücadelenin pratik deneyinde olağanüstü genişlik ve becerikllllkle blrleşmiş engin teorik yeteneğin bir örneğidir.

Stalin, yakın arkadaşları, güvenllir ve sınanmış Leninistlerle birlikte büyük Bolşevik Partlsi'nln başında, çokuluslu blr sosyalist devletin yazgısına, tarlhte eşl olmayan bir işçi ve köylü devletine rehberlik edlyor. Onun öğütleri, sosyalist inşanın her alanında blr eylem rehberidlr. Yapıtı benzerlerine oranla olağanüstü; enerjlsl gerçekten şaşırtıcıdır. Onun ilgisini çeken sorunların genişlığl sınırsızdır: Marksist-Leninist teorinin en karmaşık sorunlarından okul kitaplarına dek her şey, Sovyet dış siyasetlnln sorunları, proloter başkentin belediyeyle ilgili işlerl, Büyük Kuzey Denizi Yolu'nun geliştirilmesi ve Colchlon bataklıklarının ku-

rutulması, Sovyet edebiyat ve sanatının ilerlemesi, kolektif çiftlikler için örnek yönetimlerin düzenlenmesi ve son olarak da savaşın teori ve pratiğindeki en zor sorunların çözümlenmesi.

Stalin'in güçlü ve yenilmez mantığını, bilincinin kristal berraklığını, çelikten iradesini, Parti'ye olan bağlılığını, halka olan büyük güvenini ve sevgisini herkes bilir. Herkes onun alçakgönüllülüğünü, davranışlarındaki sadeliğini, halka duyduğu saygıyı ve halkın düşmanlarına karşı acımasız şiddetini bilir. Gösterişçilere, süslü cümlelerle konuşanlara ve gevezelere, sürekli sızlananlara, çevreyi telaşa verenlere karşı acımasızlığı herkesçe bilinir. Lehte ve aleyhte önerilerin bütünlüklü bir değerlendirmesini gerektiren karmaşık siyasal sorunların çözümünde Stalin akılcı ve düşüncelidir. Cesur devrimci kararlar almakta ve bunları hızla uygulamakta da büyük bir ustadır.

Stalin, Lenin'in davasının değerli izleyicisidir, ya da partide söylendiği gibi, Stalin bugünün Lenin'idir.

Stalin, 1929'da ellinci doğum günü dolayısıyla tebrikleri yanıtlarken şunları yazdı: «Tebriklerinizi ve selamlarınızı, beni yardan ve düşünceleriyle besleyip büyüten işçi sınıfının yüce Partisi'ne yöneltilmiş olarak kabul ediyorum... Yoldaşlar, gelecekte de tüm gücümü, tüm yeteneklerimi ve gerekirse son damlasına kadar kanımı, işçi sınıfının davasına, proleter devrimi ve dünya komünizmi davasına adamaya hazır olduğumdan hiç kuşku duymayın.» *

SSCB halklarının gözünde Stalin, kahramanlıklarının, ülkelerine duydukları sevginin, yurtseverliklerinin somut bir ifadesidir. «Stalin için! Ülkemiz için!» - kahraman Sovyet ordusu bu sloganla uğursuz, hain düşmanı faşist Almanya'yı yendi ve zafer bayrağını Berlin'de göndere çekti.

«Stalin için! Ülkemiz için!» - Sovyet ordusu ve donan-

* Pravda, No. 302, 22 Aralık 1929

ması bu sloganla emperyalist Japonya'ya diz çöktürdü ve Sovyetler Birliği'nin Uzak Doğu'daki sınırlarının güvenliğini sağladı.

Sovyetler Birliği işçi sınıfı, yüreğinde Stalin'in adıyla, Kızıl Ordu'ya en üstün nitelikte silah ve cephane sağlayarak Büyük Yurtsever Savaş'ta eşi görülmemiş başarılar kazandı.

Kollektif çiftçiler, yüreklerinde Stalin'in adıyla Kızıl Ordu'ya ve şehirlere yiyecek, sanayiye hammadde sağlamak için tarlalarda özveriyle çalıştılar.

Sovyet aydınları, yüreklerinde Stalin'in adıyla ülke savunmasında Kızıl Ordu'nun silahlarının ve sanayinin tekniğinin ve örgütlenmesinin mükemmelleştirilmesinde ve Sovyet bilim ve kültürünün daha da geliştirilmesinde var güçleriyle çalıştılar.

Bugün bütün Sovyet halkı, yüreklerinde Stalin'in adıyla savaşın neden olduğu yıkımı başarıyla onarıyor ve Sovyet ulusal ekonomisinin ve Sovyet kültürünün daha güçlü, yeni bir ilerlemesi için mücadele ediyor.

Stalin'in adı Sovyet halkının cesaret ve gururunun simgesidir, yüce anayurdun refahı için kahramanca çalışma için bir çağrıdır.

Stalin'in adı, sosyalist ülkenin kız ve erkek çocukları, Genç Öncüler tarafından her şeyin üstünde tutulmaktadır. Onların en büyük isteği Lenin ve Stalin gibi olmak, Lenin ve Stalin tipinin siyasal benzerleri olmaktır. Parti'nin ve Stalin Yoldaşın çağrısı üzerine, Sovyetler Birliği gençliği dev sosyalist sanayi fabrikaları dikti, taygalarda* şehirler yükselttiler, çok büyük gemiler yaptılar; Antartika'yı keşfediyorlar. Sanayi ve tarımda yeni yöntemleri öğreniyor, anayurdumuzun savunmasını güçlendiriyor, bilim ve sanatta

---

* Tayga: Kuzey Asya ve Amerika'daki tundraların kenarlarındaki çam ormanları.

yaratıcılıkla çalışıyorlar. Parti'nin ve Stalin'in çağrısı üzerine, Kızıl Ordu'nun zafere ulaşması için çalışarak, Yurtsever Savaş'ın savaş alanlarında üstün bir kahramanlık ve cesaret, cephe gerisinde olağanüstü bir özveri gösterdiler. Lenin ve Stalin'in teşvik ettiği Genç Komünistler Birliği, Bolşevik Partisi'nin gerçek bir yardımcısı, komünizm için savaşan yaşlı kuşağın güvenilir bir varisidir.

Sovyetler Birliği halkları, tüm dillerde Stalin'e, büyük önderleri, öğretmenleri, dostları ve askeri kumandanlarına duydukları büyük sevgi ve sınırsız bağlılığı dile getiren şarkılar bestelemektedir.

Halkın bilim ve sanatında, Stalin'in adı her zaman Lenin'inkiyle bağıntılı olmuştur. Bugün, birçok güzel Rus halk hikayelerinden biri şöyle der «Lenin'le gittiğimiz gibi Stalin'le de gideriz; Stalin'le, Lenin ile konuştuğumuz gibi konuşuruz; O, en derin düşüncelerimizi bilir; O, tüm yaşamı boyunca bizimle ilgilenmiştir.»

Stalin'in adı, Sovyet toplumunun manevi ve siyasal birliğinin simgesidir.

Stalin'in adıyla, tüm ileri kadın ve erkekler, tüm özgürlüğe aşık, demokratik halklar sürekli barış ve güvenlik umutlarını birleştirmektedirler.

> «Savaşın zor günlerinde. Kızıl Ordu'ya ve Sovyet halkına Sovyetler Birliği'nin akılcı ve sınanmış önderi Büyük Stalin'in önderlik etmiş olması bizim için büyük bir şanstır. Başkumandan (Generalissimo) Stalin'in adıyla, ordumuzun şanlı zaferleri ülke ve dünya tarihine geçecektir Büyük önder ve örgütleyicinin, Stalin'in rehberliği altında şimdi barışçıl inşa çalışmalarına başlıyor, sosyalist toplum güçlerini en verimli duruma getirmek ve tüm dünyadaki dostlarımızın içten umutlarını boşa çıkarmamak için çalışıyoruz.» *

---

* V.M. Molotov, Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin 26. yıldönümü Üzerine Konuşma, Rusça Bas. 1945, s. 18-19

İçindekiler

I. GÜRCİSTAN'DA BİR DEVRİMCİ 5

II. KAFKASLAR'DA BOLŞEVİZMİN ÖNDERİ 15

III. GERİCİLİK YILLARINDA BOLŞEVİK PARTİNİN SAĞLAMLAŞMASI İÇİN MÜCADELE !.. 27

IV ZİNDANLARDA VE SÜRGÜNLERDE GEÇEN YILLAR 32

V. ŞUBAT DEVRİMİ'NDEN EKİM'E 38

VI. STALİN İÇ SAVAŞTA; CEPHEDEN CEPHEYE 46

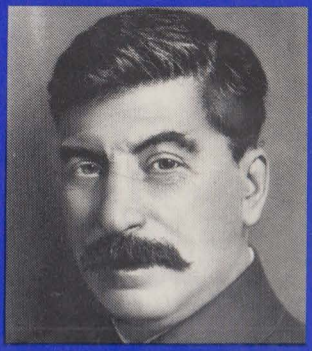
VII. ÜLKENİN YENİDEN İNŞASI 54

VIII. SOSYALİST SANAYİLEŞME VE TARIMIN KOLLEKTİFLEŞTİRİLMESİ MÜCADELESİNDE STALİN ... 67

IX. SOSYALİZMİN ZAFERİ İÇİN HER CEPHEDE SALDIRI 79

X. SOSYALİST İNŞANIN VE SOSYALİST DEMOKRASİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ MÜCADELESİNİN ÖNDERİ 92

XI. 2. DÜNYA SAVAŞI VE STALİN 111

Son yıllarda 3. Anti-Stalinist haçlı seferi sürdürülüyor. Birincisini Trotsky başlatmıştı. Proletaryanın güçlü karşı koyuşuyla püskürtüldü. İkinci Anti-Stalinist haçlı seferinin derebeyi Kruşçev'di; Stalin'e ve eserlerine savaş açmadan sosyalizmin kazanımlarını yok edemeyeceğini ve kapitalist restorasyonun yolunu açamayacağını biliyordu. Gorbaçov'un patronajındaki son sefer ise, özel mülkiyetin meşrulaştırılması, milliyetçiliğin önünün açılması ve burjuva ihtiyaçlara göre ulusal çitlerin yeniden dikilerek sınırların yeniden belirlenmesine yönelik. Proletaryanın lanetlenmesi, kapitalist yolcu, dinci, milliyetçi, revizyonist her türden gerici ve gericiliğin zincirlerinden çözülmesi için her yola başvuruluyor. Stalin'e karşı yeni bir haçlı seferi açılmadan, kollektivizm açıktan çiğnenemezdi; halkların kardeşliği ve ulusların birliği yerine milliyetçilik geçirilmezdi; Stalin'in anti-faşist savaştaki rolü reddedilmeden Sovyetler Birliği ve Avrupa'da yeni ulusal çitler çekilmez, yeni sınırlar belirlenemezdi; başka türlü klasik Batı kapitalizminin yolu açılamazdı.

Stalin'e karşı başlatılan bu üçüncü haçlı seferi de püskürtülecektir. Çünkü, her soydan revizyonistin üstünü örtme çabalarına karşın Marksizm-Leninizm ve onun bir parçası olan Stalin'in eserleri dimdik ayaktadır.